

Vadlīnijas par prasībām attiecībā uz vielām izstrādājumos

2017. gada jūnijs
4.0. redakcija

JURIDISKS PAZIŅOJUMS

Šā dokumenta mērķis ir palīdzēt lietotājiem pildīt savus pienākumus saskaņā ar *REACH* regulu. Tomēr atgādinām lietotājiem, ka *REACH* regulas teksts ir vienīgā autentiskā juridiskā atsauce un šajā dokumentā sniegtā informācija nav juridisks ieteikums. Tikai lietotājs ir atbildīgs par informācijas izmantošanu. Eiropas Ķīmikāliju aģentūra neuzņemas nekādu atbildību par šajā dokumentā sniegtās informācijas iespējamo lietošanas veidu.

Vadlinijas par prasībām attiecībā uz vielām izstrādājumos 4.0. redakcija

Atsauce: ECHA-17-G-19-LV
Kat. numurs: ED-02-17-733-LV-N
ISBN: 978-92-9020-038-3
DOI: 10.2823/715282
Publ. datums: 2017. gada jūnijs
Valoda: LV

© Eiropas Ķīmikāliju aģentūra, 2017

Ja jums rodas jautājumi vai piezīmes saistībā ar šo dokumentu, lūdzam iesniegt tos, izmantojot veidlapu atsauksmju sniegšanai par vadlīnijām (minot dokumenta atsauces numuru, tā izdošanas datumu, nodaļu un/vai lappusi, uz ko attiecas jūsu piezīme). Atsauksmju veidlapa ir pieejama *ECHA* vadlīniju tīmekļa vietnē vai tieši, atverot šo saiti: https://comments.echa.europa.eu/comments_cms/FeedbackGuidance.aspx

Atruna: Šis ir sākotnēji angļu valodā publicētā dokumenta darba tulkojums. Oriģināldokuments ir pieejams *ECHA* tīmekļa vietnē.

Eiropas Ķīmikāliju aģentūra

Pasta adrese: p. k. 400, FI-00121, Helsinki, Somija
Adrese apmeklētājiem: *Annankatu 18*, Helsinki, Somija

Ievads

Šis vadlīniju dokuments ir viens no vairākiem vadlīniju dokumentiem, kuru mērķis ir palīdzēt ieinteresētajām personām sagatavoties to saistību izpildei saskaņā ar *REACH* regulu¹. Šajos dokumentos ir sniegti detalizēti norādījumi par vairākiem būtiskiem *REACH* procesiem, kā arī aprakstītas dažas konkrētas zinātniskas un/vai tehniskas metodes, kas saskaņā ar *REACH* ir jāizmanto nozares pārstāvjiem vai iestādēm.

Šo vadlīniju pirmo redakciju izstrādāja un apsprieda sakarā ar *REACH* Īstenošanas projektu (*RIP*) Eiropas Komisijas dienestu vadībā, iesaistot visas ieinteresētās personas, proti, dalībvalstis, nozaru pārstāvjus un nevalstiskās organizācijas. Eiropas Ķīmikāliju aģentūra (*ECHA*) pēc vajadzības šīs vadlīnijas atjaunina saskaņā ar [Vadlīniju apspriešanas procedūru](#). Šīs spēkā esošās vadlīnijas ir pieejamas [ECHA](#) tīmekļa vietnē.

Eiropas Savienības Tiesas 2015. gada 10. septembra spriedumā [lietā C-106/14](#)² tika precizēta paziņošanas un informācijas sniegšanas pienākumu darbības joma saskaņā ar *REACH* 7. panta 2. punktu un 33. pantu, kas attiecas arī uz izstrādājumiem, kuri ir sarežģītos produktos (t. i., produktos, kas sastāv no vairāk nekā viena izstrādājuma), ciktāl šādiem izstrādājumiem ir īpaša forma, virsma vai struktūra un tie nekļūst par atkritumiem. Saskaņā ar Tiesas spriedumu:

1. *REACH* regulas 7. panta 2. punkts ir interpretējams tādējādi, ka šīs normas piemērošanas nolūkā izgatavotājam ir jānosaka, vai tā izgatavotajos izstrādājumos ir kandidātu saraksta viela, kas rada lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 %, un importētājam, kurš importē preci, kas sastāv no vairākiem izstrādājumiem, attiecībā uz katru izstrādājumu ir jānosaka, vai šāda viela tajā ir koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 % šā izstrādājuma pēc masas;

2. *REACH* regulas 33. pants ir interpretējams tādējādi, ka šīs normas piemērošanas nolūkā tādas preces piegādātājam, kurā ietilpst viens vai vairāki izstrādājumi, kuros ir kandidātu saraksta viela, kas rada lielas bažas, koncentrācijā, kas pārsniedz 0,1 % šā izstrādājuma pēc masas, ir pienākums informēt tā saņēmēju un pēc pieprasījuma arī patērētāju par šīs vielas esamību, darot tiem zināmu vismaz attiecīgās vielas nosaukumu.

Pēc sprieduma *ECHA* sāka īstenot paātrinātu atjaunināšanas procedūru un 2015. gada decembrī publicēja šo vadlīniju atjauninātu 3.0. redakciju, kurā bija izlabotas vadlīniju svarīgākās daļas, kas vairs neatbilda Tiesas sprieduma secinājumiem, un no kuras jo īpaši bija svītroti piemēri.

Šī 4.0. redakcija ir vadlīniju vispusīgāks atjauninājums, kas izstrādāts pēc parasta trīs posmu apspriešanās procesa par norādījumiem, ietverot apspriešanos ar Partneru ekspertu grupu (*PEG*), kurā ir *ECHA* akreditētās ieinteresētās personas. Šīs redakcijas mērķis ir pirmām kārtām turpināt vadlīniju teksta saskaņošanu un ietvert jaunus piemērus, kuri atbilst Tiesas sprieduma secinājumiem.

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 18. decembra Regula (EK) Nr. 1907/2006, kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*) un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu Nr. 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu Nr. 91/155/EEK, Direktīvu Nr. 93/67/EEK, Direktīvu Nr. 93/105/EK un Direktīvu Nr. 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006.).

² Eiropas Savienības Tiesas spriedums lietā C-106/14 ir pieejams: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?language=lv&td=ALL&num=C-106/14>

Dokumenta vēsture

Redakcija	Izmaiņas	Datums
1. redakcija	Pirmais izdevums	2008. gada maijs
2.0. redakcija	Otrā redakcija — pārskatīta struktūra un atjaunināts saturs	2011. gada aprīlis
3.0. redakcija	Paātrināts atjauninājums, lai ieviestu "ātrus" labojumus daļās, kurās minēts 0,1 % ierobežojums, kas vairs neatbilst Tiesas 2015. gada 10. septembra sprieduma secinājumiem lietā C-106/14. Pārveidots saskaņā ar ECHA pašreizējo korporatīvo tēlu. Atjaunināta atsauce uz direktīvu par rotaļlietu drošumu (Direktīva 2009/48/EK).	2015. gada decembris
4.0. redakcija	Vadlīniju pilnīga pārskatīšana, pievēršoties to daļu struktūrai un saturam, kurās aplūkoti paziņošanas un informācijas sniegšanas pienākumi saistībā ar kandidātu saraksta vielām. Citas vadlīniju daļas tika pārskatītas, lai izlabotu vai izsvītrotu kļūdas un nesakritības un atspoguļotu līdz šim izstrādāto labāko praksi un pieredzi saistībā ar izgatavotāju, importētāju un citu piegādātāju pienākumiem saskaņā ar REACH regulas 7. un 33. pantu. Atjauninājumu galvenokārt īstenoja saistībā ar precizējumu, ko Eiropas Savienības Tiesa ieviesa ar 2015. gada 10. septembra spriedumu lietā C-106/14 par paziņošanas un informēšanas pienākumu darbības jomu saistībā ar kandidātu sarakstā ietvertajām vielām izstrādājumos. Vadlīnijas ir atjauninātas, lai sniegtu papildu norādījumus par šiem pienākumiem saistībā ar kompleksiem objektiem, t. i., objektiem, kas sastāv no vairākiem izstrādājumiem. Struktūra ir kopumā pārskatīta, lai padarītu dokumentu skaidrāku, vieglāk lasāmu un lietotājiem saprotamāku. Atjauninājumā ir veiktas turpmāk uzskaitītās izmaiņas. - Vadlīniju 1. nodaļas pārskatīšana, pārvietojot tematus, kas aplūkoti citās vadlīnijās, uz jaunu 1. papildinājumu, atjauninot plūsmas diagrammu 1. attēlā, lai ņemtu vērā vadlīniju jauno struktūru, un pievienojot vadlīnijās ietvertu piemēru sarakstu, kurā izskaidrots katra piemēra mērķis. Ievaddaļā tagad ir izskaidrota vadlīniju darbības joma un struktūra, noteikta mērķauditorija un ietverts piemēru saraksts. - Vadlīniju 2. nodaļas pārskatīšana, pievienojot jaunu 2.4. apakšnodaļu, lai izskaidrotu jēdzienu "komplekss objekts", ko izmanto vadlīnijās. Šī nodaļa cita starpā palīdz praksē izmantot "izstrādājuma" definīciju. - Vadlīniju 3. nodaļas (bijusī 4. nodaļa) pilnīga pārskatīšana saistībā ar prasībām attiecībā uz kandidātu saraksta vielām izstrādājumos, lai saskaņotu šīs nodaļas saturu ar Eiropas Savienības Tiesas spriedumu. Uz šo nodaļu ir pārcelta diskusija	2017. gada jūnijs

	par atbrīvošanu no paziņošanas pienākuma (daļēji apvienojot vadlīniju 3.0. redakcijas bijušās 4. nodaļas un 6. nodaļas saturu). - Vadlīniju 4. nodaļas pārskatīšana saistībā ar prasībām par vielām, kam no izstrādājumiem paredzēts izdalīties vidē, lai precizētu šo nodaļu un ietvertu atbrīvojumus no reģistrācijas pienākuma (daļēji apvienojot vadlīniju 3.0. redakcijas bijušās 3. un 6. nodaļas saturu).- Vadlīniju 5. nodaļas pārskatīšana, lai precizētu šo nodaļu un atjauninātu tās saturu nolūkā ņemt vērā kopš vadlīniju 2.0. redakcijas (un 3.0. redakcijas) publicēšanas uzkrāto pieredzi.- Vadlīniju 3.0. redakcijas pārskatītā bijusī 6. nodaļa ir ietverta jaunajā 3. un 4. nodaļā. Bijusī 6. nodaļa ir svītrotā.- Vadlīniju 3.0. redakcijas bijušais 7. papildinājums par <i>REACH</i> regulas daļām, kuras ir sevišķi svarīgas izstrādājumu piegādātājiem, ir pārvietots uz jaunu 2. papildinājumu.- Vadlīniju 3.0. redakcijas bijušais 1. un 2. papildinājums par robežgadījumiem ir pārvietots uz attiecīgi 3. un 4. papildinājumu.- Izstrādāts jauns 5. papildinājums, kas papildina 5. nodaļu, piedāvājot papildu padomus, jo īpaši par to, kā rīkoties "joti kompleksu objektu" gadījumā.- Bijušā 3. papildinājuma (tagad 6. papildinājums) pārskatīšana attiecībā uz ilustratīviem gadījumiem, kas ļauj pārbaudīt, vai ir piemērojamas 7. un 33. panta prasības. Ir izlabotas nesakritības piemērā par aromatizētām bērnu rotaļlietām un pievienots jauns piemērs (par divriteni).- Izsvītrots bijušais 4.–6. papildinājums par informācijas avotiem, paraugu ņemšanas metodēm un analīzi un citiem tiesību aktiem, kas ierobežo vielu izmantošanu izstrādājumos (attiecīgie izraksti no iepriekšējā satura laika gaitā tiks darīti pieejami <i>ECHA</i> tīmekļa vietnē, lai atvieglotu regulārāku atjauninājumu ieviešanu).	

Satura rādītājs

1	VISPĀRĪGS IEVADS	9
1.1	Par ko ir šis dokuments un kam tas paredzēts?	9
1.2	Vadlīniju struktūra	10
1.3	Vadlīnijās sniegtie piemēri	13
2	LĒMUMA PIEŅEMŠANA PAR TO, KAS IR IZSTRĀDĀJUMS SASKAŅĀ AR REACH REGULU	17
2.1	Objekta funkcija	17
2.2	Objekta forma, virsma un struktūra	17
2.3	Lēmuma pieņemšana par to, vai objekts ir izstrādājums	18
2.4	Kas ir komplekss objekts?	23
2.5	Iepakojums	24
2.6	Secinājumu dokumentēšana	24
3	PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ KANDIDĀTU SARAKSTA VIELĀM IZSTRĀDĀJUMOS	26
3.1	Kandidātu saraksta vielas	26
3.2	Informācijas sniegšana un paziņošana par kandidātu saraksta vielām izstrādājumos	27
3.2.1	Lejupēja informācijas paziņošana piegādes ķēdē	27
3.2.2	Paziņošana par kandidātu saraksta vielām izstrādājumos	28
3.2.3	Kā noteikt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju un tonnāžu izstrādājumos (informācijas sniegšanas un paziņošanas pienākumi)?	34
3.3	Atbrīvojumi no paziņošanas pienākuma	47
3.3.1	Atbrīvojums attiecībā uz vielām, kas jau ir reģistrētas šim lietošanas veidam	47
3.3.2	Atbrīvojums, pamatojoties uz iedarbības izslēgšanu	50
3.4	Kāda informācija ir jāsniedz un kas ir jāpaziņo?	51
3.4.1	Informācijas sniegšana saskaņā ar 33. pantu	51
3.4.2	Informācijas paziņošana ECHA saskaņā ar 7. panta 2. punktu	54
4	PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VIELĀM, KAM NO IZSTRĀDĀJUMIEM PAREDZĒTS IZDALĪTIES VIDĒ	55
4.1	Vielu paredzētā izdalīšanās vidē no izstrādājumiem	55
4.2	Reģistrācijas prasības attiecībā uz vielām, kam no izstrādājumiem paredzēts izdalīties vidē	56
4.2.1	Vielu kritiskais koncentrācijas līmenis <i>maisījumā, kam paredzēts izdalīties vidē</i>	59
4.3	Atbrīvojumi no reģistrācijas prasībām attiecībā uz vielām, kam paredzēts izdalīties vidē	61
4.3.1	Vispārēji atbrīvojumi no reģistrācijas prasībām	61
4.3.2	Atbrīvojums attiecībā uz vielām, kas jau ir reģistrētas šim lietošanas veidam	61
4.4	Izstrādājumos esošu vielu reģistrācija	61
5	INFORMĀCIJAS IEGŪŠANA PAR VIELĀM IZSTRĀDĀJUMOS	63
5.1	Informācija no piegādes ķēdes	63
5.1.1	Standartizēta REACH regulas informācija, ko sniedz ES piegādātāji	63
5.1.2	Brīvprātīgi informācijas rīki informācijas apmaiņai par izstrādājumiem	64
5.1.3	Informācijas pieprasīšana no augstāk stāvošiem piegādes ķēdes dalībniekiem	64
5.1.4	No piegādātājiem saņemtās informācijas izvērtēšana	65
5.2	Izstrādājumos esošu vielu ķīmiskā analīze	66

5.2.1 Ar ķīmiskām analīzēm saistītās problēmas	66
5.2.2 Izstrādājumos esošu vielu ķīmisko analīžu plānošana	67
PAPILDINĀJUMS. 1. CITĀS VADLĪNIJĀS APLŪKOTIE JAUTĀJUMI	68
PAPILDINĀJUMS. 2. REACH REGULAS DAĻAS, KAS IR SEVIŠĶI BŪTISKAS IZSTRĀDĀJUMU PIEGĀDĀTĀJIEM	72
PAPILDINĀJUMS. 3. ROBEŽGADĪJUMI SAISTĪBĀ AR IZSTRĀDĀJUMIEM UN VIELĀM/MAISĪJUMIEM KONTEINEROS VAI UZ NESĒJVIELĀM.	73
PAPILDINĀJUMS. 4. GADĪJUMI, KAD IR PRECĪZI JĀNOSAKA ROBEŽA STARP VIELĀM/MAISĪJUMIEM UN IZSTRĀDĀJUMIEM DABĪGU VAI SINTĒTISKU MATERIĀLU PĀRSTRĀDES SECĪBĀ	81
PAPILDINĀJUMS. 5. IETEIKUMI PRASĪBU IZPILDEI SAISTĪBĀ AR KANDIDĀTU SARAKSTA VIELĀM IZSTRĀDĀJUMOS	93
PAPILDINĀJUMS. 6. ILUSTRATĪVI GADĪJUMI, KO VAR IZMANTOT, LAI PĀRBAUDĪTU, VAI IR PIEMĒROJAMAS 7. UN 33. PANTA PRASĪBAS	99

SATURA RĀDĪTĀJS. TABULAS

1. tabula. Šajās vadlīnijās aprakstītie pienākumi	10
2. tabula. Vadlīnijās ietvertu piemēru saraksts un to mērķis	13
3. tabula. Scenāriji, kas atspoguļo pazīgošanas pienākumus piegādes ķēdē saistībā ar objektiem, kas ir samontēti, savienoti vai pārklāti ES	29
4. tabula. Scenāriji, kas atspoguļo kompleksu objektu ES importētāju pazīgošanas pienākumus ¹⁸	32
5. tabula. Scenāriji, kas atspoguļo, kā noteikt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju izstrādājumos (masas procentos)	34
6. tabula. Vadlīniju 3. papildinājumā aprakstīto robežgadījumu apkopojums	73
7. tabula. Robežgadījumi saistībā ar vielām/maisījumiem konteineros (turpinājums ir 8. tabulā)	74
8. tabula. Robežgadījumi saistībā ar vielām/maisījumiem konteineros (turpinājums no 7. tabulas)	75
9. tabula. Papildu indikatīvie jautājumi robežgadījumiem saistībā ar vielām/maisījumiem konteineros	77
10. tabula. Robežgadījumi saistībā ar vielām/maisījumiem uz nesējmateriāliem	78
11. tabula. Indikatīvu jautājumu izmantošana attiecībā uz spiedienjutīgām līmlentēm	79
12. tabula. Papildu indikatīvu jautājumu izmantošana attiecībā uz spiedienjutīgām līmlentēm	80
13. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos alumīnija pārstrādes posmos (1. daļa)	83
14. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos alumīnija pārstrādes posmos (2. daļa)	84
15. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos tekstilizstrādājumu/neausto izstrādājumu apstrādes posmos	87
16. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos polimēru apstrādes posmos	90
17. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos papīra apstrādes posmos	92

Attēlu rādītājs

1. attēls. Vispārīgi procesi pienākumu identificēšanai saistībā ar vielām izstrādājumos saskaņā ar 7. un 33. pantu	12
2. attēls. Lēmuma pieņemšana par to, vai objekts ir izstrādājums	19
3. attēls. Sarežģītu objektu veidi	23
4. attēls. Ļoti kompleksa objekta piemērs	24
5. attēls. REACH regulas procesi vai darbības, kas var attiekties uz izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem, un attiecīgie vielu saraksti	69
6. attēls. Pāreja no boksīta uz alumīnija gala produktu	82

7. attēls. Pāreja no izejvielas uz gala tekstilizstrādājumiem/neaustiemiem produktiem	86
8. attēls. Pāreja no jēlnaftas uz plastmasas produktiem	89
9. attēls. Vispārējā pārejas punkta no koksnes uz papīra izstrādājumiem ilustratīvs piemērs	91

1 VISPĀRĪGS IEVADS

Šīs vadlīnijas ir savstarpēji saistītas ar vairākām citām REACH regulas vadlīnijām. Kopumā šajā dokumentā netiks atkārtoti sniegta citās vadlīnijās iekļautā informācija, ja vien tas nebūs absolūti nepieciešams šo vadlīniju vajadzībām. Tādēļ šajā dokumentā ir vairākas atsauces uz citām vadlīnijām un instrumentiem, kas pieejami [ECHA tīmekļa vietnē](#).

1.1 Par ko ir šis dokuments un kam tas paredzēts?

Šajās vadlīnijās ir skaidrotas un aprakstītas Regulas (EK) Nr. 1907/2006 (turpmāk — REACH regula) prasības, kas attiecas uz vielām **izstrādājumos**³. Vadlīnijas jo īpaši palīdz uzņēmumiem izlemt, vai tiem ir jāpilda reģistrācijas (7. panta 1. punkts), informācijas sniegšanas (33. pants) un/vai paziņošanas (7. panta 2. punkts) prasības saistībā ar vielām izstrādājumos (šie pienākumi ir izklāstīti 1. tabulā). Tās varētu attiekties uz uzņēmumiem, kas izgatavo, importē un/vai piegādā izstrādājumus un kam tāpat kā šai nozarei kopumā ir pienākums noteikt savas saistības saskaņā ar REACH regulu. Tādēļ šīs vadlīnijas ir paredzētas:

- personām, kas atbild par atbilstības nodrošināšanu REACH regulai uzņēmumos, kas izgatavo, importē un/vai piegādā izstrādājumus Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ; turpmāk saukta vienkārši par ES)⁴, jo īpaši iepirkuma, ražošanas un pārdošanas vadītājiem;
- tādu ārpussavienības uzņēmumu vienīgajiem pārstāvjiem, kas izgatavo un eksportē izstrādājumus uz ES (izstrādājumu ārpussavienības izgatavotāji var iecelt vienīgo pārstāvi, lai izpildītu visas REACH regulas saistības, kas attiecas uz to izstrādājumu importētājiem ES⁵. Vienīgā pārstāvja (VP) funkcijas un pienākumi ir sīki izskaidroti [Reģistrācijas vadlīniju](#) 2. nodaļā;
- ekspertiem no nozaru apvienībām un citām ieinteresēto personu organizācijām, kas informē uzņēmumus par prasībām, kas saskaņā ar REACH regulu ir piemērojamas vielām izstrādājumos.

Uzņēmums ir **izstrādājuma izgatavotājs**⁶, ja tas izgatavo izstrādājumus ES teritorijā neatkarīgi no tā, kā tie tiek izgatavoti un kur tos laiž tirgū. **Izstrādājuma importētājs**⁷ ir ES teritorijā esošs uzņēmums, kas importē izstrādājumus no valstīm, kas atrodas ārpus ES. Izstrādājumu izgatavotāji un importētāji (kā arī citi piegādes ķēdes dalībnieki, piemēram, mazumtirgotāji) ir arī **izstrādājumu piegādātāji**⁸, ja tie izstrādājumus laiž ES tirgū. Tādēļ izstrādājuma piegādātāja funkcija nav atkarīga no tā, vai piegādātājs izstrādājumu izgatavo pats vai to iegādājas (ES vai ārpus tās).

Nemiet vērā, ka papildus iepriekš minētajam uzņēmumiem var būt arī citas funkcijas, kuru dēļ uz tiem var attiekties citi pienākumi papildus šajās vadlīnijās aprakstītajiem

³ "izstrādājums: objekts, kam izgatavošanā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru, kas nosaka tā funkcijas vairāk nekā ķīmiskais sastāvs" (REACH regulas 3. panta 3. punkts).

⁴ REACH regula ir piemērojama Eiropas Ekonomikas zonai (EEZ), t. i., ES 28 dalībvalstīm, Islandei, Lihtenšteinai un Norvēģijai. Visas norādes šo vadlīniju tekstā uz ES attiecas arī uz Islandi, Lihtenšteinu un Norvēģiju.

⁵ Ja vien šajās vadlīnijās vai *Reģistrācijas vadlīnijās* nav norādīts citādi, šajā dokumentā aplūkoti importētāju pienākumi ir piemērojami vienīgajiem pārstāvjiem, ja tādi ir iecelti.

⁶ "izstrādājuma izgatavotājs: ikviena fiziska vai juridiska persona, kas izgatavo vai komplektē izstrādājumu Kopienā" (3. panta 4. punkts).

⁷ "importētājs: jebkura Kopienā reģistrēta fiziska vai juridiska persona, kas ir atbildīga par importu" (3. panta 11. punkts); "imports: fiziska preču ievešana Kopienas muitas teritorijā" (3. panta 10. punkts).

⁸ "izstrādājuma piegādātājs: jebkurš izstrādājuma izgatavotājs vai importētājs, izplatītājs vai cits piegādes ķēdes dalībnieks, kas laiž izstrādājumu tirgū" (3. panta 33. punkts), arī mazumtirgotājs (3. panta 14. punkts).

(sk. 1. papildinājumu). Citi *REACH* regulas noteikumi var arī būt piemērojami konkrētām vielām konkrētos izstrādājumos, piemēram, licencēšanas prasības, ierobežojumi (sk. 1. un 2. papildinājumu).

1. tabula. Šajās vadlīnijās aprakstītie pienākumi

Pienākums	Izstrādājumos esošu vielu reģistrācija (4. nodaļa)	Ziņošana par izstrādājumos esošajām vielām (3. nodaļa)	Informācijas sniegšana par izstrādājumos esošām vielām (3. nodaļa)
Juridiskais pamats <i>REACH</i> regulā	7. panta 1. punkts	7. panta 2. punkts	33. pants
Dalībnieki, uz ko tas attiecas	Izstrādājuma izgatavotāji un izstrādājuma importētāji	Izstrādājuma izgatavotāji un izstrādājuma importētāji	Izstrādājuma piegādātāji
Vielas, uz ko tas attiecas	Vielas, kam no izstrādājumiem paredzēts izdalīties vidē	Vielas, kas ietvertas vielu, kas rada ļoti lielas bažas, kandidātu sarakstā licencēšanas nolūkā	Vielas, kas ietvertas vielu, kas rada ļoti lielas bažas, kandidātu sarakstā licencēšanas nolūkā
Tonnāžas robežlielums	1 tonna gadā	1 tonna gadā	-
Koncentrācijas robežlielums izstrādājumā	-	0,1 % (pēc masas)	0,1 % (pēc masas)
Atbrīvojums no pienākuma ir iespējams, pamatojoties uz:			
Vielai jau ir reģistrēta šim lietošanas veidam (7. panta 6. punkts) (3.3.1. un 4.3.2. apakšnodaļa)	jā	jā	nē
Pamatojoties uz "iedarbības izslēgšanu" (7. panta 3. punkts) (3.3.2. apakšnodaļa)	nē	jā	nē

1.2 Vadlīniju struktūra

Šā dokumenta struktūra atvieglo *REACH* regulas 7. un 33. pantā noteikto pienākumu identificēšanu un izpildi saistībā ar izstrādājumos iekļautām vielām. Katrā nodaļā sniegti norādījumi, lai gūtu atbildi uz kādu no turpmākajiem jautājumiem. Vadlīniju struktūra un turpmāk uzskaitīto jautājumu kārtība atbilst pienākumu piemērojamības biežumam, t. i.,

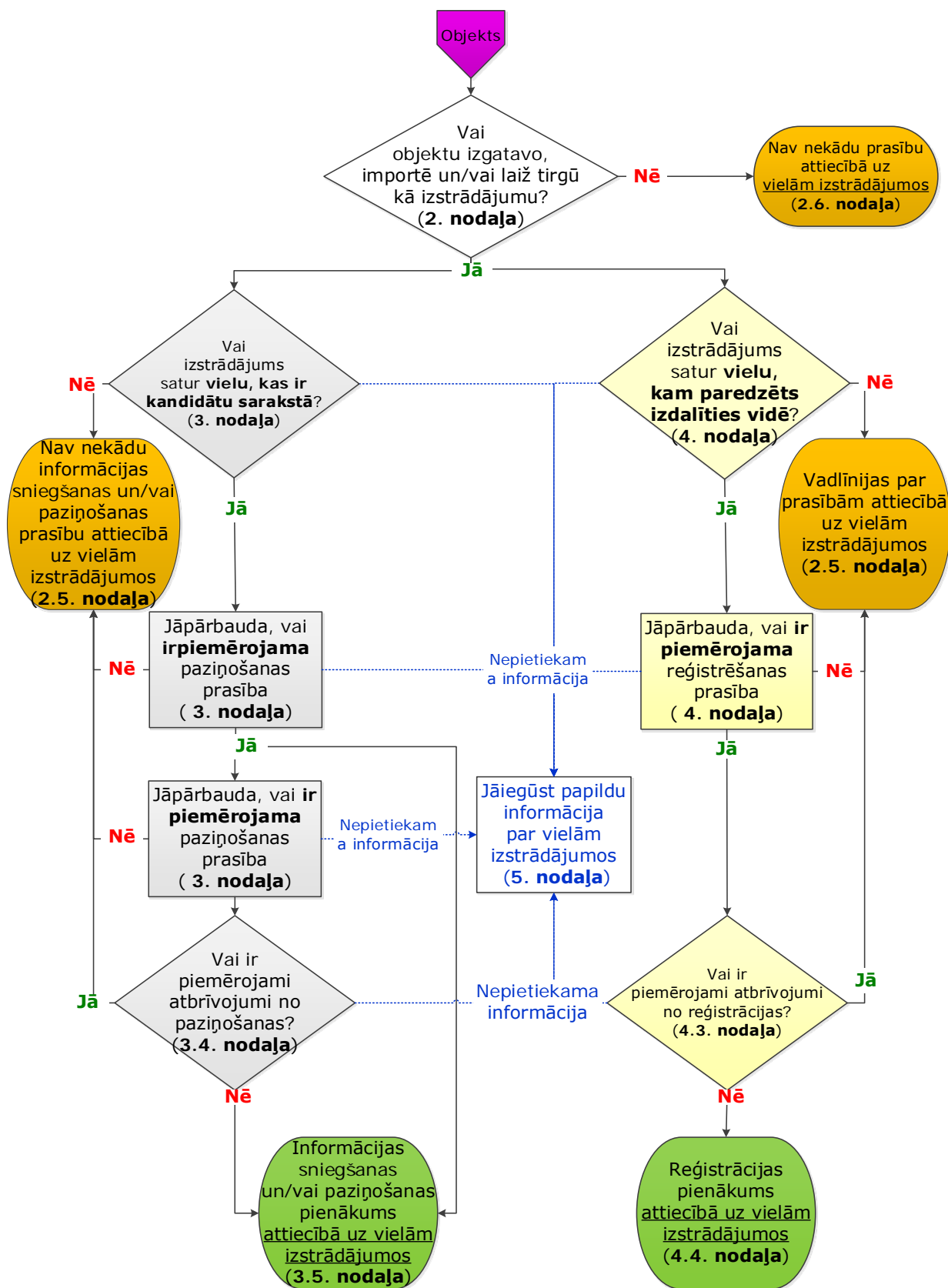
vispirms ir izklāstīti visbiežāk piemērojamie pienākumi.

1. Vai man ir vajadzīgas šīs vadlīnijas? (Sk. 1. nodaļu)
2. Vai manā rīcībā ir izstrādājums? (Sk. 2. nodaļu)
3. Vai mana izstrādājuma sastāvs nozīmē, ka uz mani attiecas informācijas sniegšanas un paziņošanas pienākumi? Vai manā gadījumā ir piemērojams atbrīvojums no paziņošanas pienākuma? (Sk. 3. nodaļu)
4. Vai ir paredzēts, ka no mana izstrādājuma vidē izdalīsies vielas, un kādas ir tā sekas? Vai manā gadījumā ir piemērojams atbrīvojums no reģistrācijas pienākuma? (Sk. 4. nodaļu)
5. Kā varu saņemt papildu informāciju par vielām manā izstrādājumā? (Sk. 5. nodaļu)

Plūsmas diagrammā turpmāk tekstā (1. attēls) ir sniegts pārskats par galvenajiem posmiem pienākumu identificēšanas procesā saistībā ar izstrādājumos iekļautām vielām un norādīts, kuras attiecīgās nodaļas varētu būt lasītājam vajadzīgas.

Vadlīniju 3.–6. papildinājumā sniegti piemēri un informācija, kas papildina iepriekš minētās nodaļas.

Lai vadlīnijas varētu izmantot plašāka auditorija, visi aprēķini ir sniegti gan aprakstoši, gan ar matemātiskiem vienādojumiem. Aprēķini ar matemātiskajiem vienādojumiem ir izklāstīti izcēlumos (pamatteksts) vai uz pelēka fona (piemēros).

1. attēls. Vispārīgi procesi pienākumu identificēšanai saistībā ar vielām izstrādājumos saskaņā ar 7. un 33. pantu

1.3 Vadlīnijās sniegtie piemēri

Vadlīniju pamattekstā un 3. un 4. papildinājumā ir vairāki piemēri, kas parāda, kā rīkoties, pārbaudot, vai ir piemērojamas ar izstrādājumos iekļautām vielām saistītās juridiskās prasības. Šie piemēri nav izsmeļoši.

Vadlīniju 5. papildinājumā ar piemēriem ir parādīti sarežģījumi saistībā ar kandidātu sarakstā ietverto vielu identificēšanu izstrādājumos, kas iekļauti kompleksos objektos, un kā tos var risināt praksē.

Vadlīniju 6. papildinājumā ietverti piemēri, kuru mērķis ir vispusīgāk aptvert vairākus jautājumus.

Vielas "regulatīvā statusa" dinamikas dēļ vairākumā piemēru nav minēta neviena konkrēta viela.

Turpmāk tabulā ir sniegts kopsavilkums par katra vadlīnijās ietvertā piemēra mērķi.

2. tabula. Vadlīnijās ietverto piemēru saraksts un to mērķis

Nodaļa/p apildināj ums	Piemērs	Mērķis
Lēmuma pieņemšana par to, vai objekts ir izstrādājums		
2.2. nodaļa	1. piemērs. Smilšstrūklas smiltis	Lai parādītu, ka fizikālās īpašības , ko nosaka objektā izmantotā(-o) materiāla(-u) ķīmija, nedrīkst jaukt ar objekta formu, virsmu vai struktūru.
	2. piemērs. Pastkarte	
2.3. nodaļa	3. piemērs Vaska krāsu zīmulis	Lai vienkārši atspoguļotu, kā atšķirt maisījumu no izstrādājuma , ņemot vērā objekta funkciju.
2.3. nodaļa	4. piemērs. Printera kasetne	Lai parādītu indikatīvo jautājumu pirmās grupas izmantošanu (2. attēla plūsmas diagrammas 4. posms) nolūkā izlemt, vai objekts ir vielas/maisījuma apvienojums izstrādājumā .
2.3. nodaļa	5. piemērs. Termometrs	Lai parādītu indikatīvo jautājumu otrās grupas izmantošanu (2. attēla plūsmas diagrammas 5. posms) nolūkā izlemt, vai viela/maisījums ir izstrādājuma neatņemama daļa vai šīs vielas/maisījuma un izstrādājuma apvienojums.
Kā izlemt, uz kuriem izstrādājumiem kompleksā objektā attiecas paziņošanas prasība?		
3.2.2. nodaļa	6. piemērs. Krāsoti atlokāmie saspiedēji	Lai parādītu, kā izlemt, uz kuriem izstrādājumiem konkrētā kompleksā objektā attiecas paziņošanas prasība.
Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana izstrādājumā		

Nodaļa/p apildināj ums	Piemērs	Mērķis
3.2.3.1. no daļa	7. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana no maisījuma izgatavotā izstrādājumā	Lai parādītu, kā ir jānosaka kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācija no vielas vai maisījuma izgatavotā izstrādājumā .
3.2.3.1. no daļa	8. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana izstrādājumā ar pārklājumu	Lai parādītu, kā ir jānosaka kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācija, ja izstrādājumam ir pārklājums , izstrādājumā iekļaujot pārklājuma maisījumu, kas satur šo vielu.
3.2.3.1. no daļa	9. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana kompleksā objektā, kas sastāv no diviem izstrādājumiem, kas savienoti ar maisījumu	Lai parādītu, kā ir jānosaka kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācija attiecībā pret tāda kompleksa objekta kopējo svaru, kas izgatavots, izmantojot maisījumu, kurš satur šo vielu, lai savienotu divus (vai vairākus) izstrādājumus.
Kandidātu sarakstā ietvertas vielas kopējās tonnāžas aprēķināšana izstrādājumā		
3.2.3.2. no daļa	10. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas kopējā daudzuma aprēķināšana dažādos izstrādājumos	Lai parādītu, kā ir jānosaka kandidātu sarakstā ietvertas vielas kopējā tonnāža dažādos izstrādājumos .
3.2.3.2. no daļa	11. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas(-u) vielas(-u) kopējā daudzuma aprēķināšana kompleksam objektam	Lai parādītu, kā ir jānosaka kandidātu sarakstā ietvertas(-u) vielas(-u) kopējā tonnāža objektam, kas izgatavots no diviem (vai vairākiem) izstrādājumiem, kuri savienoti, izmantojot maisījumu .
Kāda informācija ir jāsniedz par kompleksiem objektiem?		
3.4.1. nodaļa	12. piemērs. Kāda informācija ir jāsniedz, piegādājot kompleksu objektu?	Lai parādītu, kāda informācija ir jāsniedz , piegādājot kompleksu objektu (kas, piemēram, sastāv no diviem izstrādājumiem, kuri savienoti, izmantojot maisījumu).
Tāda izstrādājuma identificēšana, kurā ir vielas, kam paredzēts izdalīties vidē		
4.1. nodaļa	13. piemērs. Vielu paredzētā izdalīšanās vidē no izstrādājumiem	Lai parādītu izstrādājumu , kas atbilst nosacījumiem, lai to uzskatītu par izstrādājumu, kurš satur vielas , kam paredzēts izdalīties vidē .

Nodaļa/p apildināj ums	Piemērs	Mērķis
Reģistrācijas tonnāžas robežlielums vielai, kam paredzēts izdalīties vidē		
4.2. nodaļa	14. piemērs. Tādas vielas tonnāžas aprēķināšana, kam paredzēts izdalīties vidē	Lai parādītu, kā aprēķināt tādas vielas tonnāžu , kam paredzēts izdalīties vidē.
4.2.1. nodaļa	15. piemērs. Vielas, kam paredzēts izdalīties vidē, kritiskais koncentrācijas līmenis maisījumā	Lai parādītu, kā aprēķināt tādas vielas kritisko koncentrācijas līmeni maisījumā, kam paredzēts izdalīties vidē.
Robežgadījumi saistībā ar lēmuma pieņemšanu par to, vai objekts ir izstrādājums		
3. papildinājums	Vairāki piemēri robežgadījumiem saistībā ar lēmuma pieņemšanu par to, vai objekts ir izstrādājums (uzskaitīti 3. papildinājuma 6. tabulā).	Lai parādītu robežgadījumus saistībā ar izstrādājumiem un vielām/maisījumiem konteineros vai uz nesējvielām.
4. papildinājums	16.–19. piemērs par lēmuma pieņemšanu par to, vai objekts ir izstrādājums dabīgu vai sintētisku materiālu pārstrādes secībā.	Lai parādītu gadījumus, kad ir precīzi jānosaka robeža starp vielām/maisījumiem un izstrādājumiem dabīgu vai sintētisku materiālu pārstrādes secībā.
Sarežģījumi saistībā ar kandidātu sarakstā ietvertu vielu identificēšanu kompleksos objektos		
5. papildinājums	20. piemērs. Pieeja, lai identificētu, kuri izstrādājumi var saturēt konkrētas kandidātu sarakstā ietvertas vielas	Lai parādītu pieeju, kā identificēt, kuri izstrādājumi var saturēt konkrētas kandidātu sarakstā ietvertas vielas.
5. papildinājums	21. piemērs. Izstrādājumi, kas savienoti vai samontēti kopā ļoti kompleksā objektā	Lai parādītu, kā identificēt un nodalīt visus izstrādājumus, kas savienoti vai samontēti kopā ļoti kompleksā objektā.

Nodaļa/p apildināj ums	Piemērs	Mērķis
Vispusīgi piemēri		
6. papildinājums	22. piemērs. Aromatizētas bērnu rotaļlietas — rotaļlieta ar citriona smaržu (<i>D</i> -limonēns).	Vispusīgs piemērs, kurā parādīts, kā pārbaudīt, vai ir piemērojamas 7. panta prasības attiecībā uz vielas/maisījuma paredzētu izdalīšanos vidē no izstrādājumiem, izmantojot vispārīgu pieeju, kas parādīta plūsmas diagrammā 1. attēlā.
6. papildinājums	23. piemērs. Divritenis — stūres rokturi, piepūšamās kameras, krāsots metāla rāmis, riepas	Vispusīgs piemērs, kurā parādīts, kā pārbaudīt, vai ir piemērojamas 7. un 33. panta prasības attiecībā uz kandidātu sarakstā ietvertām vielām izstrādājumos, izmantojot vispārīgu pieeju, kas parādīta plūsmas diagrammā 1. attēlā.

2 LĒMUMA PIENĒMŠANA PAR TO, KAS IR IZSTRĀDĀJUMS SASKAŅĀ AR REACH REGULU

Nosakot, vai un kuras REACH regulas prasības attiecībā uz izstrādājumos esošu vielu attiecas uz konkrētu objektu⁹, ko izgatavo, importē un/vai laiž ES tirgū, vispirms ir jāpārbauda, vai objektu uzskata par izstrādājumu saskaņā ar REACH regulu. Objekti var būt vienkārši, piemēram, papīra lapa, bet var arī būt ļoti kompleksi, piemēram, klēpjdators, kas sastāv no daudziem izstrādājumiem.

REACH regulas 3. panta 3. punktā **izstrādājums** definēts kā "objekts, kam izgatavošanā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru, kas nosaka tā funkcijas vairāk nekā ķīmiskais sastāvs".

No šīs definīcijas izriet, ka izstrādājums ir objekts, kas izgatavots no vienas vai vairākām vielām vai maisījumiem, kuriem izgatavošanas procesā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru. To var izgatavot no dabiskiem materiāliem, piemēram, koksnes vai vilnas, vai no sintētiskiem materiāliem, piemēram, polietilēna (PE). Privātās māsaimniecībās un rūpniecībā visbiežāk izmantotie objekti paši par sevi ir izstrādājumi (piemēram, viengabala plastmasas karotes, ar presēšanu zem spiediena formēti dārza krēsli) vai integrēti izstrādājumi (piemēram, dīvāns, transportlīdzeklis, pulkstenis, elektroniskas iekārtas).

Lai noteiktu, vai objekts atbilst izstrādājuma definīcijai saskaņā ar REACH regulu, ir jānovērtē objekta funkcija un tā forma, virsma vai struktūra.

Izstrādājumi, kas samontēti vai savienoti kopā, joprojām ir izstrādājumi, ciktāl tie saglabā īpašu formu, virsmu vai struktūru, kam ir izšķirīgāka ietekme uz to funkciju nekā to ķīmiskajam sastāvam,¹⁰ vai ciktāl tie nekļūst par atkritumiem¹¹.

2.1 Objekta funkcija

Termins "funkcija" izstrādājuma definīcijā ir jāinterpretē kā paredzētais mērķis, kam objektu izmantos. Var būt lietderīgi ņemt vērā objekta lietošanas rezultātu un mazāku uzmanību pievērst rezultāta kvalitātei. Piemēram, printera kasetnes mērķis ir uzdrukāt tinti uz papīra. Objekta, t. i., printera kasetnes, augstāks tehnoloģiskais līmenis varētu uzlabot darbību un rezultāta kvalitāti, taču tas neizmaina funkciju kā tādu. Objektam var būt vairākas funkcijas, kam var būt dažādi nozīmības līmeņi (piemēram, palīgfunckcija), tādēļ visas šīs funkcijas ir jāņem vērā, lemjot par to, vai objekts ir izstrādājums.

2.2 Objekta forma, virsma un struktūra

Objekta forma, virsma un struktūra nozīmē tā fizikālo formu un neietver ķīmiskās īpašības. **Forma** ir objekta trīsdimensiju forma, piemēram, dziļums, platums un augstums. **Virsmā** ir objekta ārējais slānis. **Struktūra** ir tāda "struktūras elementu" kārtība vai kombinācija, lai pēc iespējas labāk sasniegtu konkrētu objekta mērķi, cita starpā ņemot vērā drošumu, lietderību/ērtību, izturību un kvalitāti.

Objekta formu, virsmu un struktūru **nedrīkst jaukt ar fizikālām īpašībām, kas izriet no tā/to materiāla(-u) ķīmijas, no kā sastāv objekts**. Šādu materiāla īpašību vai parametru piemēri ietver sadalīšanos, blīvumu, elastīgumu, elektrovadītspēju, cietību, magnētismu, kušanas temperatūru u. tml.

⁹ Šajā vadlīnijās termins "objekts" principā var attiekties uz jebkuru piegādes ķēdes produktu.

¹⁰ Papildu informācijai skatīt gadījumu 23. piemērā, kurā aprakstīta bortu izmantošana divriteņu riepu izgatavošanā (6. papildinājums).

¹¹ "Atkritumi", kā definēts Atkritumu pamatdirektīvā (Direktīva 2008/98/EK).

1. piemērs. Smilšstrūklas smiltis

Smiltīm, ko izmanto abrazīvajai smilšstrūklai, galvenokārt ir jābūt cietām un ar asām malām, lai tās varētu izmantot kā strūklu (piemēram, gravēšanai stiklā vai akmēnī). Šo smilšu funkcija ir, piemēram, berzt, līdzināt, pulēt, skrāpēt vai tīrīt virsmas. Šajā gadījumā malu cietība un sadalīšanās spēja ir smilšstrūklas smilšu galvenās īpašības.

To materiālu cietība un sadalīšanās spēja, ko izmanto kā smilšstrūklas smiltis (piemēram, korunds vai tērauds), ir atkarīga no šo materiālu ķīmijas. Smilšstrūklas smilšu funkcija(-s) ir galvenokārt atkarīga(-s) no šīm fizikālajām īpašībām, nevis no to daļu formas, virsmas vai struktūras. Tādēļ smilšstrūklas smiltis ir jāuzskata par vielu vai maisījumu.

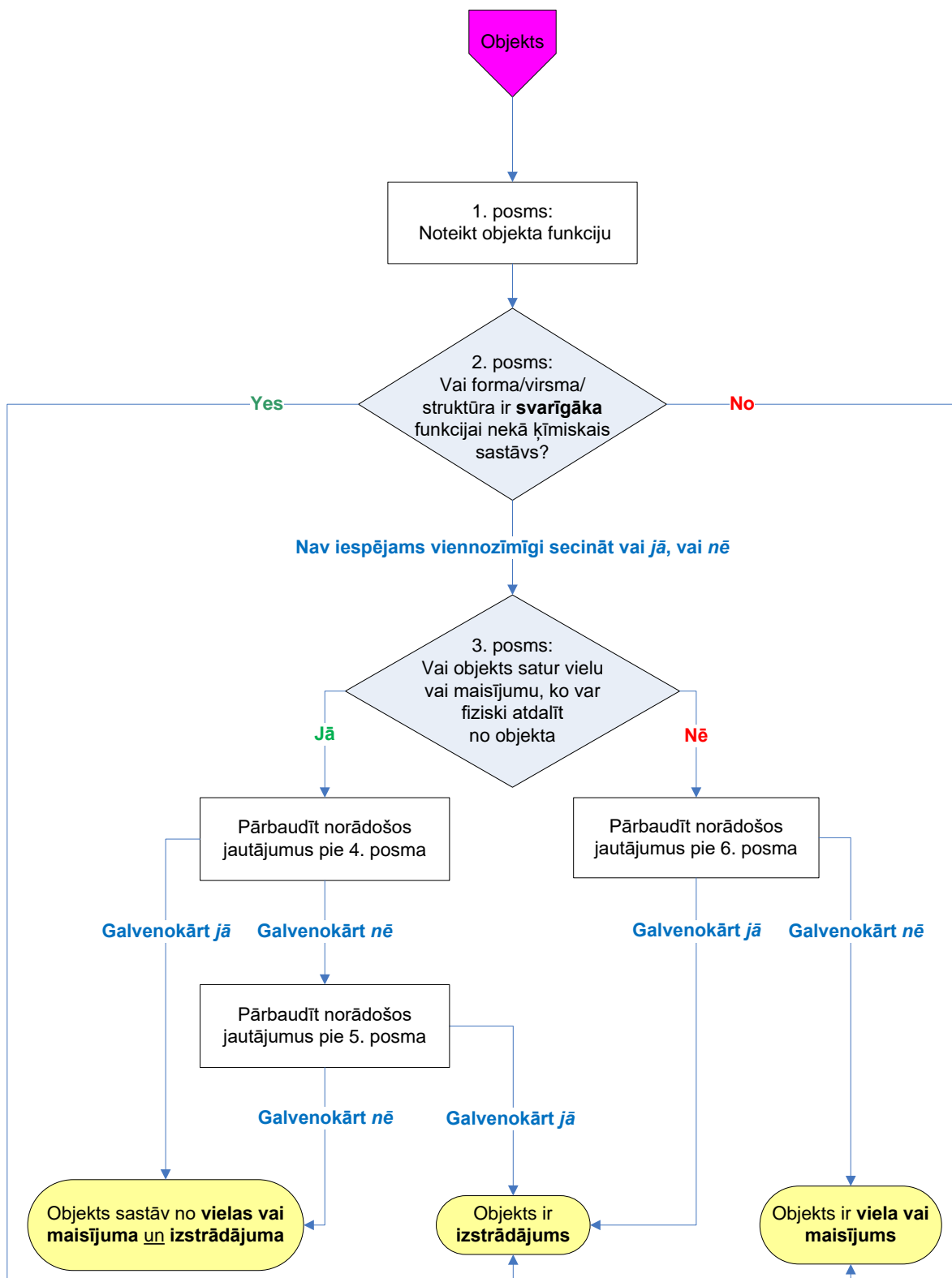
2. piemērs. Pastkarte

Uz pastkartes ir attēls vai zīmējums, un tai pirmām kārtām ir jābūt tādai, lai uz tās varētu rakstīt. Uz virsmas vai papīra šķiedrām ir jāspēj rakstīt ar zīmuļa grafītu, pildspalvas tinti vai drukas tinti. Visas šīs īpašības ir vairāk atkarīgas no pastkartes formas un/vai virsmas nekā no citām fizikālām īpašībām, kuras izriet no pastkartes izgatavošanā izmantotajiem materiāliem. Šādu īpašību piemēri cita starpā ir izturība pret plīsumiem, vieglums, mīkstums un elastīgums, kas uzlabo pastkartes kvalitāti, bet nenosaka tās lietošanu. Tādēļ pastkartes formai, virsmai vai struktūrai ir lielāka nozīme saistībā ar tās funkciju nekā tās ķīmiskajam sastāvam. Pastkarte ir jāuzskata par izstrādājumu.

Turklāt jānorāda, ka saskaņā ar *REACH* regulas 3. panta 3. punktu izstrādājums ir objekts, kam izgatavošanā piešķir īpašu formu, virsmu vai struktūru, kas nosaka tā funkcijas vairāk nekā ķīmiskais sastāvs. Tas netieši nozīmē, ka, lai pastkarte būtu izstrādājums, tai **izgatavošanā ir apzināti jānosaka un jāpiešķir forma, virsma vai struktūra**. Izgatavotus cietus materiālus pēc definīcijas iegūst konkrētās formās un ar konkrētām virsmām (piemēram, kā granulas, kristālus, pārslas, pulveri u. tml.). Šīs formas un virsmas var būt raksturīgas izgatavoto materiālu fizikālajām īpašībām. Tās arī, iespējams, nosaka izmantotās ķīmiskās izejvielas un ražošanas procesa apstākļi. Abos šajos gadījumos saražotie materiāli, visticamāk, ir, piemēram, vielas (kā tādas vai maisījumos), lai gan formas un virsmas var arī apzināti kontrolēt, lai galvenokārt optimizētu cieto materiālu turpmāko apstrādi un/vai izmantošanu.

2.3 Lēmuma pieņemšana par to, vai objekts ir izstrādājums

Darbplūsmā turpmāk ir sniegti norādījumi lēmuma pieņemšanai par to, vai objekts ir izstrādājums.

2. attēls. Lēmuma pieņemšana par to, vai objekts ir izstrādājums

1. solis. Jānosaka objekta funkcija saskaņā ar 2.1. iedaļu.

2. solis. Jāsalīdzina fizikālās formas un ķīmisko īpašību nozīmīgums, lai īstenotu objekta funkciju. **Ja var nešaubīgi konstatēt, ka objekta forma, virsma vai struktūra ir būtiskāka funkcijai nekā tā ķīmiskais sastāvs, objekts ir izstrādājums.** Ja forma, virsma vai struktūra ir tikpat vai mazāk būtiska nekā ķīmiskais sastāvs, objekts ir viela vai maisījums.

3. piemērs Vaska krāsu zīmulis

Vaska krāsu zīmulis sastāv no parafīna vaska un pigmentiem. To izmanto krāsošanai un zīmēšanai uz papīra. Parafīna vasks funkcionē kā pigmentu nesējviela. Tā kā tā forma/virsma/struktūra nav būtiskāka krāsu zīmāja funkcijai (lai uz papīra uzklātu pigmentu) nekā tā ķīmiskais sastāvs, tas jāuzskata par maisījumu.

Šajā posmā pirms pāriešanas uz nākamajiem soļiem ir ļoti ieteicams veikt novērtējumu par to, vai izstrādājums ir jāuzskata par "izstrādājumu, kurā ir viela/maisījums, kam paredzēta izdalīšanās vidē", kā noteikts 4.1. nodaļā.

Ja nav iespējams nešaubīgi noteikt, vai objekts atbilst izstrādājuma definīcijai *REACH* regulā, ir nepieciešams dziļāks novērtējums; šajā nolūkā ir **jāpāriet uz 3. soli.** 3.–6. solis ir paredzēts dziļāka novērtējuma veikšanai attiecībā uz konkrētām lielām objektu (apakš)grupām, kam ir kopīgas īpašības. Ņemiet vērā, ka šie soļi neaptver visus iespējamus objektus, tādēļ tie var nenodrošināt galīgā lēmuma pieņemšanu par objektu, kam veic novērtējumu. Šādos gadījumos novērtējumā ir jāņem vērā citi konkrēti apsvērumi, kas ļaus atbildēt uz iepriekš norādītās darbplūsmas 2. soļa jautājumiem.

3. solis. Jānosaka, vai objekts, kas var būt ļoti vienkāršs vai komplekss, satur vielu vai maisījumu, kuru iespējams fiziski nodalīt no objekta (piemēram, izlejot vai izspiežot to). Attiecīgā viela vai maisījums, kas var būt cietā, šķidrā vai gāzveida stāvoklī, var atrasties objektā (piemēram, kā šķidrums termometrā vai aerosols izsmidzināšanas traukā) vai uz objekta virsmas (piemēram, mitrā tīrīšanas salvete).

Ja tas ir attiecināms uz objektu, pārejiet uz 4. soli; pretējā gadījumā turpiniet ar 6. soli.

4. solis. Lai noteiktu, vai objekta ķīmiskais sastāvs ir tā neatņemama daļa (un tādēļ objekts kopumā ir izstrādājums, kā definēts *REACH* regulā) vai tas ir viela/maisījums, kam pārējā objekta daļa funkcionē kā kontainers vai nesējmateriāls, ir jāatbild uz šādiem indikatīviem jautājumiem:

4.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta un izmantotu neatkarīgi no tā, vai viela/maisījums joprojām principā spētu (lai gan, iespējams, neērtā vai vienkāršā veidā) pildīt 1. solī noteikto funkciju?

4.b jautājums. Vai objekts galvenokārt funkcionē (t. i., saskaņā ar 1. solī noteikto funkciju) kā kontainers vai nesējviela vielas/maisījuma vai tā reakcijas produktu izdalīšanai vidē vai kontrolētai piegādei?

4.c jautājums. Vai vielu/maisījumu patērē (t. i., iztērē, piemēram, ķīmiskas vai fizikālas modifikācijas dēļ) vai izvada (t. i., tas izdalās no objekta) objekta lietošanas posmā, tādējādi padarot objektu par nelietderīgu un novedot pie tā darbmūža beigām?

Ja uz šiem jautājumiem lielākoties var atbildēt ar *jā* (t. i., uz 2 vai 3 no 3 jautājumiem) nevis ar *nē*, tad objekts ir jāuzskata par izstrādājuma (funkcionē kā kontainers vai nesējmateriāls) un vielas/maisījuma apvienojumu.

Jāņem vērā, ka šāda objekta importētāju vai piegādātāju uzskata arī par vielas/maisījuma importētāju vai piegādātāju. Tādējādi šādai personai var arī būt papildu pienākumi, ne tikai šajās vadlīnijās aprakstītie izstrādājumu importētāju un piegādātāju

pienākumi. Tas nozīmē, ka vielas konteinerā vai uz nesējmateriāla, iespējams, ir, piemēram, jāreģistrē vai jāpiegādā kopā ar drošības datu lapu. **Tādēļ "izstrādājuma un vielas/maisījuma apvienojuma" importētājiem un piegādātājiem, ir atsevišķi jāpārbauda, vai ir piemērojami uz izstrādājumu attiecināmie pienākumi un uz vielu/maisījumu attiecināmie pienākumi.** Vadlīniju 3. un 4. nodaļā ir aprakstīts, kā identificēt uz izstrādājumu attiecināmos pienākumus; lai noteiktu uz vielu/maisījumu (kas ir uz izstrādājuma virsmas vai tajā) attiecināmos pienākumus, vadlīniju lietotājiem ir ieteicams izmantot [Navigatoru](#).

4. piemērs. Printera kasetne

Atbildes uz iepriekš norādītajiem indikatīvajiem jautājumiem: 4.a) ja toneri/tinti izņemtu no kasetnes, to joprojām būtu iespējams uzklāt uz papīra, lai gan pasliktinātos kvalitāte un tas nebūtu tik ērti; 4.b) kasetnes funkcija ir printerī noturēt toneri/tinti vietā, un tā kontrolē izdalīšanās ātrumu un veidu; 4.c) kasetni likvidē bez tonera/tintes, jo toneris/tinte tiek patērēta kasetnes darbmuža laikā. Atbildes uz jautājumiem ļauj secināt, ka printera kasetne ir izstrādājuma (kas funkcionē kā konteiners) un vielas/maisījuma apvienojums.

5. solis. Ja uz 4. soļa indikatīvajiem jautājumiem galvenokārt jāatbild ar *nē*, ir jāizmanto turpmāk uzskaitītie jautājumi, lai vēlreiz pārlicinātos, ka objekts kopumā patiešām ir uzskatāms par izstrādājumu, nevis par izstrādājuma (kas funkcionē kā konteiners vai nesējmateriāls) un vielas/maisījuma apvienojumu.

5.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta, vai objekts zaudētu spēju sasniegt paredzēto mērķi?

5.b jautājums. Vai objekta galvenais mērķis ir kāds cits, nevis piegādāt vielu/maisījumu vai tā reakcijas produktus?

5.c jautājums. Vai objektu tā darbmuža beigās parasti likvidē kopā ar vielu/maisījumu, t. i. to iznīcinot?

Ja uz šiem jautājumiem var drīzāk atbildēt ar *jā*, nevis *nē*, objekta funkciju, visticamāk, drīzāk nosaka fizikālās īpašības, t. i., forma, virsma un struktūra, nevis ķīmiskais sastāvs. Tādā gadījumā objektu uzskata par izstrādājumu ar neatņemamu vielu/maisījumu (t. i., viela/maisījums ir izstrādājuma neatņemama daļa). Vienas (kā tādas vai maisījumā), kas ir izstrādājuma neatņemama daļa, ir jāreģistrē tikai saskaņā ar 4.2. apakšnodaļā aprakstītajiem nosacījumiem.

5. piemērs. Termometrs

Atbildes uz iepriekš norādītajiem jautājumiem: 5.a) tukšs termometrs nerādītu temperatūru, tādējādi objekts vairs nebūtu izmantojams; 5.b) termometra galvenā funkcija ir rādīt temperatūru, nevis piegādāt vielu vai maisījumu; 5.c) termometru parasti likvidē kopā ar tā ķīmisko saturu.

Tātad atbildes uz šiem jautājumiem ļauj secināt, ka termometrs ir izstrādājums un ka šķidrums, ko tas satur, ir tā neatņemama daļa.

Vadlīniju 3. papildinājumā ir sniegti papildu piemēri robežgadījumiem saistībā ar vielām/maisījumiem konteineros vai uz nesējmateriāliem.

6. solis. Saskaņā ar novērtējumu 3. solī objekts nesatur vielu vai maisījumu, ko var fiziski nodalīt. Tomēr noteiktos gadījumos tāpat var būt grūti pieņemt lēmumu par to, vai objekts atbilst izstrādājuma definīcijai REACH regulā. Bieži sastopami ir tādi piemēri kā izejvielas un pusfabrikāti, ko pēc tam pārstrādā gala izstrādājumos, bet var arī būt citi gadījumi. Šajos gadījumos var izmantot turpmāk norādītos indikatīvos jautājumus, lai labāk noteiktu, vai objekts ir izstrādājums. Šos jautājumus var izmantot tikai kā palīgu, izvērtējot ķīmiskā sastāva nozīmi salīdzinājumā ar formu/virsmu/struktūru saistībā ar funkciju un tādējādi atvieglojot izstrādājuma definīcijas piemērošanu.

6.a jautājums. Vai objektam ir vēl kāda funkcija papildus turpmākai pārstrādei?

Ja objektam galvenokārt ir citas funkcijas (t. i., lietošanas beigu funkcijas), tas var liecināt par to, ka tas ir izstrādājums, kas atbilst definīcijai REACH regulā.

6.b jautājums. Vai pārdevējs objektu laiž tirgū un/vai klients galvenokārt ir ieinteresēts to iegādāties tā formas/virsmas/struktūras dēļ (un mazāk tā ķīmiskā sastāva dēļ)?

Ja objektu galvenokārt laiž tirgū vai iegādājas tā formas/virsmas/struktūras dēļ, tas liecina par to, ka objekts ir izstrādājums.

6.c jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objektam veic tikai "vieglu apstrādi", t. i., nav nekādu būtisku formas izmaiņu?

"Viegla apstrāde", piemēram, urbšana, virsmas slīpēšana vai pārklāšana, var uzlabot vai izmainīt objekta formu, virsmu vai struktūru funkcijas īstenošanas nolūkā, tādēļ to bieži veic objektiem, kas jau ir izstrādājumi. Tādējādi, ja tiek veikta tikai "viegla apstrāde", tas liecina par to, ka objekts ir izstrādājums.

Procesus, kuru rezultātā tiek būtiski izmainīta objekta forma, t. i. tā dziļums, platums un augstums, neuzskata par "vieglu apstrādi". Tādi, piemēram, var būt primārie profilēšanas procesi (piemēram, liešana vai kausēšana) vai formēšanas procesi (piemēram, ekstrūzija, kalšana vai velmēšana). Ja objekts turpmākas apstrādes laikā saglabā vismaz vienu no raksturojošajiem izmēriem (dziļuma, platuma un/vai augstuma), procesu var uzskatīt par "vieglu apstrādi".

6.d jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objekta ķīmiskais sastāvs saglabājas nemainīgs?

Ķīmiskā sastāva izmaiņas nākamās pārstrādes posmos var liecināt par to, ka objekts ir maisījums. Tomēr daži tāda objekta pārstrādes veidi, kas ir izstrādājums, var novest pie tā vispārējā ķīmiskā sastāva izmaiņām, tomēr neizmainot objekta statusu "izstrādājums". Piemēram, drukāšana uz virsmas, pārklāšana ar krāsu, pārklājumi, krāsošana u. tml.

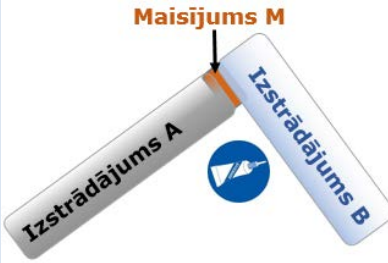
Visi jautājumi var neattiekties uz visiem objektiem, un katrā gadījumā var atšķirties atbilžu sniegto pierādījumu nozīmīgums. Tomēr noskaidrojot, vai objekts ir izstrādājums, ir jāņem vērā atbildes uz visiem attiecīgajiem indikatīvajiem jautājumiem, nevis tikai uz vienu no tiem. **Ja galvenokārt atbilde uz jautājumiem ir jā, tas liecina, ka objekts ir izstrādājums. Ja galvenokārt atbilde uz jautājumiem ir nē, tas liecina, ka objekts ir viela vai maisījums.** Vadlīniju 4. papildinājumā ir parādīts, kā izmantot šos indikatīvos jautājumus, un ir sniegti piemēri no četrām dažādām rūpniecības nozarēm.

6. solis tika izstrādāts, lai palīdzētu noteikt izejvielas pārejas brīdi no vielas/maisījuma uz izstrādājumu pārstrādes laikā un novērtēt objektus, kam veic turpmāk apstrādi. Atbilde uz 6.a un 6.b indikatīvo jautājumu var nebūt sevišķi lietderīga, lai pieņemtu galīgo lēmumu par objektiem, kuriem nav paredzēta turpmāka apstrāde (un kuriem šā iemesla dēļ nevar izmantot 6.c un 6.d jautājumu). Piemēram, tā tas ir tādu objektu gadījumā, kas satur vielu vai maisījumu, ko nevar no tiem fiziski nodalīt, un kas netiek ražoti vai izgatavoti, lai tiem veiktu turpmāku apstrādi, bet gan drīzāk lai īstenotu konkrētas funkcijas to lietošanas beigu ietvaros (piemēram, ogleš elektrodu alumīnija ražošanai, slīpripas, kas izgatavotas tikai no abrazīva materiāla). Šādos gadījumos var būt nepieciešams dziļāks novērtējums, lai precīzāk atbildētu uz 2. soļa jautājumu. Tas ir jāpaveic, ņemot vērā īpašus apsvērumus, kas attiecināmi uz konkrēto objektu, kuram veic novērtējumu.

2.4 Kas ir komplekss objekts?

Šajās vadlīnijās termins "komplekss objekts"^{12,13} attiecas uz jebkuru objektu, kas sastāv no vairāk nekā viena izstrādājuma. Sarežģītos objektos vairāki izstrādājumi var būt savienoti vai samontēti kopā dažādos veidos. Jo lielāks ir objekta sastāvā esošo izstrādājumu skaits, jo kompleksāks tas kļūst.

Piemēri par izstrādājumu iekļaušanu kompleksos objektos ir sniegti 3. attēlā.

A) Izstrādājumi tiek mehāniski samontēti (t. i., izstrādājumi tiek samontēti, neiekļaujot vielu(-as)/maisījumu(-s)) Piemērs(-i): (metāla) šķēres, atlokāmie saspiedēji	B) Kopā savienoti divi vai vairāki izstrādājumi, izmantojot vielu(-as)/maisījumu(-s) Piemērs(-i): līmlapiņu bloks, bankas kartē ielīmēta mikroshēma, nekrāsots divriteņa rāmis, kas izgatavots, sametinot kopā vairākas tērauda caurules.

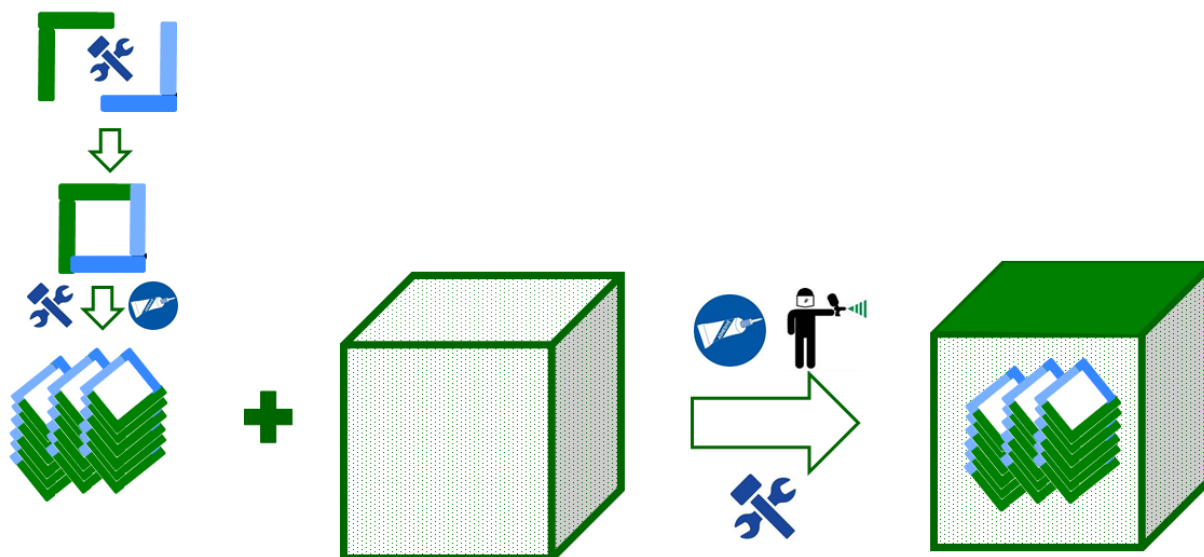
3. attēls. Sarežģītu objektu veidi

Vēl viens kompleksa objekta piemērs ir termometrs (skatīt 5. piemēru), jo tas sastāv no vairāk nekā viena izstrādājuma un satur vielu/maisījumu kā neatņemamu daļu.

"Ļoti kompleksi objekti", kas vispārīgi atspoguļoti 4. attēlā turpmāk, ir termins, kuru šajās vadlīnijās izmanto, runājot par vienkāršāku komplekso objektu papildu apvienojumiem, kā, piemēram, aprakstīts 3. attēlā, tos papildinot ar citiem izstrādājumiem. Ļoti kompleksu objektu piemēri ir vairāku rozešu bloki, dīvāni, divriteņi, mobilie tālruņi, datori, videokameras, automobiļi un gaisa kuģi.

¹² Termins "komplekss objekts" šajā dokumentā atbilst terminam "salikts priekšmets", ko izmanto Tiesas spriedumā lietā C-106/14.

¹³ Izstrādājumi, kas ir samontēti vai savienoti kopā kompleksā objektā, joprojām ir izstrādājumi, ciktāl tie nezaudē statusu "izstrādājums", kā skaidrots 2. nodaļas ievaddaļā. Jautājums par to, vai komplekss objekts var atbilst izstrādājuma definīcijai, ir atkarīgs tikai un vienīgi no konstatējuma saskaņā ar REACH regulas 3. panta 3. punktā noteiktajiem kritērijiem, kā skaidrots iepriekšējās apakšnodaļās.

4. attēls. Ļoti kompleksa objekta piemērs

2.5 Iepakojums

Vielas, maisījumi un izstrādājumi var būt iepakojumā, piemēram, kartonā, plastmasas iesaiņojumā vai skārda bundžā. Principā iepakojuma galvenās funkcijas var būt, piemēram, vielu vai maisījumu saturēšana un piegāde, iepakotā produkta aizsardzība un prezentēšanas vai estētisks nolūks. Daudzos gadījumos tas arī palīdz nodrošināt drošumu cilvēkiem un videi satura pārvietošanas vai lietošanas laikā. Tādēļ iepakojums ir uzskatāms par izstrādājumu, jo tā forma, virsma vai struktūra ir iepriekš minētajām funkcijām svarīgāka par tā ķīmisko sastāvu. **Iepakojums nav iepakotās vielas, maisījuma vai izstrādājuma daļa. Tādēļ tas jāuzskata par atsevišķu izstrādājumu** saskaņā ar REACH regulu, un uz to attiecas tādas pašas prasības kā uz citiem izstrādājumiem.

2.6 Secinājumu dokumentēšana

Izstrādājumu **izgatavotāji**, kas savu izstrādājuma izgatavošanā izmanto vielu vai maisījumu, ir saskaņā ar REACH regulu jāuzskata par vielas(-u) pakārtotiem lietotājiem. Saskaņā ar REACH regulas 36. panta 1. punktu¹⁴ izstrādājumu izgatavotājiem, kas savu izstrādājumu izgatavošanā izmanto vielu (vai maisījumu), kuras dēļ tiem jāpilda pienākumi saskaņā ar REACH regulu, ir jāglabā pieejama visa informācija, kas vajadzīga, lai izpildītu šos pienākumus.

Pat ja ir secināts, ka nav piemērojami nekādi REACH regulā noteiktie pienākumi, gan **izgatavotājiem, gan importētājiem** ir ļoti ieteicams dokumentēt savu atbilstības novērtējuma rezultātus. Tostarp, piemēram, ir ieteicams dokumentēt:

- informācijas pieprasījumus saviem vielu, maisījumu vai izstrādājumu piegādātājiem;
- no šiem piegādātājiem saņemto informāciju, tostarp sertifikātus un citu būtisku informāciju, ko tie sniedz;

¹⁴ "Katrs ražotājs, importētājs, pakārtots lietotājs un izplatītājs vāc un glabā pieejamu visu informāciju, kas vajadzīga, lai pildītu ar šo regulu uzliktos pienākumus, vismaz 10 gadus pēc tam, kad viņš beidzis ražot, importēt, piegādāt vai lietot attiecīgo vielu vai maisījumu."

- lēmumu pieņemšanu par to, vai konkrēti objekti ir izstrādājumi, vielas vai maisījumi;
- pārliecināšanos, vai uz objektiem attiecas konkrētas prasības, cita starpā pamatojoties uz piegādātāju sniegto informāciju.

Šie elementi parasti ir jādokumentē izstrādājumu **izgatavotājiem** un **importētājiem**. Tas palīdz apliecināt atbilstību *REACH* regulas prasībām patērētājiem un iestādēm (kuras veic pārbaudes/nodrošina tiesību aktu izpildi).

KontROLSaraksti vai citi standartizēti instrumenti, ko ir izstrādājušas nozaru apvienības un citas organizācijas, var palīdzēt uzņēmumiem dokumentēt pārbaudžu veikšanu par atbilstību *REACH* regulai.

3 PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ KANDIDĀTU SARAKSTA VIELĀM IZSTRĀDĀJUMOS

Saskaņā ar *REACH* regulu ikviens izstrādājuma izgatavotājs, importētājs un piegādātājs atbild par ES tirgū laisto izstrādājumu drošas lietošanas garantēšanu. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad izstrādājumi satur vielas, kam var būt ļoti liela ietekme uz cilvēku veselību vai vidi. Lai nodrošinātu augstu aizsardzības līmeni pret šādu vielu izmantošanu izstrādājumos, kas ir *REACH* regulas mērķis, piegādes ķēdē ir jāatklāj un jāpaziņo to esamība izstrādājumos un visa būtiskā informācija par drošu lietošanu, jo tas ir identificēšanas un atbilstīgu riska pārvaldības pasākumu piemērošanas priekšnoteikums.

3.1 Kandidātu saraksta vielas

Vielas, kuras atbilst vienam vai vairākiem *REACH* regulas 57. pantā noteiktajiem kritērijiem, var saukt par vielām, kas rada lielas bažas (*SVHC*), un ietvert [kandidātu sarakstā](#) licencēšanas vajadzībām. Šādas *SVHC* var būt:

- vielas, kas atbilst kritērijiem, lai tās klasificētu kā 1.A vai 1.B kategorijas kancerogēnas, mutagēnas vai reproduktīvajai sistēmai toksiskas (*CMR*) vielas;
- noturīgas, bioakumulatīvas un toksiskas (*PBT*) vielas vai ļoti noturīgas un ļoti bioakumulatīvas (*vPvB*) vielas;
- vielas, ko apzina katrā gadījumā atsevišķi un par kurām nav zinātnisku pierādījumu par iespējamu lielu ietekmi uz cilvēku veselību vai vidi, kā arī kuras rada tikpat lielas bažas, piemēram, endokrīno sistēmu noārdošas vielas.

[Kandidātu saraksts](#) ir pieejams *ECHA* tīmekļa vietnē. Tas ir izveidots saskaņā ar *REACH* regulas 59. pantā aprakstīto procedūru (*SVHC* identificēšana). Ja izstrādājumos ir kandidātu sarakstā ietverta viela, uz uzņēmumiem, kas izgatavo, importē vai piegādā šos izstrādājumus, var attiekties konkrēti pienākumi. Šie pienākumi ir plašāk aplūkoti nākamajās apakšnodalījās.

Jāņem vērā, ka vielu, kuras ar laiku iekļautu pielikumā, saraksts tiek regulāri atjaunināts, pievienojot papildus identificētās *SVHC*. Ieinteresētās personas ar [nodomu reģistra](#) (*RoI*) starpniecību *ECHA* tīmekļa vietnē var saņemt iepriekšēju paziņojumu par vielām, kam paredzēts ierosināt *SVHC* statusa piešķiršanu iekļaušanai kandidātu sarakstā.

Pirms nodoma par XV pielikuma dokumentācijas iesniegšanu *SVHC* identificēšanai dalībvalstu kompetentās iestādes vai *ECHA* nereti izstrādā riska pārvaldības iespēju analīzi (*RMOA*). *RMOA* balstās uz brīvprātības principu, t. i., tā nav noteikta tiesību aktos, un agrīnā posmā veicina diskusijas par vielām, kuru gadījumā varētu būt nepieciešama papildu reglamentējoša rīcība.¹⁵ Vielās, kurām tiek vai ir veikta *RMOA*, tiek paziņotas ar [publiskā sektora darbību koordinācijas instrumenta](#) (*PACT*) starpniecību *ECHA* tīmekļa vietnē. *PACT* ietver arī informāciju par vielām, kurām tiek vai ir veikts neformāls bīstamības novērtējums attiecībā uz *PBT/vPvB* īpašībām vai endokrīno sistēmu noārdošām īpašībām. Publicētajā *RMOA* konstatē, vai ir nepieciešama regulatīva riska pārvaldība. Šāds iepriekšējs paziņojums *PACT* ļauj, piemēram, ieinteresētajām personām un plašākai sabiedrībai uzzināt, kuras vielas *ECHA* vai dalībvalstu kompetentās iestādes izskata iespējamās *SVHC* identificēšanas nolūkā. Ja *RMOA* tiek secināts, ka piemērotākā regulatīvā riska pārvaldības rīcība ir *SVHC* identificēšana, *RoI* ir jāietver attiecīgs nodoms. *PACT* un *RoI* palīdz laikus sagatavoties iespējamu pienākumu ievērošanai, kuri varētu

¹⁵ Papildu informācija par *RMOA* ir pieejama īpašā lapā *ECHA* tīmekļa vietnē: <http://echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/substances-of-potential-concern/rmoa>.

rasties tad, ja vielu pēc kāda laika ietvertu kandidātu sarakstā. **Izstrādājumu izgatavotājiem, importētājiem un piegādātājiem ir ieteicams regulāri pārbaudīt informāciju par PACT un RoI, kas pieejama ECHA tīmekļa vietnē.**

Svarīgi ņemt vērā, ka šīs nodaļas turpmākajās daļās aprakstītie juridiskie pienākumi attiecas tikai uz [kandidātu sarakstā](#) ietvertajām vielām. Citi informācijas avoti, kas, piemēram, norādīti iepriekš, ir paredzēti tikai kā palīgs uzņēmumiem tādu vielu identificēšanā, kurām pievērsta pastiprināta iestāžu uzmanība un kuras nākotnē varētu tikt ietvertas kandidātu sarakstā.

3.2 Informācijas sniegšana un paziņošana par kandidātu saraksta vielām izstrādājumos

Ja viela tiek identificēta kā SVHC un ietverta kandidātu sarakstā, tādu izstrādājumu ES izgatavotājiem un importētājiem, kas satur šo vielu, ir jāpilda informācijas sniegšanas un paziņošanas pienākumi. Tāpat informācijas sniegšanas pienākumi var attiekties uz citiem izstrādājumu piegādātājiem šajā piegādes ķēdē, piemēram, izplatītājiem. Šo prasību mērķis ir nodrošināt ķīmisko vielu drošu lietošanu izgatavotajos un importētajos izstrādājumos un galu galā sekmēt risku samazināšanu cilvēku veselībai un videi.

3.2.1 Lejupēja informācijas paziņošana piegādes ķēdē

Regulas 33. panta mērķis ir nodrošināt, lai piegādes ķēdē tiktu lejupēji sniegta pietiekama informācija, **kas nodrošinātu, ka izstrādājumu lietošana ir droša** gala lietotājiem, tostarp patērētājiem. Informācijas plūsma piegādes ķēdē ļauj visiem dalībniekiem izstrādājuma izmantošanas attiecīgā posma laikā īstenot atbilstīgu riska pārvaldības pasākumus, lai nodrošinātu tādu izstrādājumu drošu lietošanu, kas satur kandidātu saraksta vielas. Informācijai ir arī jāļauj piegādes ķēdes dalībniekiem un patērētājiem izdarīt informētu iegādes izvēli attiecībā uz izstrādājumiem, ko viņi pērk.

Visiem tāda izstrādājuma piegādātājiem, kas satur kādu vielu, ir izstrādājuma saņēmējam (33. panta 1. punkts) vai patērētājam (33. panta 2. punkts) jāsniedz sev pieejamā attiecīgā drošības informācija, ja ir izpildīti šādi nosacījumi:

- viela ir ietverta kandidātu sarakstā licencēšanas nolūkā; un
- vielas ir izgatavotas un/vai importētas izstrādājumos, un tās koncentrācija pārsniedz 0,1 % (pēc masas).

Informācija ir jāsniedz izstrādājuma **saņēmējam**¹⁶ brīdī, **kad izstrādājums tiek piegādāts** pirmo reizi pēc vielas iekļaušanas kandidātu sarakstā, un bez maksas **patērētājam pēc viņa pieprasījuma** 45 kalendāro dienu laikā pēc šāda pieprasījuma.

Ja kandidātu sarakstā ietvertas vielas saturoša izstrādājuma drošai lietošanai nav vajadzīga nekāda konkrēta informācija, piemēram, ja visos izstrādājuma dzīves cikla posmos, arī iznīcināšanas laikā,¹⁷ var izslēgt iedarbību, izstrādājuma saņēmējiem vai patērētājiem ir **vismaz jāpaziņo attiecīgās vielas nosaukums**. Sniegtajā informācijā ir skaidri jānorāda, ka viela ir iekļauta kandidātu saraksta aktuālākajā redakcijā un ka tādēļ tiek sniegta informācija.

Attiecībā uz vispārīgo pienākumu sniegt informāciju par vielām izstrādājumos (t. i.,

¹⁶ Termins "saņēmējs" attiecas uz rūpnieciskiem vai profesionāliem lietotājiem un izplatītājiem, bet ne uz patērētājiem.

¹⁷ Ir ieteicams dokumentēt pamatojumu, kādēļ tika secināts, ka ir jānorāda tikai vielas nosaukums, lai nodrošinātu izstrādājuma drošu lietošanu (skatīt 2.6. apakšnodaļu).

informācijas sniegšana saņēmējiem un patērētājiem) jāņem vērā, ka:

- uz visiem piegādājumiem izstrādājumiem attiecas kandidātu sarakstā ietvertas vielas 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrācija. Šis robežlielums attiecas uz katru izstrādājumu objektā, kas izgatavots no vairāk nekā viena izstrādājuma, kuri savienoti vai samontēti kopā (kompleksi objekti);
- šis pienākums nav saistīts ar tonnāžu;
- izplatītājs, kas patērētājiem piegādā izstrādājumus, nevar savu pienākumu sniegt informāciju patērētājam pēc pieprasījuma izpildīt, vienkārši norādot patērētājam uz savu piegādātāju vai izstrādājumu izgatavotāju/importētāju;
- informācijas sniegšanas pienākumi izriet no kandidātu saraksta vielas klātbūtnes izstrādājumā. Šie pienākumi ir piemērojami neatkarīgi no tā, vai piegādātājs ir informēts par vielu klātbūtni. Tādēļ piegādātāja interesēs ir censties iegūt informāciju par kandidātu sarakstu vielu klātbūtni;
- informācijas sniegšana pēc patērētāja pieprasījuma nav atkarīga no tā, vai izstrādājumu iegādājās šis konkrētais patērētājs.

3.2.2 Paziņošana par kandidātu saraksta vielām izstrādājumos

REACH 7. panta 2. punktā paredzētā izstrādājumu importētāju un izgatavotāju paziņošanas pienākuma mērķis ir nodrošināt informāciju *ECHA* un dalībvalstu kompetentajām iestādēm par kandidātu saraksta vielām izstrādājumos. Šo informāciju var izmantot, lai noteiktu, vai ir jāsāk īstenot regulatīvas riska pārvaldības procedūras saskaņā ar *REACH* regulu (licencēšana un ierobežošana) vai saskaņā ar citiem ES tiesību aktiem. Paziņojumos ietvertu nekonfidenciālo informāciju arī darīs pieejamu ieinteresētajām personām un plašākai sabiedrībai *ECHA* tīmekļa vietnē. Šādi *ECHA* palīdz uzlabot informētību par kandidātu saraksta vielām plašākai sabiedrībai pieejamos izstrādājumos. Tam savukārt vajadzētu mudināt piegādes ķēdes dalībniekus ievērot to juridiskos pienākumus sniegt atbilstīgu informāciju, lai izstrādājumu lietošana būtu droša.

Izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem ir jāiesniedz paziņojums par vielu izstrādājumā, ja ir izpildīti visi 7. panta 2. punktā paredzētie nosacījumi:

- viela ir ietverta kandidātu sarakstā licencēšanas nolūkā;
- viela ir izgatavotos un/vai importētos izstrādājumos, un tās koncentrācija ir lielāka par 0,1 % (pēc masas);
- vielas kopējais apjoms visos izgatavotajos un/vai importētajos izstrādājumos, kas satur šo vielu lielākā koncentrācijā par 0,1 % (pēc masas), pārsniedz 1 tonnu vienam dalībniekam gadā;
- nav piemērojami atbrīvojumi (papildu informācijai skatīt 3.3. apakšnodāju).

Vielas 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrācija attiecas uz katru izgatavoto vai importēto izstrādājumu. Šis robežlielums attiecas uz katru kompleksa objekta izstrādājumu. Sarežģīta objekta importētājs ir to dažādo izstrādājumu importētājs, no kuriem ir izgatavots kompleksais objekts, un tādēļ tā rīcībā ir jābūt vajadzīgajai informācijai par katru no šiem izstrādājumiem, lai tas spētu pildīt paziņošanas pienākumus.

Tāda kompleksa objekta ES izgatavotājam, kas sastāv no izstrādājuma ar kandidātu saraksta vielas attiecīgo koncentrāciju, nav jāpaziņo šajā izstrādājumā esošā(-s) kandidātu saraksta viela(-s), ja to tam piegādāja ES piegādātājs. Šādā gadījumā šī viela patiešām bija jau jāpaziņo piegādes ķēdē augstāk stāvošajam izstrādājuma importētājam vai izgatavotājam.

Tā kā tiek paziņota tieši izstrādājumā esošā viela, nevis izstrādājums, ir nepieciešams

atsevišķs paziņojums par katru šajā izstrādājumā esošo kandidātu saraksta vielu, ja ir izpildīti iepriekš uzskaitītie nosacījumi. Savukārt, ja ES dalībnieks izgatavo vai importē vairākus izstrādājumus, kas satur vienu un to pašu vielu, ko ar laiku iekļautu pielikumā un no kuras izriet paziņošanas pienākums, pietiek ar vienu paziņojumu par šo vielu.

6. piemērs. Krāsoti atlokāmie saspiedēji

Krāsots atlokāmais saspiedējs ir izgatavots, samontējot krāsotu salocītu tērauda plāksnīti ar cilpām abos galos un divus rokturus, kurus veido saliekta cieta metāla stieple.

- Kandidātu saraksta vielas 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrācija ir jānovērtē saistībā ar krāsoto salocīto tērauda plāksnīti un katru no rokturiem.
- Krāsota atlokāmā saspiedēja importētājam būtu jāsaņem vajadzīgā informācija no sava ārpussavienības piegādātāja, lai novērtētu paziņošanas nosacījumus saistībā ar katru no šiem izstrādājumiem un, ja tie ir izpildīti, iesniegtu paziņojumu *ECHA*. Paziņošanas vajadzībām rokturus varētu grupēt, jo tie ir viena veida izstrādājumi.
- Krāsota atlokāmā saspiedēja ES izgatavotāja rīcībā vajadzētu būt nepieciešamajai informācijai, ko tam sniedz tā krāsas piegādātājs(-i), lai novērtētu paziņošanas nosacījumus saistībā ar tā izgatavoto izstrādājumu un, ja tie ir izpildīti, iesniegtu paziņojumu *ECHA*.
- ES dalībniekam, kas veic tikai rokturu samontēšanu ar krāsoto salocīto tērauda plāksnīti, lai izgatavotu krāsotu atlokāmo saspiedēju, nav paziņošanas pienākuma. Paziņošanas pienākumi attiecas uz piegādes ķēdē augstāk stāvošiem dalībniekiem (t. i., stieples, tērauda folijas vai krāsotās saliektās tērauda plāksnītes izgatavotājiem un importētājiem).

Paziņojums nav nepieciešams attiecībā uz vielu izstrādājumos, kuri ir izgatavoti vai importēti pirms vielas iekļaušanas kandidātu sarakstā licencēšanas vajadzībām.

Turpmāk 3. un 4. tabulā ir atspoguļoti daži tipiski scenāriji, kas parāda, kuram no piegādes ķēdes dalībniekiem ir paziņošanas pienākums par kompleksos objektos iekļautiem izstrādājumiem, izstrādājumiem ar pārklājumu un kompleksiem objektiem ar pārklājumu. Uzmanība 3. tabulā ir koncentrēta uz objektiem, kas ir samontēti, savienoti vai pārklāti ES, savukārt 4. tabulā uzmanība ir koncentrēta uz importētiem kompleksiem objektiem. Jāņem vērā, ka pamatprincipi ir atspoguļoti saistībā ar vienkāršiem scenārijiem, tomēr šie principi ir piemērojami arī sarežģītākiem gadījumiem un sarežģītākām piegādes ķēdēm.

3. tabula. Scenāriji, kas atspoguļo paziņošanas pienākumus¹⁸ piegādes ķēdē saistībā ar objektiem, kas ir samontēti, savienoti vai pārklāti ES

Objekti, kas ir samontēti, savienoti vai pārklāti ES

1. scenārijs. Izstrādājumi, kas tiek mehāniski samontēti ES

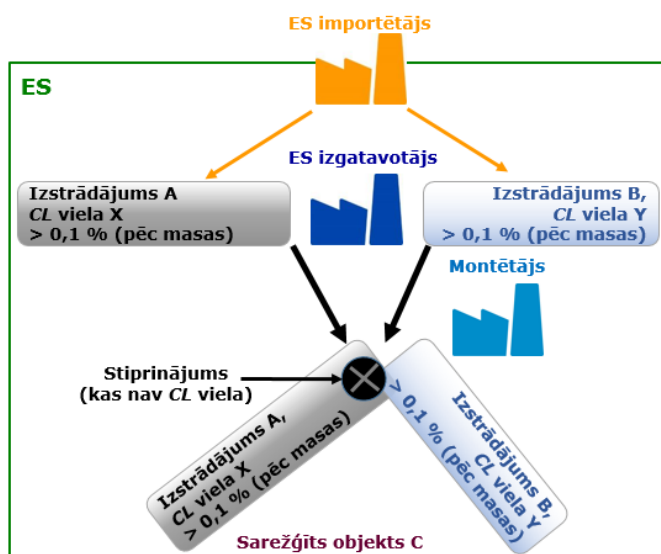
Apraksts: ES dalībnieks, ko dēvē par "montētāju", mehāniski samontē izstrādājumus A un B, izmantojot stiprinājumu, t. i., neizmantojot jaunu vielu vai maisījumu.

¹⁸ Visos šajos scenārijos pieņem, ka attiecībā uz katru dalībnieku ir pārsniegts 1 tonnas gadā robežlielums.

Objekti, kas ir samontēti, savienoti vai pārklāti ES

- Izstrādājums A satur kandidātu saraksta vielu X > 0,1 % (pēc masas).
- Izstrādājums B satur kandidātu saraksta vielu Y > 0,1 % (pēc masas).
- Stiprinājums nesatur nevienu kandidātu saraksta vielu.

Sarežģīta objekta C montēšanas laikā montētājs neizmanto nekādu kandidātu saraksta vielu kā tādu vai maisījumā.

CL viela: viela, kura ir kandidātu sarakstā

Paziņošanas pienākumi:

Izstrādājumu A un B ES **importētājam** vai **izgatavotājam** ir jāiesniedz:

- paziņojums par kandidātu saraksta vielu X izstrādājumā A;
- paziņojums par kandidātu saraksta vielu Y izstrādājumā B.

Sarežģīta objekta **montētājs**: nav nepieciešams nekāds paziņojums, jo paziņošanas pienākums ir izstrādājumu A un B ES importētājam vai izgatavotājam (kas ir augstāk stāvoši piegādes ķēdē).

2. scenārijs. Montētājs savieno izstrādājumus Eiropas Savienībā ar vielas vai maisījuma palīdzību

Apraksts: ES dalībnieks, ko dēvē par "montētāju", savieno izstrādājumus A un B, izmantojot maisījumu, kurš satur kandidātu saraksta vielu, un tādējādi izgatavo kompleksu objektu D.

- Izstrādājums A satur kandidātu saraksta vielu X > 0,1 % (pēc masas).
- Izstrādājums B satur kandidātu saraksta vielu Y > 0,1 % (pēc masas).
- Maisījums M (piemēram, adhezīvs, lodmetāls), ko izmanto izstrādājumu A un B savienošanai, satur kandidātu saraksta vielu Z; šīs vielas koncentrācija kompleksajā objektā D ir > 0,1 % (pēc masas).

Šajā gadījumā montētājs kompleksā objekta D samontēšanai izmanto maisījumu, kas satur kandidātu saraksta vielu Z.

Objekti, kas ir samontēti, savienoti vai pārklāti ES

ES importētājs

ES izgatavotājs

Izstrādājums A
CL viela X
> 0,1 % (pēc masas)

Izstrādājums B,
CL viela Y
> 0,1 % (pēc masas)

Montētājs

Maisījums M,
CL viela Z > 0,1 % (pēc masas) sarežģītā objektā D

Izstrādājums A,
CL viela X
> 0,1 % (pēc masas)

Izstrādājums B,
CL viela Y
> 0,1 % (pēc masas)

Sarežģīts objekts D

Paziņošanas pienākumi:

Izstrādājumu A un B ES **importētājam** vai **izgatavotājam** ir jāiesniedz:

- paziņojums par kandidātu saraksta vielu X izstrādājumā A;
- paziņojums par kandidātu saraksta vielu Y izstrādājumā B.

Sarežģītā objekta D **montētājam** ir jāiesniedz:

- paziņojums par kandidātu saraksta vielu Z kompleksajā objektā D.

CL viela: viela, kura ir kandidātu sarakstā

3. scenārijs. Izgatavots vai importēts izstrādājums, ko Eiropas Savienībā pārklāj ar vielu vai maisījumu

Apraksts: ES izgatavotājs pārklāj izstrādājumu, izmantojot (pārklājuma) maisījumu, kas satur kandidātu saraksta vielu.

- (Nepārklāts) izstrādājums A satur kandidātu saraksta vielu X > 0,1 % (pēc masas).
- Maisījums P (piemēram, krāsa), ko izmanto izstrādājuma A pārklāšanai, satur kandidātu saraksta vielu W; šīs vielas koncentrācija pārklātajā izstrādājumā ir > 0,1 % (pēc masas).

ES dalībnieks, kas pārklāj izstrādājumu, pārklāšanas laikā iekļauj kandidātu saraksta vielu W izstrādājumā.

ES importētājs

ES ražotājs

Izstrādājums A
CL viela X > 0,1 % (pēc masas)

Maisījums P,
CL viela W

ES ražotājs

Izstrādājums ar pārklājumu
CL viela X > 0,1 % (pēc masas)

CL viela W > 0,1 % (pēc masas)

Paziņošanas pienākumi:

(Nepārklātā) izstrādājuma A ES **importētājam** vai **izgatavotājam** ir jāiesniedz:

- paziņojums par kandidātu saraksta vielu X (nepārklātajā) izstrādājumā A;

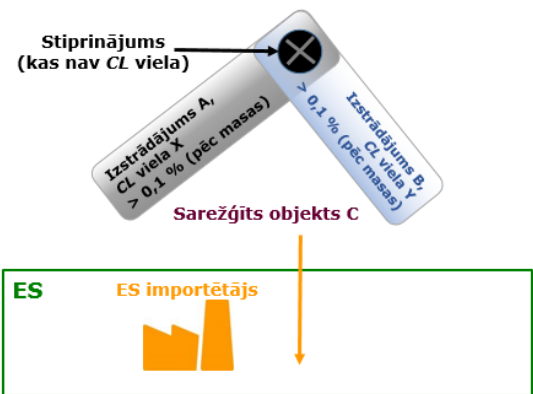
Pārklātā izstrādājuma ES **izgatavotājam** ir jāiesniedz:

- paziņojums par kandidātu saraksta vielu X pārklātajā izstrādājumā.

CL viela: viela, kura ir kandidātu sarakstā

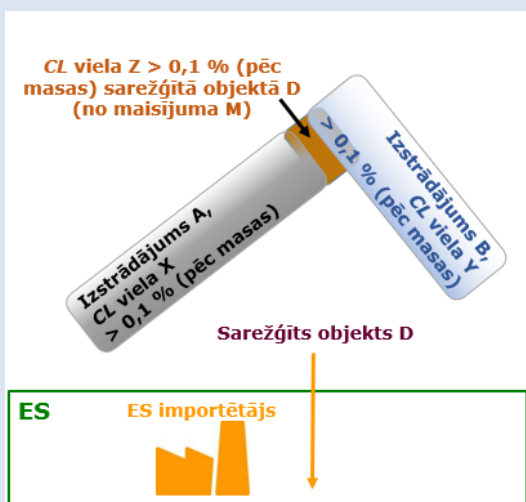
ES dalībniekam, kas samontē, savieno vai pārklāj izstrādājumu, kuru tam piegādājis ES piegādātājs, kas to ir informējis saskaņā ar 33. panta 1. punktu par to, ka izstrādājums satur kandidātu saraksta vielu, ir jāuzskata, ka šis piegādātājs ir iesniedzis nepieciešamo paziņojumu saskaņā ar 7. panta 2. punktu. Tomēr gadījumā, ja ES dalībnieks vēlas brīvprātīgi sagatavot un iesniegt paziņojumu, lai pārlicinātos, ka tā tirgū laistie izstrādājumi atbilst REACH regulai¹⁹, ECHA šādu iesniegumu pieņems. Jāņem vērā, ka tā nav juridiska prasība.

4. tabula. Scenāriji, kas atspoguļo kompleksu objektu ES importētāju paziņošanas pienākumus

Sarežģītu objektu importēšana ES	
4. scenārijs. Tāda kompleksa objekta importēšana, kas izgatavots, mehāniski samontējot divus vai vairākus izstrādājumus	
Apraksts: ES importētājs importē kompleksu objektu C, kas izgatavots no:	
• izstrādājuma A, kas satur kandidātu saraksta (CL) vielu X > 0,1 % (pēc masas);• izstrādājuma B, kas satur kandidātu saraksta vielu Y > 0,1 % (pēc masas);• stiprinājuma, kas nesatur nevienu kandidātu saraksta vielu.	
Stiprinājums (kas nav CL viela) Izstrādājums A, CL viela X > 0,1 % (pēc masas) Izstrādājums B, CL viela Y > 0,1 % (pēc masas) Sarežģīts objekts C ES ES importētājs	Paziņošanas pienākumi: Sarežģītā objekta C ES importētājam ir jāiesniedz: - paziņojums par kandidātu saraksta vielu X izstrādājumā A;- paziņojums par kandidātu saraksta vielu Y izstrādājumā B.
CL viela: viela, kura ir kandidātu sarakstā	
5. scenārijs. Tāda kompleksa objekta importēšana, kas izgatavots, savienojot divus vai vairākus izstrādājumus ar vielas vai maisījuma palīdzību	
Apraksts: ES importētājs importē kompleksu objektu D, kas izgatavots no:	
• izstrādājuma A, kas satur kandidātu saraksta (CL) vielu X > 0,1 % (pēc masas);• izstrādājuma B, kas satur kandidātu saraksta vielu Y > 0,1 % (pēc masas);• (sausā) materiāla, kas iegūts, izmantojot maisījumu M (piemēram, adhezīvu, lodmetālu), kurš satur kandidātu saraksta vielu Z, lai savienotu izstrādājumus A un B; šīs vielas koncentrācija kompleksajā objektā D ir > 0,1 % (pēc masas).	

¹⁹ Piemēram, ja šim dalībniekam nav izdevies saņemt apstiprinājumu no sava ES piegādātāja par to, ka tā ražošanas procesā(-os) izmantoto izstrādājumu izgatavotājs vai importētājs ir iepriekš iesniedzis paziņojumu (jo piegādātājam nav tieša juridiskā pienākuma sniegt informāciju par to, vai šāds paziņojums ir iesniegts).

Sarežģītu objektu importēšana ES

Paziņošanas pienākumi:

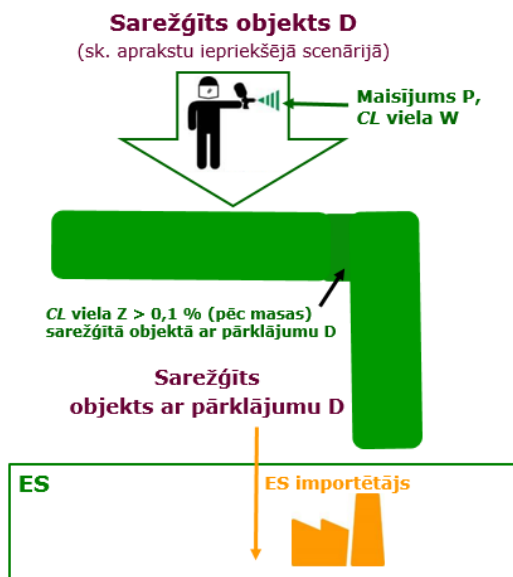
Sarežģītā objekta D **ES importētājam** ir jāiesniedz:

- paziņojums par kandidātu saraksta vielu X izstrādājumā A;
- paziņojums par kandidātu saraksta vielu Y izstrādājumā B;
- paziņojums par kandidātu saraksta vielu Z kompleksajā objektā D.

CL viela: viela, kura ir kandidātu sarakstā

6. scenārijs. Pārklāta kompleksa objekta importēšana

Apraksts: ES importētājs importē kompleksu objektu D, kas aprakstīts 5. scenārijā un kas turklāt ir pārklāts ar maisījumu P (piemēram, krāsu), kurš satur kandidātu saraksta vielu W; šis pārklājums nodrošina sausu pārklājuma slāni, un kandidātu saraksta vielas W kopējā koncentrācija ir $> 0,1\%$ (pēc masas) no kompleksā objekta D kopējā svara.

Paziņošanas pienākumi:

Pārklātā kompleksā objekta D **ES importētājam** ir jāiesniedz 5. scenārijā minētie paziņojumi. Turklāt importētājam ir arī jāiesniedz:

- paziņojums par kandidātu saraksta vielu X pārklātajā kompleksajā objektā D.

CL viela: viela, kura ir kandidātu sarakstā

3.2.3 Kā noteikt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju un tonnāžu izstrādājumos (informācijas sniegšanas un paziņošanas pienākumi)?

3.2.3.1 Kā noteikt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju izstrādājumā?

Kandidātu saraksta vielas koncentrācijas noteikšana ir būtiska, lai pārbaudītu, vai ir piemērojami **informācijas sniegšanas** un **paziņošanas** pienākumi.

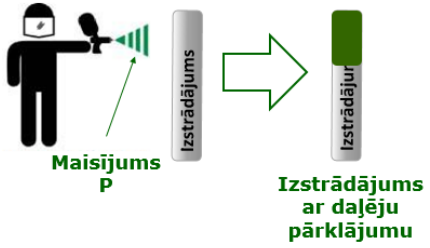
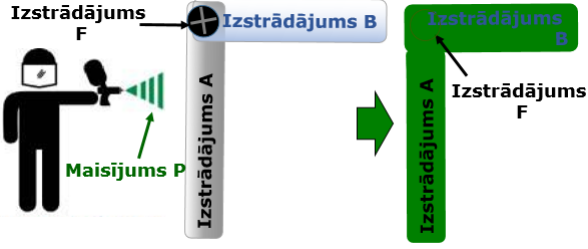
Kandidātu saraksta vielu var iekļaut izstrādājumā tā izgatavošanas laikā. Vēlākā posmā to arī var iekļaut esošajā izstrādājumā vai uz tā (izolēts vai kompleksā objektā iekļauts izstrādājums), izmantojot kandidātu saraksta vielu kā tādu vai maisījuma sastāvā (piemēram, pārklājumi, gruntskrāsas, adhezīvi, hermētiķi), kā rezultātā tā kļūst par izstrādājuma (vai kompleksā objekta) neatņemamu daļu.

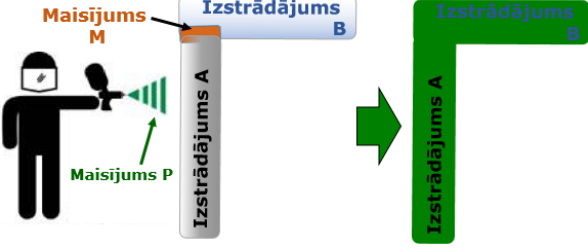
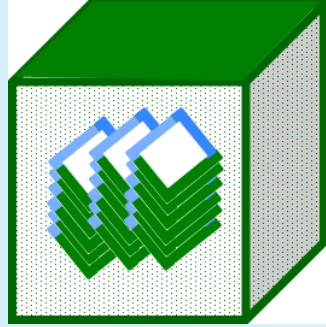
Turpmāk 5. tabulā ir atspoguļoti vairāki scenāriji, kas parāda, kā noteikt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju izstrādājumā (masas procentos). Šajos scenārijos ir parādīti visbiežāk sastopamie paņēmieni, ar kādiem kandidātu saraksta vielu iekļauj izstrādājumā (izolēts vai kompleksā objektā iekļauts izstrādājums). Katram no tiem ir parādīts, kā aprēķināt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju. Pieejas, ko izmanto scenārijos par izstrādājumiem, kuri iekļauti kompleksos objektos, un par daļēji pārklātiem izstrādājumiem, izriet no praktiskiem apsvērumiem, lai risinātu konkrētus sarežģījumus saistībā ar koncentrācijas aprēķināšanu šajos attiecīgajos gadījumos, vienlaikus nodrošinot, ka tiek ievēroti to noteikumu galvenie principi un mērķi, kas attiecas uz vielām izstrādājumos. Jāņem vērā, ka kandidātu saraksta vielas koncentrāciju izstrādājumā vienmēr jānosaka katrā gadījumā atsevišķi.

5. tabula. Scenāriji, kas atspoguļo, kā noteikt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju izstrādājumos (masas procentos)

Scenārijs	Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana (masas procentos)	Apraksts/piemērs(-i)
I. Izstrādājums ir izgatavots no kandidātu saraksta vielas kā tādās vai maisījumā	Kandidātu saraksta vielas koncentrāciju izstrādājumā aprēķina pret izstrādājuma kopējo svaru, t. i., dalot kandidātu saraksta vielas svaru izstrādājumā ar izstrādājuma kopējo svaru.	Piemērs: plastmasas izstrādājums, kas izgatavots no maisījuma (piemēram, ar presēšanu zem spiediena formēts krēsls, plastmasas uzdruka T kreklam), kas satur kandidātu saraksta vielu

Scenārijs	Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana (masas procentos)	Apraksts/piemērs(-i)
II. Kandidātu saraksta vielu kā tādu vai maisījumā izmanto divu vai vairāku izstrādājumu savienošanai (komplekss objekts)	Kandidātu saraksta vielas koncentrāciju aprēķina pret kompleksā objekta kopējo svaru, t. i., dalot kandidātu saraksta vielas svaru kompleksajā objektā ar kompleksā objekta kopējo svaru.	Sarežģīts objekts, kas izgatavots, savienojot divus izstrādājumus A un B ar maisījuma M (piemēram, adhezīva, lodmetāla) palīdzību, kurš satur kandidātu saraksta vielu. Sarežģītā objekta kopējo svaru iegūst, saskaitot izstrādājuma A svaru, izstrādājuma B svaru un maisījuma M svaru. Parasti maisījuma M svaram vajadzētu būt tā svaram sausā veidā kompleksajā objektā.
III. Kandidātu saraksta viela pārklājumos		Pārklājuma maisījumu piemēri: krāsa, laka, pernica, funkcionālais pārklājums
III. A) Pilnībā pārklāts izstrādājums	Kandidātu saraksta vielas koncentrāciju (pilnībā/daļēji) pārklātā izstrādājumā aprēķina pret pārklātā izstrādājuma kopējo svaru, t. i., dalot kandidātu saraksta vielas svaru pārklātajā	Izstrādājums pilnībā pārklāts ar maisījumu P, kas satur kandidātu saraksta vielu. Izstrādājuma kopējais svars ir (nepārklātā) izstrādājuma svara un sausā pārklājuma (slāņa) svara summa.

Scenārijs	Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana (masas procentos)	Apraksts/piemērs(-i)
III. B) Daļēji pārklāts izstrādājums	izstrādājumā ar izstrādājuma kopējo svaru.	Izstrādājums daļēji pārklāts ar maisījumu P, kas satur kandidātu saraksta vielu. Daļēji pārklātā izstrādājuma kopējo svaru aprēķina tāpat kā III. A) scenārijā iepriekš.
III. C) Pārklāts komplekss objekts	Kandidātu saraksta vielas koncentrāciju aprēķina pret kompleksā objekta kopējo svaru, t. i., dalot kandidātu saraksta vielas svaru pārklātajā kompleksajā objektā ar pārklātā kompleksā objekta kopējo svaru.	Sarežģītu objektu pēc montāžas pārklāj ar maisījumu P, kas satur kandidātu saraksta vielu. i) Pārklātā kompleksā objekta, kas izgatavots, mehāniski samontējot izstrādājumus A, B un F un pēc tam to pārklājot ar maisījumu P, kopējo svaru aprēķina, saskaitot izstrādājuma A svaru, izstrādājuma B svaru, izstrādājuma F svaru un maisījuma P svaru (sausais pārklājums). Piemērs: krāsoti rāvējslēdzēja slīdņi

Scenārijs	Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana (masas procentos)	Apraksts/piemērs(-i)
		ii) Pārklātā kompleksā objekta, kas izgatavots, savienojot izstrādājumus A un B ar maisījumu M un pēc tam to pārklājot ar maisījumu P, kopējo svaru aprēķina, saskaitot izstrādājuma A svaru, izstrādājuma B svaru, maisījuma M svaru un maisījuma P svaru (sausais pārklājums). Piemērs: krāsots divriteņa rāmis
IV. Ļoti kompleksi objekti	Aprēķina noteikumi, kas izklāstīti I–III scenārijā iepriekš, attiecas uz katru izstrādājumu vai vienkāršāku komplekso objektu.	Ļoti kompleksi objekti apvieno vienkāršākus kompleksos objektus un papildu izstrādājumus. Piemēri: dīvāns, divritenis, mobilais tālrunis, automobilis un gaisa kuģis.

Turpmāk 1. un 2. izcēlumā ir parādīts, kā aprēķināt kandidātu saraksta vielas koncentrāciju (masas procentos) izstrādājumos vai kompleksos objektos, izmantojot matemātiskus vienādojumus. Tie papildina 5. tabulā izklāstītos aprakstus.

1. izcēlums

Ja izgatavotājam vai importētājam ir pieejama informācija par kandidātu saraksta (CL) vielas svaru izgatavotajā vai importētajā izstrādājumā, izolētā veidā vai esot iekļautai kompleksā objektā (skatīt 5. tabulu), tās koncentrāciju kā masas daļu (masas procentos) konkrētajā izstrādājumā (vai kompleksajā objektā) var noteikt, izmantojot šādu vienādojumu:

$$Conc_{CL\ subst.\ in\ article} = \frac{m_{CL\ subst.\ in\ article} [kg / article]}{m_{article} [kg / article]} \quad (1)^{20}$$

$Conc_{CL\ subst.\ in\ article}$	$C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$
$m_{CL\ subst.\ in\ article}$	$m_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$
$m_{article}$	$m_{izstrādājumam}$
$kg/article$	$kg/izstrādājuma$

Kur:

$C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$ ir kandidātu saraksta vielas koncentrācija (masas procentos) izstrādājumā vai kompleksā objektā;

$m_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$ ir kandidātu saraksta vielas svars (kilogramos) izstrādājumā vai kompleksā objektā;

$m_{izstrādājumam}$ ir izstrādājuma vai kompleksā objekta svars (kilogramos).

Iepriekš norādītais 1. vienādojums ir piemērojams visiem 5. tabulas scenārijiem; atkarībā no scenārija koncentrāciju aprēķina pret izstrādājuma (I, III.A) un III.B) scenārijs) vai kompleksa objekta (II un III.C) scenārijs) kopējo svaru.

2. izcēlums

Tomēr, ja izgatavotājam vai importētājam ir pieejama informācija par kandidātu saraksta (CL) vielas koncentrāciju maisījumā (masas procentos), kas iekļauts izstrādājumā(-s), un par šā maisījuma koncentrāciju (masas procentos) izstrādājumā vai kompleksajā objektā, kandidātu saraksta vielas koncentrāciju var aprēķināt, izmantojot šādu vienādojumu:

$$Conc_{CL\ subst.\ in\ article} = Conc_{CL\ subst.\ in\ mixture} \times Conc_{mixture\ in\ article} \quad (2)^{21}$$

$Conc_{CL\ subst.\ in\ article}$	$C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$
$Conc_{CL\ subst.\ in\ mixture}$	$C_{CL\ viela\ maisījumā}$
$Conc_{mixture\ in\ article}$	$C_{maisījums\ izstrādājumā}$

Kur:

$C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$ ir kandidātu saraksta vielas koncentrācija (masas procentos) izstrādājumā vai kompleksā objektā;

$C_{CL\ viela\ maisījumā}$ ir kandidātu saraksta vielas koncentrācija (masas procentos) maisījumā²²;

²⁰ Jāņem vērā, ka termins $C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$ masas procentos 1. vienādojumā ir jāsaprot kā masas daļa: vērtības no 0 līdz 1 (100 masas procenti = 1, 50 masas procenti = 0,5, 25 masas procenti = 0,25, 20 masas procenti = 0,2 u. tml.). $C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$ masas procentos iegūst, reizinot masas daļas vērtību ar 100.

²¹ Jāņem vērā, ka termini $C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$, $C_{CL\ vielai\ maisījumā}$ un $C_{maisījumam\ izstrādājumā}$ masas procentos 2. vienādojumā ir jāsaprot kā masas daļas: vērtības no 0 līdz 1 (100 masas procenti = 1, 50 masas procenti = 0,5, 25 masas procenti = 0,25, 20 masas procenti = 0,2 u. tml.). $C_{CL\ vielai\ izstrādājumā}$, $C_{CL\ vielai\ maisījumā}$ un $C_{maisījumam\ izstrādājumā}$ masas procentos iegūst, reizinot masas daļas vērtību ar 100.

²² Jāņem vērā, ka terminu $C_{CL\ viela\ maisījumā}$ 2. vienādojumā var izmantot maisījumiem, ja maisījuma svara zudums iekļaušanas laikā izstrādājumā ir nebūtisks vai sausā veidā pēc iekļaušanas izstrādājumā. Ja notiek šķīdinātāja vai citu maisījuma sastāvdaļu būtiska iztvaikošana, iekļaujot

$C_{\text{maisījums izstrādājumā}}$ ir maisījuma koncentrācija (masas procentos) izstrādājumā vai kompleksā objektā.

Iepriekš norādītais 2. vienādojums ir piemērojams visiem 5. tabulas scenārijiem; atkarībā no scenārija koncentrāciju aprēķina pret izstrādājuma (I, III.A) un III.B) scenārijs) vai kompleksa objekta (II un III.C) scenārijs) kopējo svaru.

Turpmākie piemēri parāda, kā piemēro aprēķinu "noteikumus" 5. tabulā izklāstītajam I, II un III.A) scenārijam.

7. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana no maisījuma izgatavotā izstrādājumā

ES izgatavotājs izgatavo izstrādājumu G ar presēšanas zem spiediena formēšanu, kura kopējais svars ir 3 kg (skatīt I scenāriju 5. tabulā). Izstrādājums ir izgatavots no polietilēna maisījuma, kas satur kandidātu saraksta vielu W ar koncentrāciju 0,2 masas procentu apmērā, tādēļ arī koncentrācija izstrādājumā G ir 0,2 masas procenti.

8. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana izstrādājumā ar pārklājumu

ES izgatavotājs nokrāso izstrādājumu H, izmantojot krāsu (maisījums P), kas satur kandidātu saraksta vielu W ar koncentrāciju 5 masas procentu apmērā (skatīt III.A) scenāriju 5. tabulā). Šīs krāsas negaistošais saturs (cietās vielas) ir 67 masas procenti. Nokrāsotā izstrādājuma H kopējais svars ir 5 kg, kas ietver 0,1 kg sausās krāsas.

Kandidātu saraksta vielas W koncentrācija ir jānosaka attiecībā pret nokrāsotā izstrādājuma H kopējo svaru saskaņā ar 5. tabulu (III.A) scenārijs).

Izstrādājumā iekļautās sausās krāsas masa ir vienāda ar krāsas negaistošo saturu. Ja krāsas cieto vielu saturs ir 67 % no izmantotās krāsas svara, kopējais svars krāsai, kas izmantota izstrādājuma H krāsošanai, ir 0,15 kg [= (100/67) × 0,1 kg]. Kandidātu saraksta vielas W svaru krāsā (maisījumā P) iegūst, reizinot tās masas daļu (5/100 = 0,05) ar krāsas kopējo svaru (0,15 kg), kas ir 0,0075 kg [= 0,05 × 0,15 kg]. Tādēļ šīs vielas daudzums, kas ir iekļauts krāsotajā izstrādājumā H, ir 0,0075 kg.

Kandidātu saraksta vielas W saturu masas procentos krāsotajā izstrādājumā H iegūst, dalot kandidātu saraksta vielas W svaru krāsotajā izstrādājumā H (0,0075 kg) ar tā kopējo svaru (5 kg), iegūstot 0,0015 (= 0,0075 kg/5 kg), un tas atbilst koncentrācijai 0,15 masas procentu apmērā.

Iepriekš aprakstītā loģika atbilst 1. vienādojumam 1. izcēlumā iepriekš, ja ir zināms:

- kandidātu saraksta vielas W svars krāsotajā izstrādājumā H:

$m_{CL \text{ vielai } W \text{ krāsotajā izstrādājumā } H} = 0,0075 \text{ kg};$

- krāsotā izstrādājuma H svars: $m_{\text{krāsotajam izstrādājumam } H} = 5 \text{ kg}.$

Tādējādi kandidātu saraksta vielas W koncentrāciju (masas procentos) krāsotajā izstrādājumā H ($C_{CL \text{ vielai } W \text{ krāsotajā izstrādājumā } H}$) var aprēķināt šādi:

izstrādājumā, termins $C_{\text{vielai maisījumā}}$ ir jākorrigē ar koeficientu, ņemot vērā maisījuma svara zudumu (skatīt 8. piemēru). Tajā pašā terminā 2. vienādojumā arī tiek pieņemts, ka kandidātu saraksta vielas iztvaikošana vai pārveide ir nebūtiska. Ja tas tā nav, ir jāizmanto vēl viens korekcijas koeficients, lai to ņemtu vērā.

$$Conc_{CL\ subst. W\ in\ painted\ article\ H} = \frac{m_{CL\ subst. W\ in\ painted\ article\ H} [kg]}{m_{painted\ article\ H} [kg / article]} = \frac{0.0075\ kg}{5.0\ kg} \approx 0.0015'$$

$Conc_{CL\ subst. W\ in\ painted\ article\ H}$

$m_{CL\ subst. W\ in\ painted\ article\ H}$

$m_{painted\ article\ H}$

$C_{CL\ vielai\ W\ krāsotajā\ izstrādājumā\ H}$

$m_{CL\ vielai\ W\ krāsotajā\ izstrādājumā\ H}$

$m_{krāsotajam\ izstrādājumam\ H}$

kas atbilst:

$C_{CL\ vielai\ W\ krāsotajā\ izstrādājumā\ H} = 0,15$ masas procenti.

Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 2. vienādojumu 2. izcēlumā.

Kandidātu saraksta vielas W koncentrācija (masas procentos) krāsā (maisījumā P) (C_{CL} vielai W krāsā (maisījumā P)), ir 5 masas procenti. Tomēr šī vērtība ir jākorrigē ar izstrādājumā H iekļautās sausās krāsas koeficientu, lai ņemtu vērā krāsas (maisījuma P) gaistošo saturu: $5\% \times (100/67) = 7,5\%$ (pēc masas) (vai 0,075 masas daļa). Šī vērtība ir vienāda ar kandidātu saraksta vielas W koncentrāciju sausajā krāsā (C_{CL} vielai W sausa krāsā).

Sausās krāsas koncentrācija (masas procentos) krāsotajā izstrādājumā H ir $C_{sausai\ krāsai\ pārklātā\ izstrādājumā\ H} = \text{sausās krāsas svars (kg) / krāsotā izstrādājuma H svars (kg)} = 0,10\ kg / 5\ kg = 0,020$ (vai 2 masas procenti).

Kandidātu saraksta vielas W masas procentus krāsotajā izstrādājumā H (C_{CL} vielai W krāsotajā izstrādājumā H) aprēķina šādi:

$$Conc_{CL\ subst. W\ in\ painted\ article\ H} = Conc_{CL\ subst. W\ in\ dry\ paint} \times Conc_{dry\ paint\ in\ painted\ article\ H}$$

$$= 0.075 \times 0.020 = 0.0015$$

$Conc_{CL\ subst. W\ in\ painted\ article\ H}$

$Conc_{CL\ subst. W\ in\ dry\ paint}$

$Conc_{dry\ paint\ in\ painted\ article\ H}$

$C_{CL\ vielai\ W\ krāsotajā\ izstrādājumā\ H}$

$C_{CL\ vielai\ W\ sausā\ krāsā}$

$C_{sausai\ krāsai\ krāsotajā\ izstrādājumā\ H}$

Tādējādi

C_{CL} vielai W krāsotajā izstrādājumā H = 0,15 masas procenti.

9. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas koncentrācijas aprēķināšana kompleksā objektā, kas sastāv no diviem izstrādājumiem, kas savienoti ar maisījumu

ES importētājs importē kompleksu objektu D, kas izgatavots, apvienojot izstrādājumu A (svars: 40 kg), izstrādājumu B (20,5 kg) un adhezīvos sveķus (maisījums M), kurus izmantoja izstrādājumu A un B savienošanai (skatīt II scenāriju 5. tabulā). Pēc sacietēšanas adhezīvie sveķi kompleksajā objektā D satur 8 masas procentus kandidātu saraksta vielas Y un sver 2,5 kg.

Sarežģītais objekts D

Kandidātu saraksta vielas Y kopējais svars kompleksajā objektā D ir 0,2 kg, kas iegūts, reizinot vielas masas daļu adhezīvajos sveķos [= (8/100)] ar adhezīvo sveķu svaru (2,5 kg).

Sarežģītā objekta D kopējo svaru iegūst, saskaitot izstrādājumu A un B svaru un adhezīvo sveķu svaru: 40 kg + 20,5 kg + 2,5 kg = 63 kg.

Visbeidzot, kandidātu saraksta vielas Y koncentrāciju importētajā kompleksajā objektā D aprēķina saskaņā ar 5. tabulu (II scenārijs) pret kompleksā objekta kopējo svaru. To iegūst, dalot kandidātu saraksta vielas Y kompleksajā objektā D kopējo svaru (0,2 kg) ar objekta kopējo svaru (63 kg), kā rezultātā iegūst 0,003 (= 0,2 kg/63 kg), proti, koncentrācija ir 0,3 % (pēc masas).

Iepriekš aprakstītā loģika atbilst 1. vienādojumam 1. izcēlumā, ja ir zināms:

- kandidātu saraksta vielas Y kompleksajā objektā D (SO D) svars:

$m_{CL \text{ vielai } Y \text{ CO D sastāvā}} = 0,2 \text{ kg};$

- kompleksā objekta D svars: $m_{SO D} = 63 \text{ kg}.$

Tādējādi kandidātu saraksta vielas koncentrāciju (masas procentos) kompleksajā objektā D ($C_{CL \text{ vielai } Y \text{ SO D sastāvā}}$) var aprēķināt šādi:

$$Conc_{CL \text{ subst. } Y \text{ in } CO D} = \frac{m_{CL \text{ subst. } Y \text{ in } CO D} [kg]}{m_{CO D} [kg / "complex object"]} = \frac{0.2 \text{ kg}}{63 \text{ kg}} \approx 0.003,$$

$Conc_{CL \text{ subst. } Y \text{ in } CO D}$

$m_{CL \text{ subst. } Y \text{ in } CO D}$

$m_{CO D}$

$kg / "complex object"$

$C_{CL \text{ vielai } Y \text{ SO D sastāvā}}$

$m_{CL \text{ vielai } Y \text{ SO D sastāvā}}$

$m_{SO D}$

$kg / "kompleksais objekts"$

kas atbilst:

$C_{CL \text{ vielai } Y \text{ SO D sastāvā}} = 0,3 \text{ masas procenti}.$

Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 2. vienādojumu 2. izcēlumā.

Kandidātu saraksta vielas Y koncentrācija (masas procentos) adhezīvajos sveķos (maisījumā M) ir $C_{CL \text{ vielai } Y \text{ maisījumā M}} = 8 \text{ masas procenti}$ (vai 0,08 masas daļa).

Adhezīvo sveķu (maisījuma M) koncentrācija (masas procentos) kompleksajā objektā D (CO D) ir $C_{\text{maisījumam M SO D sastāvā}} = \text{adhezīvo sveķu svars (kg) / kompleksā objekta D svars (kg)} = 2,5 \text{ kg} / 63 \text{ kg} = 0,04$ (vai 4 masas procenti).

Kandidātu saraksta vielas Y masas procentu kompleksajā objektā D ($C_{CL \text{ vielai } Y \text{ SO D sastāvā}}$) aprēķina šādi:

$$Conc_{CL\ subst.\ Y\ in\ CO\ D} = Conc_{CL\ subst.\ Y\ in\ mixture\ M} \times Conc_{mixture\ M\ in\ CO\ D}$$

$$= 0,08 \times 0,04 \approx 0,003$$

$Conc_{CL\ subst.\ Y\ in\ CO\ D}$

$Conc_{CL\ subst.\ Y\ in\ mixture\ M}$

$Conc_{mixture\ M\ in\ CO\ D}$

C CL vielai Y SO D sastāvā

C CL vielai Y maisījumā M

C maisījumam M SO D sastāvā

Tādējādi

$$Conc_{CL\ subst.\ W\ in\ coated\ article\ H} = 0,3\ \% \text{ (pēc masas).}$$

3.2.3.2 Kā noteikt kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu dažādos izstrādājumos?

Viens no **paziņošanas pienākuma** nosacījumiem ir 1 tonnas robežlielums vienam dalībniekam gadā attiecībā uz kandidātu saraksta vielu visos izgatavotajos un/vai importētajos izstrādājumos, ja koncentrācija pārsniedz 0,1 masas procentu. Tādēļ šajā apakšnodalā ir parādīts, kā praksē aprēķināt kandidātu saraksta vielas kopējo tonnāžu dažādos izstrādājumos, lai noteiktu, vai ir pārsniegts tonnāžas robežlielums.

Kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu visos izstrādājumos aprēķināšanu var atvieglot konkrētu izstrādājumu sagrupēšana pēc izstrādājuma veida. Termins "izstrādājuma veids" nav definēts REACH regulā; šis termins ir ieviests turpmāk tekstā praktisku apsvērumu dēļ, lai izstrādājumu izgatavotājiem/importētājiem dotu iespēju grupēt izstrādājumus paziņošanas vajadzībām. Tomēr šo iespēju grupēt izstrādājumus paziņošanas vajadzībām vajadzētu izmantot tikai atbilstīgos gadījumos. Grupēšanas mērķis ir nepieļaut, ka paziņotājs sagatavo un iesniedz un ECHA saņem vairākus paziņojumus ar vienādu informāciju par dažādiem izstrādājumiem, kam ir vienāds izstrādājuma veids. Terminu "izstrādājuma veids" izmanto, runājot par izstrādājumiem, kas satur vienu un to pašu kandidātu saraksta vielu un ir pietiekami līdzīgi, lai tos sagrupētu un aprakstītu vienā paziņojumā. Izstrādājumu grupēšana pēc izstrādājuma veida nedrīkst izraisīt mazāka informācijas apjoma vai nekvalitatīvākas informācijas iesniegšanu. Piemēram, šādi izstrādājumi ir uzskatāmi par viena veida izstrādājumiem:

- no vienāda sakausējuma izgatavotas stieples ar atšķirīgiem diametriem;
- plastmasas caurules, kam atšķiras tikai izmērs un biezums;
- atlokāma saspiedēja rokturi (skatīt 6. piemēru).

Jāņem vērā, ka tieši paziņojuma par vielu izstrādājumos iesniedzējam ir katrā gadījumā atsevišķi jāizlemj, vai izstrādājumus ir iespējams un lietderīgi grupēt kā viena veida izstrādājumus. Sīkāka informācija par grupēšanu pēc izstrādājuma veida un papildu piemēri ir sniegti [Rokasgrāmatā "Kā sagatavot paziņojumu par vielu izstrādājumos?"](#).²³

Lai aprēķinātu vienas un tās pašas kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu tonnās visos viena dalībnieka izgatavotajos un importētajos izstrādājumos (vai nu izolētos izstrādājumos, vai kompleksos objektos iekļautos izstrādājumos), ir jāīsteno 3 posmi.

1. Jānosaka, vai attiecīgās kandidātu saraksta vielas robežkoncentrācija pārsniedz 0,1 % (pēc masas) katram izgatavotajam vai importētajam izstrādājumam.

Kandidātu saraksta vielu koncentrāciju izstrādājumos vai kompleksos objektos

²³ Pieejama: <https://echa.europa.eu/manuals>.

aprēķina, kā norādīts 3.2.3.1. apakšnodaļā.

Ja aprēķina rezultāts (vai tieši sniegtā informācija) parāda, ka koncentrācija izstrādājumā **nepārsniedz** 0,1 % (pēc masas), konkrētais izstrādājums **nav** jāņem vērā nākamajos kopējās tonnāžas aprēķināšanas posmos.

2. Jāaprēķina šis kandidātu saraksta vielas daudzums tonnās gada laikā izgatavotajā vai importētajā izstrādājumā vai izstrādājuma veidā, ja tās koncentrācija pārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju.

Ja ir zināms kandidātu saraksta vielas masas procents izstrādājumā vai ja tas tiek aprēķināts 1. posmā, kandidātu saraksta vielas daudzumu tonnās iegūst, reizinot šo vērtību (koncentrācija masas daļā) ar (gadā) izgatavotā vai importētā izstrādājuma kopējo masu tonnās.

Tikai izstrādājumus ar *vienādu* koncentrāciju (skatīt 5. tabulu) var grupēt pēc izstrādājuma veida. Grupējot izstrādājumus, kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu tonnās katrā izstrādājumā iegūst, reizinot vielas svaru tonnās katrā (šā veida) izstrādājumā ar gadā izgatavoto vai importēto izstrādājumu kopējo skaitu.

3. izcēlums

Lai aprēķinātu kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu tonnās katrā gadā izgatavotajā vai importētajā izstrādājumā vai izstrādājumā veida (m_{CL} vielai i veida izstrādājumā), ja kandidātu saraksta vielas koncentrācija pārsniedz 0,1 % (pēc masas), izgatavotājs vai importētājs var izmantot šādu vienādojumu:

$$m_{CL \text{ subst. in article type } i} [t / a] = \left(Conc_{CL \text{ subst. in article type } i} \right) \times \left(\frac{m_{\text{article type } i} [kg / \text{article}]}{1000} \right) \times n_{\text{articles type } i} [articles / a] \quad (3)^{24}$$

$m_{CL \text{ subst. in article type } i}$

$Conc_{CL \text{ subst. in article type } i}$

$m_{\text{article type } i}$

$n_{\text{article type } i}$

$articles / a$

m_{CL} vielai i veida izstrādājumā

C_{CL} vielai i veida izstrādājumā

m_i veida izstrādājumam

n_i veida izstrādājumam

izstrādājumi/ a

Kur i ir izstrādājuma veids A, B, \dots, n , kas attiecas uz katru izgatavoto vai importēto atšķirīgo izstrādājuma veidu, kurš satur kandidātu saraksta vielu koncentrācijā virs 0,1 masas procenta;

C_{CL} vielai i veida izstrādājumā ir kandidātu saraksta vielas koncentrācija (masas procentos) izstrādājuma veidā i ;

m_i veida izstrādājumam ir svars (kilogramos) veida i izstrādājumā;

n_i veida izstrādājumam ir gadā izgatavoto vai importēto i veida izstrādājumu skaits.

3. vienādojumā pieņem, ka kandidātu saraksta vielas koncentrācija un izstrādājumu masa ir vienāda visos izstrādājumos, kuri ir viena veida izstrādājumi. Noteiktās situācijās var izmantot vidējās vērtības.

²⁴ Jāņem vērā, ka termins C_{CL} vielai i veida izstrādājumā masas procentos 3. vienādojumā ir jāsaprot kā masas daļa: vērtības no 0 līdz 1 (100 masas procenti = 1, 50 masas procenti = 0,5, 25 masas procenti = 0,25, 20 masas procenti = 0,2 u. tml.). C_{CL} vielai i veida izstrādājumā masas procentos tiek iegūta, reizinot masas daļas vērtību ar 100.

3. Jāaprēķina kopējais daudzums tonnās visos izstrādājumos, saskaitot katram izstrādājumam vai izstrādājumu veidam aprēķinātos daudzumus saskaņā ar 2. punktu iepriekš.

Kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu tonnās visos gadā izgatavotajos vai importētajos attiecīgajos izstrādājumos aprēķina, saskaitot katram attiecīgajam izstrādājumam vai izstrādājumu veidam 2. posmā aprēķinātos daudzumus tonnās.

4. izcēlums

Kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu tonnās visos gadā izgatavotajos vai importētajos attiecīgajos izstrādājumu veidos (*A, B, ... n*), kas satur vairāk par 0,1 % (pēc masas) šīs vielas (m_{CL} vielai visos izstrādājumu veidos), var aprēķināt, saskaitot daudzumus tonnās gadā, kuri aprēķināti katram attiecīgajam izstrādājumu veidam (m_{CL} viela A veida izstrādājumā, m_{CL} viela B veida izstrādājumā, ..., m_{CL} viela *n* veida izstrādājumā) 2. posmā, izmantojot šādu vienādojumu:

$$m_{CL \text{ subst. in all article types}} \left[\frac{t}{a} \right] = m_{CL \text{ subst. in article type A}} \left[\frac{t}{a} \right] + m_{CL \text{ subst. in article type B}} \left[\frac{t}{a} \right] + \dots + m_{CL \text{ subst. in article type n}} \left[\frac{t}{a} \right] \quad (4)$$

$m_{CL \text{ subst. in all article types}}$

$m_{CL \text{ subst. in article type A}}$

$m_{CL \text{ subst. in article type B}}$

$m_{CL \text{ subst. in article type n}}$

m_{CL} viela visu veidu izstrādājumos

m_{CL} viela A veida izstrādājumā

m_{CL} viela B veida izstrādājumā

m_{CL} viela *n* veida izstrādājumā

Ja kandidātu saraksta vielas kopējais daudzums visos izgatavotajos un/vai importētajos izstrādājumos, kas satur vairāk par 0,1 % (pēc masas) šīs vielas, pārsniedz 1 tonnu dalībniekam gadā, izgatavotājam/importētājam ir pienākums *ECHA* iesniegt paziņojumu par vielu izstrādājumos attiecībā uz šo kandidātu saraksta vielu (skatīt 3.4.2. nodaļu). Paziņojumā ir jāapraksta visi dažādie izstrādājumi un izstrādājumu veidi, kas satur šo kandidātu saraksta vielu.

Turpmāk 10. un 11. piemērā ir attiecīgi parādīts, kā noteikt kandidātu saraksta vielas kopējo tonnāžu dažādos izstrādājumos un izstrādājumos, kas ietverti kompleksā objektā.

10. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas vielas kopējā daudzuma aprēķināšana dažādos izstrādājumos

ES izgatavotājs izgatavo 134 000 izstrādājuma G vienību gadā, kā aprakstīts 7. piemērā. Katra izstrādājuma G kopējais svars ir 3 kg, un katrs no tiem satur kandidātu saraksta vielu W ar koncentrāciju 0,2 % (pēc masas) apmērā.

Tas pats ES izgatavotājs nokrāso 360 000 izstrādājuma H vienību gadā, kā aprakstīts 8. piemērā. Katra nokrāsotā izstrādājuma H kopējais svars ir 5 kg, un katrs no tiem satur kandidātu saraksta vielu W ar koncentrāciju 0,15 % (pēc masas) apmērā.

Kandidātu saraksta vielas W kopējo daudzumu tonnās visos gadā izgatavotajos izstrādājumos aprēķina saskaņā ar iepriekš izskaidrotajiem 3 posmiem.

1. posms. Jānosaka kandidātu saraksta vielas W koncentrācija katrā izgatavotajā izstrādājumā G un H.

Kandidātu saraksta vielas W koncentrāciju izgatavotajos izstrādājumos G un H aprēķināja 7. un 8. piemērā 3.2.1. apakšnodaļā. Kā jau minēts iepriekš, vielas koncentrācija abos izstrādājumos pārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju.

2. posms. Jāaprēķina šīs kandidātu saraksta vielas daudzums tonnās gada laikā izgatavotajā izstrādājuma veidā, ja ir pārsniegta šīs vielas 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrācija.

Izstrādājumi G

Kandidātu saraksta vielas W masas procentu izstrādājumā G aprēķināja 1. posmā, un tas ir 0,2 % (pēc masas), kas atbilst masas daļai 0,002 apmērā. Gadā izgatavoto 134 000 izstrādājuma G vienību kopējo masu tonnās aprēķina, reizinot šo skaitli ar katras vienības svaru tonnās (3 kg/1000 = 0,0030 t): 134 000 (vienības/gadā) × 0,0030 (t/vienība) = 402 t/gadā. Kandidātu saraksta vielas W daudzumu tonnās gada laikā izgatavotajos izstrādājumos G iegūst, reizinot koncentrācijas vērtību masas daļā (0,002) ar gadā izgatavoto izstrādājumu G kopējo masu tonnās (402 t/gadā): 0,002 × 402 t/gadā = 0,8 t/gadā.

Kandidātu saraksta vielas W kopējais daudzums visos izgatavotajos izstrādājumos G ir 0,8 t/gadā.

Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 3. vienādojumu 3. izcēlumā. Tādējādi kandidātu saraksta vielas W kopējo daudzumu visos izgatavotajos izstrādājumos G

(m_{CL} vielai W izstrādājumos G) (tonnās gadā) var aprēķināt šādi:

$$m_{CL \text{ subst. } W \text{ in articles } G} [t/a] = \left(Conc_{CL \text{ subst. } W \text{ in articles } G} \right) \times \left(\frac{m_{articles \ G} [kg / article]}{1000} \right) \times n_{articles \ G} [articles / a]$$

$$= (0.002) \times \left(\frac{3.0}{1000} \right) \times 134000 = 0.8 \ t/a$$

$m_{CL \text{ subst. } W \text{ in articles } G}$

$Conc_{CL \text{ subst. } W \text{ in articles } G}$

$m_{articles \ G}$

$n_{articles \ G}$

m_{CL} vielai W izstrādājumos G

C_{CL} vielai W izstrādājumos G

m izstrādājumiem G

n izstrādājumiem G

Izstrādājumi H

Kandidātu saraksta vielas W masas procentu krāsotā izstrādājumā H aprēķināja 1. posmā, un tas ir 0,15 % (pēc masas), kas atbilst masas daļai 0,0015 apmērā. Gadā izgatavoto 360 000 izstrādājuma H vienību kopējo masu tonnās aprēķina, reizinot šo skaitli ar katras vienības masu tonnās (5 kg/1000 = 0,0050 t): 360 000 (vienības/gadā) × 0,0050 (t/vienība) = 1800 t/gadā. Kandidātu saraksta vielas W daudzumu tonnās gadā izgatavotajos izstrādājumos H iegūst, reizinot koncentrācijas vērtību masas daļā (0,0015) ar gada laikā izgatavoto izstrādājumu H kopējo masu tonnās (1800 t/gadā): 0,0015 × 1800 t/gadā = 2,7 t/gadā.

Kandidātu saraksta vielas W kopējais daudzums visos krāsotajos izstrādājumos H ir 2,7 t/gadā.

[Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 3. vienādojumu 3. izcēlumā, kā iepriekš parādīts attiecībā uz izstrādājumu G].

3. posms. Jāaprēķina kopējais daudzums tonnās gadā visiem izgatavotajiem izstrādājumiem G un H.

Kandidātu saraksta vielas W kopējo daudzumu tonnās visos izgatavotāja izgatavotajos izstrādājumos G un H (tonnās gadā) iegūst, saskaitot daudzumus, kas aprēķināti katram izstrādājuma veidam G un H iepriekšējā posmā: 0,8 + 2,7 = 3,5 t/gadā. Šī vērtība pārsniedz vienas tonnas gadā robežlielumu.

Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 4. vienādojumu 4. izcēlumā.

Tādējādi kandidātu saraksta vielas W kopējo daudzumu tonnās gadā visos

izgatavotajos izstrādājumos G un H (m_{CL} vielai visos izstrādājumos G un H) var iegūt šādi:

$$m_{CL \text{ subst. in all articles G and H}} = m_{CL \text{ subst. W in articles G}} + m_{CL \text{ subst. W in painted articles H}}$$
$$= 0.8 + 2.7 = 3.5 \text{ t/a}$$

m $_{CL \text{ subst. in all articles G and H}}$

m $_{CL \text{ subst. W in all articles G}}$

m $_{CL \text{ subst. W in painted articles H}}$

m $_{CL \text{ vielai visos izstrādājumos G un H}}$

m $_{CL \text{ vielai W visos izstrādājumos G}}$

m $_{CL \text{ vielai W krāsotajos izstrādājumos H}}$

Secinājums: ES izgatavotājam ir jāiesniedz 7. panta 2. punkta paziņojums par kandidātu saraksta vielu W izgatavotajos izstrādājumos G un H.

11. piemērs. Kandidātu sarakstā ietvertas(-u) vielas(-u) kopējā daudzuma aprēķināšana kompleksam objektam

ES importētājs, kas norādīts 9. piemērā, importē ES minētajā piemērā aprakstītā kompleksā objekta D 1000 vienības. Šis gadījums ir parādīts 2. scenārijā 5. tabulā (kur kandidātu saraksta viela Z minētajā scenārijā ir kandidātu saraksta viela Y šajā piemērā).

No 9. piemēra aprēķiniem ir zināms, ka kompleksais objekts D satur kandidātu saraksta vielu Y 0,3 % (pēc masas) koncentrācijā, jo tā ir sacietējušajos adhezīvajos sveķos, kas izmantoti, lai savienotu izstrādājumus A un B. Papildus informācijai, kas jau ir sniegta 9. piemērā, šā piemēra vajadzībām izstrādājums A satur kandidātu saraksta vielu X 2,0 % (pēc masas) koncentrācijā un izstrādājums B satur kandidātu saraksta vielu Y 6,0 % (pēc masas) koncentrācijā.

Kandidātu saraksta vielu X un Y kopējo daudzumu tonnās gadā visos importētajos kompleksajos objektos D aprēķina saskaņā ar iepriekš izskaidrotajiem 3 posmiem.

1. posms. Kandidātu saraksta vielu koncentrācijas noteikšana

Zināmās koncentrācijas:

- i) kandidātu saraksta vielas X koncentrācija izstrādājumā A — 2 masas procenti;
- ii) kandidātu saraksta vielas Y koncentrācija izstrādājumā B — 6 masas procenti;
- iii) kandidātu saraksta vielas Y koncentrācija kompleksā objektā D — 0,3 masas procenti.

2. posms. Jāaprēķina kandidātu saraksta vielu X un Y daudzums tonnās gadā izstrādājumos un kompleksos objektos, ja to koncentrācija pārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju.

Izstrādājumi A

Ievērojot 10. piemērā aprakstīto pieeju, kandidātu saraksta vielas X daudzumu tonnās gadā izstrādājumos A (kas iekļauti importētajos kompleksajos objektos D) iegūst, reizinot koncentrācijas vērtību masas daļā (0,020) ar izstrādājumu A kopējo masu tonnās [1000 (vienības/gadā) × 0,040 (t/vienība) = 40 t/gadā]: 0,020 × 40 t/gadā = 0,80 t/gadā.

[Tādu pašu rezultātu var iegūt, izmantojot 3. vienādojumu 3. izcēlumā].

Izstrādājumi B

Kandidātu saraksta vielas Y daudzumu tonnās gadā izstrādājumos B (kas iekļauti importētajos kompleksajos objektos D) iegūst, reizinot koncentrācijas vērtību masas daļā (0,060) ar izstrādājumu B kopējo masu tonnās [1000 (vienības/gadā) × 0,0205 (t/vienība) = 20,5 t/gadā]: 0,060 × 20,5 t/gadā = 1,2 t/gadā.

[Tādu pašu rezultātu var iegūt, izmantojot 3. vienādojumu 3. izcēlumā iepriekš].

kompleksi objekti D

No 9. piemēra ir zināms, ka kandidātu saraksta vielas Y kopējais svars katrā kompleksajā objektā D ir 0,2 kg. Kandidātu saraksta vielas Y daudzumu tonnās gadā importētajos kompleksajos objektos D iegūst, reizinot šo svaru tonnās ar importēto komplekso objektu D skaitu: $1000 \text{ (vienības/gadā)} \times 0,00020 \text{ (t/ vienība)} = 0,20 \text{ t/gadā}$.

3. posms. Jāaprēķina kandidātu saraksta vielu X un Y kopējais daudzums tonnās gadā importētajos kompleksajos objektos D

Kandidātu saraksta vielas X kopējais daudzums tonnās gadā izstrādājumos A, kas iekļauti kompleksajos objektos D, ir 0,80 t/gadā, jo šīs vielas nav izstrādājumos B un adhezīvajos sveķos (maisījumā M), kurš izmantots komplekso objektu D izgatavošanā. Šī vērtība ir mazāka par vienas tonnas gadā robežlielumu.

Kandidātu saraksta vielas Y kopējo daudzumu tonnās gadā izstrādājumos B un kompleksajos objektos D (jo ir izmantoti adhezīvie sveķi (maisījums M), lai savienotu izstrādājumus) iegūst, saskaitot iepriekšējā posmā aprēķinātos daudzumus: $1,2 \text{ t/gadā (izstrādājumi B)} + 0,20 \text{ t/gadā (kompleksie objekti D)} = 1,4 \text{ t/gadā}$. Šī vērtība pārsniedz vienas tonnas gadā robežlielumu.

[Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 4. vienādojumu 4. izcēlumā iepriekš].

Secinājums: ES importētājam:

- nav jāiesniedz 7. panta 2. punkta paziņojums par kandidātu saraksta vielu X izstrādājumā A;

- ir jāiesniedz 7. panta 2. punkta paziņojums par kandidātu saraksta vielu Y izstrādājumos B un kompleksajos objektos D, jo ir izmantoti adhezīvie sveķi (maisījums M), lai savienotu izstrādājumus; skatīt II scenāriju 5. tabulā.

Atkarībā no pieejamās informācijas un izstrādājuma izgatavošanā iesaistītajiem procesiem visos izgatavotajos un/vai importētajos izstrādājumos esošās kandidātu saraksta vielas kopējā daudzuma aprēķināšana var nebūt vienkārša. Ja nav pārliecības par to, vai ir sasniegts 1 t/gadā robežlielums, izgatavotājs un/vai importētājs var izvēlēties iesniegt paziņojumu ECHA pat gadījumos, kad tonnāža ir mazāka par robežlielumu. Šo izstrādājumu izgatavošanas vai importa apjoms katru gadu var atšķirties atkarībā no tirgus apstākļiem. Tādā gadījumā paziņotāji tiek aicināti atjaunināt savus paziņojumus.

3.3 Atbrīvojumi no paziņošanas pienākuma

Var būt piemērojami divi konkrēti atbrīvojumi no pienākuma paziņot vielas izstrādājumos:

a) atbrīvojums, pamatojoties uz iedarbības izslēgšanu;

b) atbrīvojums attiecībā uz vielām, kas jau ir reģistrētas šim lietošanas veidam.

Jāņem vērā, ka var būt nepieciešami papildu resursi un var būt grūtāk pienācīgi novērtēt un dokumentēt iedarbības izslēgšanu vai noskaidrot, vai viela jau ir reģistrēta attiecīgajam lietošanas veidam, nekā sagatavot un iesniegt paziņojumu par vielu izstrādājumos.

Nākamajās apakšnodalēs ir izklāstīti daži apsvērumi par atbrīvojumu piemērošanu no paziņošanas pienākumiem par vielu izstrādājumos.

3.3.1 Atbrīvojums attiecībā uz vielām, kas jau ir reģistrētas šim lietošanas veidam

Saskaņā ar 7. panta 6. punktu paziņojums par vielu izstrādājumos nav nepieciešams, ja viela ir jau reģistrēta šādam lietošanas veidam. Tas attiecas uz jebkuru šīs vielas lietošanas veida reģistrāciju tajā pašā piegādes ķēdē vai jebkurā citā piegādes ķēdē, t. i., lai būtu piemērojams šāds paziņošanas atbrīvojums, reģistrētājam nav obligāti jābūt tajā pašā piegādes ķēdē, kurā ir potenciālais paziņotājs.

Konkrētajos gadījumos, ja izstrādājumu izgatavotājam vai importētājam ir reģistrācijas un paziņošanas pienākumi attiecībā uz to pašu vielu tā izstrādājumos, tas ir atbrīvots no šīs vielas paziņošanas pienākuma, tiklīdz ir reģistrējies šo vielu šim lietošanas veidam.

Viela ir jau reģistrēta konkrētam lietošanas veidam, ja ir izpildīti divi nosacījumi:

- viela ir tāda pati kā jau reģistrētā viela;
- lietošanas veids ir tāds pats kā vielas reģistrācijā aprakstītais lietošanas veids, t. i., reģistrācijā ir minēts izstrādājuma lietošanas veids²⁵.

Lai pārliecinātos, ka attiecīgā viela ir tā pati viela, kas jau ir reģistrēta, ir jāsalīdzina nosaukumi un ciparu identifikatori, piemēram, *EINECS* numurs un *CAS* numurs. Vairākos gadījumos ar to, iespējams, nepietiek. Piemēram, ja viela ir *UVCB* viela²⁶ vai ja kandidātu saraksta ierakstā nav šo ciparu identifikatoru. Pieņemot lēmumu par to, vai divas vielas var uzskatīt par to pašu vielu, ir jāizmanto "kritēriji vielu vienādības pārbaudei", kas izklāstīti [Vadlīniju par vielu identificēšanu un nosaukumu piešķiršanu saskaņā ar REACH un CLP](#) 5. nodaļā.

Pieņemot lēmumu par to, vai vielu var uzskatīt par šim lietošanas veidam jau reģistrētu vielu, potenciālajam paziņotājam ir jāsalīdzina izstrādājumā esošās vielas funkcija (piemēram, pigments, uguns aizsardzības ķīmiskais līdzeklis), process, ko izmantoja vielas iekļaušanai izstrādājumos, un izstrādājuma veids.

Informācija par lietošanas veidiem balstās uz lietošanas veidu deskriptoru sistēmu, kas ietver elementus, kuri apraksta lietošanas nozari (*SU*), to produktu veidu, kādos var būt viela (*PC*), izdalīšanās vidē veidus (*ERC*), saistītos procesa veidus (*PROC*) un izstrādājumu kategoriju, kurā tiek iekļauta viela (*AC*). Tāpat tajā ir norādīts, vai ir paredzēts, ka tiks pieļauta vielas apzināta izdalīšanās vidē no izstrādājuma. Jāņem vērā, ka (lietošanas veidu deskriptoru sistēmas vispārīgās arhitektūras dēļ) vielas lietošanas veida aprakstīšanā nepietiks tikai ar lietošanas veidu deskriptoru elementiem, lai izdarītu secinājumus par divu lietošanas veidu vienlīdzību nolūkā konstatēt, vai ir piemērojams atbrīvojums saskaņā ar 7. panta 6. punktu. **Tādēļ attiecīgais lietošanas veids ir jāapraksta detalizētāk, nevis tikai izmantojot lietošanas veidu deskriptoru sistēmas elementus.** Piemēram, izstrādājuma kategorija "Plastmasas izstrādājumi" ne vienmēr nozīmē, ka ir veikta reģistrācija, kas aptver visus plastmasas izstrādājumus un visus plastmasas materiālus. Var gadīties, ka reģistrācija attiecas uz vielas izmantošanu dažos konkrētos plastmasas izstrādājumos, taču citi plastmasas izstrādājumi nav ietverti un nav novērtēti. Slēdziens par to, vai vielu uzskata par reģistrētu "šim lietošanas veidam", un apsvērumi, kuru rezultātā ir izdarīts šāds slēdziens, ir rūpīgi jādokumentē, lai vajadzības gadījumā būtu iespējams iestādēm pierādīt atbilstību *REACH* regulai.

²⁵ Šajā kontekstā "lietošanas veids" ietver vielas izmantošanu izstrādājuma izgatavošanā un — pēc iekļaušanas izstrādājumā — vielas izmantošanu izstrādājumā tā darbmuža posmos, ietverot nodošanu atkritumos. Uz izstrādājuma importētāju attiecas tikai vielas izmantošana izstrādājumā tā darbmuža posmos, ietverot nodošanu atkritumos.

²⁶ Viela, kuras sastāvs nav zināms vai ir mainīgs, kompleksi reakcijas produkti vai bioloģiski materiāli (*UVCB*).

3.3.1.1 Informācijas avoti, lai noteiktu, vai viela ir jau reģistrēta attiecīgajam lietošanas veidam

Izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem, kas vēlas piemērot 7. panta 6. punkta noteikumus, ir aktīvi jānoskaidro, vai to izstrādājumos esošā viela jau ir reģistrēta to lietošanas veidam, pirms tie izlemj, ka nav nepieciešams to paziņot. Nepietiek ar vienkāršu pieņēmumu, ka viela ir reģistrēta. Turklāt ir ieteicams dokumentēt šo procesu, lai izpildes iestādes to varētu pārbaudīt. Nosakot, vai viela ir jau reģistrēta konkrētam lietošanas veidam, var noderēt dažādu veidu informācijas avoti.

ECHA vielu informācijas izplatīšanas portālā, kam var piekļūt *ECHA* tīmekļa vietnē: <http://echa.europa.eu/information-on-chemicals>, ir pieejama informācija par reģistrētām vielām, ko savā reģistrācijas dokumentācijā snieguši uzņēmumi. Portālā pieejama dažāda informācija par uzņēmumu ražotajām vai importētajām vielām un var būt pieejama informācija par vielas lietošanas veidiem, ja vien uzņēmumi nav šo informāciju norādījuši kā konfidenciālu, tostarp attiecībā uz vielas izmantošanu izstrādājumos. Šeit pieejamais lietošanas veida apraksts par visiem dzīves cikla posmiem galvenokārt sastāv no lietošanas veidu deskriptoru sistēmas elementiem, kā arī ietver lietošanas veida nosaukumu un — dažos gadījumos — papildu darbību nosaukumus. Ar šo informāciju vien parasti nepietiek, lai izdarītu secinājumus par divu lietošanas veidu vienlīdzību nolūkā konstatēt, vai ir piemērojams atbrīvojums, pamatojoties uz 7. panta 6. punktu.

Drošības datu lapā (SDS) ir informācija par vielas vai maisījuma lietošanas veidiem, ciktāl tie ir zināmi piegādātājam. Kā pakārtotais lietotājs izstrādājumu ES izgatavotājs saņem *SDS* par kandidātu saraksta vielu vai maisījumu, kas satur šo vielu. Izstrādājumu izgatavotājs var arī savam(-iem) piegādātājam(-iem) sniegt informāciju par savu vielas vai maisījuma konkrēto(-ajiem) lietošanas veidu(-iem) (t. i., par procesu, ko izmanto, lai vielu iekļautu izstrādājumos), lai tā lietošanas veids kļūtu par identificētu lietošanas veidu un tiktu ietverts reģistrācijā.

Ja viela, kam nepieciešama *SDS*, ir reģistrēta daudzumā, kurš ir vienāds ar vai pārsniedz 10 t/gadā, šīs vielas (kā tādas vai maisījumā) saņēmējiem to piegādātājs *SDS* pielikumā norāda attiecīgos **iedarbības scenārijus**. Ja šie iedarbības scenāriji attiecas uz šīs vielas saņēmējiem, tie ietver arī lietošanas veidus, ko izmanto, lai vielu iekļautu izstrādājumos. Tādēļ izstrādājumu izgatavotāji var izmantot iedarbības scenārijos ietvertu informāciju, lai noteiktu, vai to vielas lietošanas veidus jau ir reģistrējuši augstāk stāvoši piegādes ķēdes dalībnieki. Ja izstrādājuma izgatavotājs savu izstrādājumu izgatavošanas procesā izmanto maisījumu, kas satur reģistrētu vielu, tas, iespējams, saņem tikai maisījuma *SDS*. Maisījuma *SDS* pielikumā(-os) var nebūt norādīti iedarbības scenāriji, un maisījuma sintezētājs attiecīgo informāciju par (drošu) lietošanas veidu var būt norādījis *SDS* pamatdaļā²⁷.

Detalizēta informācija par ķīmisko vielu lietošanas veidu informācijas sniegšanu piegādes ķēdē ir pieejama "[Vadlīniju pakārtotajiem lietotājiem](#)" 1. un 3. nodaļā.

Iespējams, ka atkarībā no tā, cik detalizēti ir *SDS* ietvertie lietošanas veida apraksti, varēs izdarīt secinājumus par to, vai šīs vielas kā tādas vai maisījumā konkrētais lietošanas veids jau ir reģistrēts. Tomēr šaubu gadījumā izstrādājuma izgatavotājam vajadzētu censties gūt apstiprinājumu par abu lietošanas veidu (t. i., vielas izmantošanas izstrādājumos un reģistrētā lietošanas veida) vienlīdzību no vielas vai maisījuma piegādātājiem. Vielu var arī identificēt (piemēram, pēc *SDS* norādītā reģistrācijas numura), un šīs vielas ražotājam vai importētājam lūgt norādīt lietošanas veidus, kurus tas ir reģistrējis šai vielai, vai norādīt, vai tas ir reģistrējis vielu šim konkrētajam

²⁷ Papildu informācija par šo jautājumu ir pieejama "[Vadlīniju pakārtotajiem lietotājiem](#)" 7. nodaļā.

lietošanas veidam.

ES dalībnieki, kas montē kompleksu objektu no izstrādājumiem, kuri tiem ir piegādāti, un kas šajā kompleksajā objektā neiekļauj nevienu vielu vai maisījumu, informāciju par izstrādājumiem saņems no saviem piegādātājiem saskaņā ar REACH regulas 33. panta 1. punktu. Šiem dalībniekiem ir jāspēj pieņemt, ka izstrādājumu izgatavotāji, kuri šīs vielas iekļāva šajos izstrādājumos, vai importētāji, kuri tos importēja, ir izpildījuši visus paziņošanas vai reģistrācijas pienākumus.

Tādu izstrādājumu importētāji, kuri satur kandidātu saraksta vielu, iespējams, nevar izmantot drošības datu lapas, lai iegūtu informāciju, kas ļauj viņiem izdarīt secinājumus par to, vai importētajos izstrādājumos iekļautā viela uzskatāma par reģistrētu šim lietošanas veidam. Šo informāciju tie var iegūt:

- identificējot vielas ražotājus un importētājus, kas, iespējams, ir to reģistrējuši konkrētam lietošanas veidam, piemēram, izmantojot pieejamo informāciju ECHA vielu informācijas izplatīšanas portālā vai meklējot internetā, un tad tieši sazinoties ar atrastajiem reģistrētājiem;
- sazinoties ar arodasociācijām, kuru rīcībā, iespējams, ir informācija par konkrētas vielas reģistrācijas statusu un lietošanas veidiem, kam šī viela ir reģistrēta.

3.3.2 Atbrīvojums, pamatojoties uz iedarbības izslēgšanu

Saskaņā ar 7. panta 3. punktu paziņošana nav nepieciešama, ja izstrādājumu izgatavotājs vai importētājs var parastos vai vispārēji paredzamos lietošanas apstākļos²⁸, arī iznīcināšanas laikā²⁹, izslēgt iedarbību uz cilvēkiem vai vidi.

Jāņem vērā, ka "iedarbības neesamības" pierādīšana var prasīt vairāk resursu un var būt sarežģītāka nekā paziņojuma sagatavošana.

Izstrādājumā esošas vielas iedarbība ir iespējama, pat ja vielai nav paredzēta apzināta izdalīšanas vidē no izstrādājuma, jo tā var migrēt neplānoti. Tādēļ **izgatavotājam/importētājam, kas vēlas pierādīt iedarbības izslēgšanu, ir jānodrošina, lai kandidātu saraksta SVHC nenonāktu saskarē ar cilvēkiem vai vidi.** Izstrādājumos esošu vielu iedarbība uz cilvēkiem pēc vielu izdalīšanās var rasties, cilvēkiem ieelpojot gāzes vai daļiņas (ieelpošana), tām saskaroties ar ādu (caur ādu) vai tās norijot (perorāli). Vielas var izdalīties dažādos vides segmentos (ūdenī, gaisā, augsnē un nogulsnes). Novērtējot iedarbības izslēgšanu, ir jāņem vērā visi iedarbības veidi visos dzīves cikla posmos (izstrādājuma darbmužs un nodošanas atkritumos posms).

Ir jādokumentē atbrīvojuma pamatojums, kurā pierādīta iedarbības izslēgšana, lai to pēc pieprasījuma varētu uzrādīt izpildes iestādēm. Šādam pamatojumam ir jāapliecina, ka izstrādājuma darbmuža laikā un nodošanas atkritumos posmā nenotiek nekāda iedarbība uz cilvēkiem vai vidi³⁰, un tas varētu, piemēram, ietvert vienu vai vairākus šādus elementus:

- ja izstrādājums satur vielu, izmantojot tehniskus paņēmienus — pamatojumu, kādēļ izstrādājumu, visticamāk, neatvērs un kādēļ tas nesaplīsīs, kā rezultātā notiks vielas izdalīšanās vidē, jo īpaši nodošanas atkritumos posmā;
- ja viela atrodas izstrādājuma matricā — aprakstu par izstrādājuma matricas

²⁸ Termini "parasti lietošanas apstākļi" un "vispārēji paredzami lietošanas apstākļi" ir izskaidroti 4.1. apakšnodaļā.

²⁹ Termins "iznīcināšana" ietver arī nodošanu atkritumos. Šis posms ir jāņem vērā iedarbības novērtējumā kā viens no vielas dzīves cikla posmiem, lai pierādītu "iedarbības izslēgšanu".

³⁰ Izdalīšanās vidē piemēri, kuru rezultātā rodas iedarbība, ir uzskaitīti 4.1. apakšnodaļā, izņemot izdalīšanos negadījuma rezultātā, kad vielu izdalīšanās vidē no izstrādājumiem piemēri nav uzskatāmi par paredzētu izdalīšanos.

stabilitāti un saitēm starp vielu un matricu dažādos izstrādājuma dzīves cikla posmos;

- pierādījumus vai derīgu pamatojumu tam, ka viela izstrādājumā ir pilnībā nemobila un nemigrēs no tā (piemēram, vielai raksturīgo fizikāli ķīmisko īpašību dēļ vai izstrādājuma īpaša pārklājuma dēļ);
- pierādījumus vai derīgu pamatojumu tam, ka vielas izdalīšanās daudzumu vidē ierobežo ar tehniskiem paņēmieniem vai ka tā tiek tieši iznīcināta (piemēram, atkritumu termiskās apstrādes laikā).

Šo argumentu pamatā var būt mērījumi (piemēram, izskalošanas un migrācijas testi), modelēšana, literatūras avoti un citi informācijas avoti. Visos pamatojumos ir arī jānorāda:

- vielas nosaukums un tās ciparu identifikatori (ja tie ir zināmi);
- izstrādājuma apraksts, tā parastie un vispārēji paredzami lietošanas apstākļi un iznīcināšanas ceļi;
- informācija par vielas koncentrāciju izstrādājumā vai tā daļās, arī par vielas daudzumiem izstrādājuma matricā un par neiekļautajiem (atlikuma) daudzumiem.

Papildu norādījumus par to, kā pierādīt, ka nerodas nekāda iedarbība, skatīt [Vadlīniju par informācijas prasībām un ķīmiskās drošības novērtējumu](#) R.14.–R.18. nodaļu.

Vielas izdalīšanās no izstrādājuma potenciāls ir atkarīgs no:

- **vielas** fizikāli ķīmiskajām īpašībām, piemēram, tvaika spiediena, šķīdības ūdenī, stabilitātes, saskaroties ar gaisu un ūdeni u. tml.;
- **izstrādājuma matricas** struktūras un ķīmijas, tostarp fizikāli ķīmiskajiem parametriem un tā, kā viela ir iekļauta izstrādājumā (ķīmiski saistīta vai nē);
- izstrādājuma **lietošanas un iznīcināšanas apstākļiem**, piemēram:
 - lietošanas atrašanās vietas (iekštelpas vai ārpus telpām, mājsaimniecības, darbavietas u. tml.),
 - fizikālajiem apstākļiem lietošanas vietā (temperatūra, ventilācija u. tml.),
 - tā, vai izstrādājumi ietilpst vispusīgā atkritumu savākšanas shēmā,
 - tā, vai izstrādājumi ir pakļauti abrazīvajam nodilumam (parasta nolietojumā),
 - atkritumu iznīcināšanas tehnoloģijas.

Dažas ķīmiskās vielas ir ļoti cieši saistītas ar materiālu, tādēļ pastāv maza iespēja, ka lietošanas laikā šīs vielas varētu izdalīties. Citas vielas ir matricā iekļautas nesaistīti, piemēram, mīkstinošas piedevas polivinilhlorīdā. Šādas vielas, piemēram, ftalāti, nepārtraukti izdalās no izstrādājuma virsmas. Vielas var arī izdalīties izstrādājumu parastās nolietojumā (abrazīvā nodiluma) rezultātā. Šādā gadījumā vielas izdalās kopā ar izstrādājuma matricu, piemēram, automobiļu riepās esošās vielas.

3.4 Kāda informācija ir jāsniedz un kas ir jāpaziņo?

3.4.1 Informācijas sniegšana saskaņā ar 33. pantu

Izstrādājumu ES izgatavotājiem un importētājiem un visiem piegādes ķēdes dalībniekiem ir jāpaziņo informācija lejupējiem piegādes ķēdes dalībniekiem par kandidātu saraksta vielu klātbūtni (kuru daļa pārsniedz 0,1 masas procentu). Sniegtajai informācijai jābūt pietiekamai, lai būtu iespējama izstrādājumu droša lietošana. Piegādes ķēdes

rūpnieciskajiem/komerčiālajiem lietotājiem šī informācija ir jāsaņem procesa gaitā, savukārt patērētājiem tā ir jāpieprasa.

Nosakot, kāda informācija ir jāapkopo un jāpaziņo, izstrādājuma izgatavotājam vai importētājam kā pirmajam izstrādājuma piegādes ķēdes dalībniekam ir jāņem vērā visi pamatoti paredzamie pasākumi un darbības saistībā ar tā izstrādājumu lejupējā piegādes ķēdē. Zemāk stāvošajiem piegādes ķēdes dalībniekiem, kam, iespējams, ir precīzāka izpratne par to, kad un kā izstrādājumu izmantos tā nākamais(-ie) lietotājs(-i), katram ir jānosaka, kāda papildu informācija ir tiem pieejama un būtiska saistībā ar klientu īstenotajām darbībām.

Nosakot, kāda informācija ir jāapkopo un jāpaziņo, lai būtu iespējama izstrādājuma droša lietošana, izstrādājuma piegādātājam ir jāņem vērā visi izstrādājuma lietošanas dzīves cikli. Tie var, piemēram, ietvert:

- izstrādājumu turpmāku rūpniecisko un profesionālo apstrādi vai montāžu;
- izstrādājums (atkārtotu) iepakojšanu vai uzglabāšanu;
- izstrādājumu rūpniecisko, profesionālo un patērētāju veiktās lietošanas beigas, tostarp uzstādīšanu un apkopi.

Turklāt piegādātājam ir jāņem vērā izstrādājumu pārstrāde un iznīcināšana, kā arī izstrādājumu iespējama neatbilstīga lietošana (ko jo īpaši varētu pieļaut patērētāji).

Par katru dzīves cikla posmu informācija par drošu lietošanu var ietvert:

- i. lietošanas apstākļus, piemēram, temperatūru, iekštelpas/ārpus telpām, biežumu, ilgumu;
- ii. praktiski iespējamus un efektīvus riska pārvaldības pasākumus, lai samazinātu iedarbību un emisijas.

Tomēr katrā gadījumā atsevišķi vajadzētu novērtēt un pieņemt lēmumu par to, kādu informāciju jāsniedz, lai nodrošinātu, ka šī informācija garantē izstrādājumu drošu lietošanu. Informācijas veids un elementi par katru no izstrādājumiem var atšķirties atkarībā no saņēmēja. Piemēram, rūpnieciskam lietotājam parasti nebūtu vajadzīgas norādes par to, ka nedrīkst pieļaut izstrādājuma nonākšanu bērnu rokās, savukārt patērētājiem šāda informācija var būt piemērota. Informācija par to, kā kontrolēt vielas iedarbību uz darba ņēmējiem izstrādājuma turpmākas apstrādes laikā, parasti ir aktuāla rūpnieciskajiem un profesionālajiem dalībniekiem.

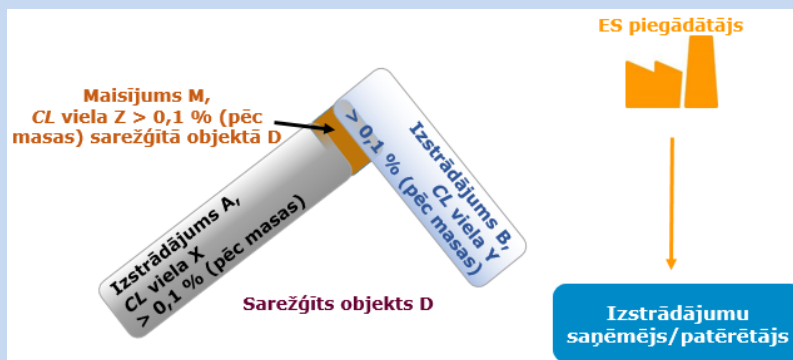
Nosakot, kāda drošas lietošanas informācija ir saņēmējam aktuāla, var balstīties arī uz iedarbības/riska apsvērumiem. Ja iedarbība uz cilvēkiem vai vidi nav iespējama vai ja ir pieejami pierādījumi, ka šāda iedarbība ir nebūtiska, nepieciešamā informācija nav tik plaša, t. i., var pietikt tikai ar vielas nosaukumu. Tomēr jāatceras, ka, pirmkārt, informācijas sniegšanas pienākumi attiecas uz vielām, kas rada lielas bažas un kas ir ietvertas kandidātu sarakstā licencēšanas vajadzībām, un, otrkārt, ir jāņem vērā iedarbība visos nākamajos dzīves cikla posmos, arī pārstrādes un iznīcināšanas laikā.

Visiem dalībniekiem, kas saņem informāciju, ir jāievēro ieteiktie lietošanas nosacījumi un jāīsteno ieteiktie riska pārvaldības pasākumi. Turklāt tiem ir attiecīgā informācija jānodod nākamajam piegādes ķēdes dalībniekam vai patērētājiem (pēc pieprasījuma), ņemot vērā tirgū laistā izstrādājuma paredzamos lietošanas veidus un apstākļus.

Kompleksu objektu gadījumā informācijas sniegšanas prasības saskaņā ar *REACH* 33. pantu attiecas uz katru izstrādājumu, kas satur kandidātu saraksta vielu (> 0,1 % pēc masas) un kas ir iekļauts kompleksā objektā. Viens šāds gadījums ir atspoguļots 12. piemērā.

12. piemērs. Kāda informācija ir jāsniedz, piegādājot kompleksu objektu?

Uzņēmums laiž ES tirgū kompleksu objektu D (skatīt 2. scenāriju 3. tabulā un 5. scenāriju 4. tabulā, kur šis gadījums ir aprakstīts sīkāk).

Šim izstrādājumu piegādātājam ir jāsniedz informācija lejupējiem piegādes ķēdes dalībniekiem vai patērētājiem (pēc pieprasījuma) saskaņā ar REACH regulas 33. pantu par:

- kandidātu saraksta vielu X izstrādājumā A;
- kandidātu saraksta vielu Y izstrādājumā B;
- kandidātu saraksta vielu Z kompleksajā objektā D;

un visa nepieciešamā informācija, kas izriet no šo vielu klātbūtnes, lai garantētu drošu lietošanu.

Ilustratīvajos scenārijos, kas aprakstīti 3.2.2. apakšnodaļas 3. un 4. tabulā, ir identificēti piegādes ķēdes dalībnieki, kuriem ir **paziņošanas** pienākumi. Piegādājot izstrādājumus trešām personām, minētajiem dalībniekiem ir arī **informācijas sniegšanas** pienākumi saskaņā ar 33. pantu saistībā ar kandidātu saraksta vielu klātbūtni. Šos scenārijus tāpat var arī izmantot, lai noteiktu, kam no augstāk stāvošajiem ES piegādes ķēžu dalībniekiem ir pienākums apkopot, sagatavot un sniegt attiecīgo informāciju. Šai informācijai ir jāļauj pakārtotajiem piegādātājiem pildīt to informācijas sniegšanas pienākumus attiecībā uz katru piegādāto izstrādājumu.

Informācija ir jāapkopo un jāsakārto tā, lai to varētu sniegt un lai saņēmējs to varētu efektīvi izmantot. Tas ir jo īpaši svarīgi saistībā ar ļoti kompleksiem objektiem, kuru gadījumā ir jārisina daudz lielāki datu pārvaldības un informācijas sniegšanas sarežģījumi.

Tāpat var atšķirties **piemērotākais informācijas sniegšanas formāts** atkarībā no informācijas satura un saņēmēja (piemēram, rūpnieciski vai profesionāli lietotāji, patērētāji).

Standarta atbildes vēstules var būt piemērots veids patērētāju informēšanai, savukārt profesionālos vai rūpnieciskos lietotājus, iespējams, ir labāk informēt ar atsevišķām lietošanas instrukcijām.

REACH regulā nav noteikts 33. pantā paredzētās informācijas paziņošanas formāts. Iespējamie formāti varētu, piemēram, būt:

- esošo dokumentu, piemēram, lietošanas un iepakojuma instrukciju, grozījumi;
- informācija uz etiķetēm;
- standarta informācijas sniegšanas formāti, ko izstrādājušas rūpniecības nozaru apvienības vai iestādes;

- IT sistēmas vai rīki, kas ir pieejami, lai atvieglotu informācijas sniegšanu piegādes ķēdē un patērētājiem³¹.

Informāciju, kas saskaņā ar 33. pantu ir jāsniedz par kandidātu saraksta vielām izstrādājumos, var apvienot ar citām juridiskajām informācijas sniegšanas prasībām vai iekļaut tajās (piemēram, saskaņā ar Direktīvu par produktu vispārēju drošību vai nozaru tiesību aktiem).

Saistībā ar patērētāju pieprasījumiem saskaņā ar 33. panta 2. punktu ir ieteicams atbildēt uz pieprasījumu, pat ja izstrādājumā nav kandidātu saraksta vielu vai ja to daudzums nepārsniedz 0,1 masas procentu.

3.4.2 Informācijas paziņošana ECHA saskaņā ar 7. panta 2. punktu

Paziņojums par vielu izstrādājumos jā sagatavo ne vēlāk kā 6 mēnešus pēc tam, kad viela ir iekļauta kandidātu sarakstā.

Saskaņā ar 7. panta 2. punktu paziņojamā informācija ietver šādus elementus:

- izstrādājumu izgatavotāja vai importētāja identitāti un kontaktinformāciju;
- vielas reģistrācijas numuru, ja tas ir zināms;
- SVHC identitāti (šī informācija ir pieejama kandidātu sarakstā un pavaddokumentos);
- vielas klasifikāciju (šī informācija ir pieejama kandidātu sarakstā un pavaddokumentos);
- īsu aprakstu par vielas lietošanas veidu(-iem) izstrādājumā(-os), kā norādīts VI pielikuma 3.5. iedaļā, un par izstrādājuma(-u) lietošanas veidiem;
- izstrādājumos esošās vielas tonnāžas diapazons, t. i., 1–10 tonnas, 10–100 tonnas, 100–1000 tonnas vai ≥ 1000 tonnas.

Detalizētāka informācija par to, kā paziņojumā sniegt šo informāciju, ir pieejama [Rokasgrāmatā "Kā sagatavot paziņojumu par vielu izstrādājumos?"](#), kurai var piekļūt ECHA tīmekļa vietnē.

Kad paziņojums ir iesniegts, paziņotājiem ir stingri ieteikts atjaunināt sava paziņojuma informāciju, lai gan tā nav juridiski saistoša prasība. Paziņojums ir jāatjaunina gadījumā, ja mainās paziņotā informācija, piemēram, mainās tonnāžas diapazons, tiek izgatavoti/importēti atšķirīgi izstrādājumi, kas satur to pašu kandidātu saraksta vielu.

³¹ Pieņemot lēmumu par to, kuru(-s) rīku(-s) izmantot informācijas sniegšanai piegādes ķēdē un patērētājiem, ir ieteicams apsvērt, vai ar vienu rīku pietiek, lai apmierinātu abas informācijas sniegšanas vajadzības (saskaņā ar 33. panta 1. un 2. punktu). Ja izvēlas dažādus rīkus, ir ieteicams apsvērt, kā optimizēto to kombinētu izmantošanu.

4 PRASĪBAS ATTIECĪBĀ UZ VIELĀM, KAM NO IZSTRĀDĀJUMIEM PAREDZĒTS IZDALĪTIES VIDĒ

4.1 Vielu paredzētā izdalīšanās vidē no izstrādājumiem

Vielas un maisījumi var no izstrādājumiem izdalīties vidē atšķirīgos apstākļos. Tomēr šāda vielu izdalīšanās (neatkarīgi no tā, vai vielas izdalās kā tādas vai maisījumā) ir jāuzskata par paredzētu izdalīšanos vidē tikai noteiktos gadījumos.

Vielu izdalīšanās no izstrādājumiem vidē ir "paredzēta", ja tā atbilst **papildu funkcijai** (kas jānodala no galvenās funkcijas saskaņā ar 2.1. iedaļu), kura ir apzināti plānota un netiktu īstenota, ja viela neizdalītos vidē. Aromatizētu izstrādājumu gadījumā, piemēram, aromātiskajām vielām ir jāizdalās, lai izstrādājumu smaržotu. Tādēļ vielu izdalīšanās izstrādājumu novecošanas dēļ, nolietojuma dēļ vai kā izstrādājuma darbības nenovēršama blakne parasti netiek uzskatīta par paredzētu izdalīšanos vidē, jo izdalīšanās kā tāda nenodrošina nekādu funkciju.

Ja vielas izdalīšanās vidē no objekta īsteno objekta galveno funkciju (kā noteikts saskaņā ar 2.1. iedaļu), izdalīšanos *REACH* kontekstā neuzskata par "paredzētu izdalīšanos vidē". Šādā gadījumā objektu parasti uzskatītu par izstrādājuma (kas funkcionē kā kontainers vai nesējmateriāls) un vielas/maisījuma apvienojumu, nevis par izstrādājumu, no kura paredzēta vielas/maisījuma izdalīšanās vidē.

Turklāt vielas izdalīšanās vidē no izstrādājuma ir paredzēta, ja tas notiek (parastos vai vispārēji paredzamos) **lietošanas apstākļos**. Tas nozīmē, ka vielai ir jāizdalās vidē izstrādājuma darbības gaitā. Tādēļ vielas izdalīšanās vidē izstrādājuma dzīves cikla ražošanas vai iznīcināšanas posmā nav paredzēta izdalīšanās.

Turklāt lietošanas apstākļiem, kuru laikā notiek paredzētā izdalīšanās vidē, jābūt "parastiem vai vispārēji paredzamiem". **Parasti lietošanas apstākļi** ir lietošanas apstākļi, kas saistīti ar izstrādājuma galveno funkciju. Tos nereti dokumentē kā lietotāju rokasgrāmatas vai lietošanas instrukcijas. Rūpniecisko vai profesionālo lietotāju izmantoto izstrādājumu parastie lietošanas apstākļi var būtiski atšķirties no tādiem, kas ir "parasti apstākļi" patērētājiem. Tas jo īpaši var attiekties uz parastās lietošanas biežumu un ilgumu, kā arī temperatūru, gaisa apmaiņas rādītājiem vai apstākļiem saistībā ar saskari ar ūdeni. Ja izstrādājuma lietotājs to lieto situācijā vai veidā, no kura izstrādājuma piegādātājs ir nepārprotami un rakstiski, piemēram, izstrādājuma instrukcijās vai etiķetē, ieteicis izvairīties, tos noteikti neuzskata par "parastiem lietošanas apstākļiem"³². **Vispārēji paredzami lietošanas apstākļi** ir lietošanas apstākļi, ko var paredzēt kā visticamāk iespējamus apstākļus izstrādājuma funkcijas vai fizikālās formas dēļ (pat ja tie nav parastie lietošanas apstākļi). Piemēram, ja mazs bērns neapzinās izstrādājuma funkciju, bet izmanto to mērķim, ko ar to saista, piemēram, košļā vai laiza to. Visbeidzot, izdalīšanos vidē, kas nenotiek parastos vai vispārēji paredzamos lietošanas apstākļos, neuzskata par paredzētu izdalīšanos vidē.

³² Konkrētu lietošanas apstākļu izslēgšanas piemēri ir tādi brīdinājumi kā "Glabāt bērniem nepieejamā vietā" vai "Nepakļaut augstas temperatūras iedarbībai".

13. piemērs. Vielu paredzētā izdalīšanās vidē no izstrādājumiem

Piemēram, zeļbikšu ar ķermeņa krēmu galvenā funkcija ir nodrošināt apģērbu. Galvenā funkcija noteikti nav saistīta ar ķermeņa krēmu. Ķermeņa krēma funkcija (ādas kopšana) ir tikai papildu funkcija, kas netiktu īstenota, ja ķermeņa krēms neizdalītos. Tādējādi zeļbikses ar ķermeņa krēmu ir jāuzskata par izstrādājumu ar paredzētu izdalīšanos.

Turpmāk ir uzskaitīti piemēri, kuros redzams, kādos gadījumos vielu izdalīšanos no izstrādājuma neuzskata par paredzētu izdalīšanos.

- Izdalīšanās notiek pusfabrikāta apstrādes laikā, t. i., pirms gatavā izstrādājuma laišanas tirgū.

Piemērs: audumam pievieno smiti³³, lai uzlabotu tā apstrādājamību, taču auduma turpmākas mitrās apstrādes laikā smite izdalās no auduma.

- Izdalīšanās notiek izstrādājuma izmantošanas vai apkopes laikā, taču vielas, kas izdalās, nepalīdz īstenot nevienu no izstrādājuma funkcijām.

Piemērs: patērētājs mazgā apģērbu, un vairāku mazgāšanas ciklu laikā no tā izdalās dažādu ķīmisko vielu (krāsas, mīkstinātāja, cietes u. tml.) atliekas no apstrādes.

- Vielu izdalīšanās ir izstrādājuma darbības nenovēršama blakne, taču izdalīšanās nepalīdz īstenot izstrādājuma darbību.

Piemēram: materiālu nodilums lielas berzes apstākļos, piemēram, bremžu uzlikas, riepa; divu kustīgu daļu berzes mazināšanai izmantotas smērvielas noplūde.

- Tādu vielu izdalīšanās, kas radušās jebkādu ķīmisko reakciju rezultātā.

Piemēram: ozona izdalīšanās no kopētājiem vai degšanas produktu izdalīšanās no sadegušiem izstrādājumiem.

- Izdalīšanās izstrādājuma neatbilstīgas lietošanas, t. i., pretrunā izgatavotāja lietošanas instrukcijām, rezultātā.

Piemēram: izdalīšanās no darbarīka, ko patērētājs lieto (piemēram, intensīvi un ilgstoši), neņemot vērā lietošanas instrukcijās noteiktos darbības laika ieteikumus.

- Izdalīšanās negadījuma rezultātā.

Piemērs: vielu izdalīšanās no termometra, kas nokrīt zemē un saplīst.

4.2 Reģistrācijas prasības attiecībā uz vielām, kam no izstrādājumiem paredzēts izdalīties vidē

Izstrādājumos esošas vielas ir jāreģistrē, ja ir izpildīti visi REACH regulas 7. panta 1. punkta nosacījumi:

- vielai ir paredzēts izdalīties vidē parastos vai vispārēji paredzamos lietošanas apstākļos³⁴ (to var noteikt, piemērojot 3.1. iedaļā izklāstītos kritērijus);
- viena dalībnieka izgatavotajos vai importētajos izstrādājumos esošās vielas (kam paredzēta izdalīšanās vidē) kopējais daudzums (t. i., ietverot daudzumus, kuriem nav

³³ Smite ir ķīmiska viela, ko uzklāj uz auduma, lai uzlabotu pavedienu stiprību un abrazīvo pretestību un samazinātu pūkošanos. Pēc aušanas procesa audumu atbrīvo no smites (izmazgā).

³⁴ Ir jābūt izpildītiem abiem nosacījumiem, proti, ka vielas izdalīšanās ir paredzēta un ka tas notiek parastos vai vispārēji paredzamos lietošanas apstākļos.

paredzēts izdalīties) pārsniedz 1 tonnu gadā³⁵.

Tādējādi, lai noteiktu, vai pastāv pienākums reģistrēt vielu izstrādājumos, ir jāpārbauda, vai ir pārsniegts 1 tonnas robežlielums gadā. Šajā nolūkā ne vienmēr ir jābūt zināmai faktiskās vielas identitātei un tonnāžai, jo 1 tonnas robežlielumu gadā var sākotnēji salīdzināt ar:

1. visu izgatavoto un/vai importēto *izstrādājumu, no kuriem paredzēta izdalīšanās*, kopējo tonnāžu; un
2. visu šajos izstrādājumos iekļauto *vielu un maisījumu, kam paredzēta izdalīšanās*, kopējo tonnāžu.

Ja kāda no šīm tonnāžas vērtībām ir vienāda ar vai mazāka par 1 tonnu gadā, šajos izstrādājumos iekļauto *atsevišķu vielu daudzums, kam paredzēta izdalīšanās*, noteikti būs mazāks par 1 tonnu gadā. Tādējādi noteikti nebūs jāreģistrē vielas šajos izstrādājumos. Tomēr, ja reģistrācijas pienākumu nevar izslēgt, pamatojoties uz šīm pārbaudēm, būs jānosaka *atsevišķas vielas, kam paredzēta izdalīšanās*, un arī to attiecīgā tonnāža (ja vien nav piemērojams atbrīvojums no reģistrācijas; skatīt 4.3. apakšnodaļu).

Izstrādājumos esošas *vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, tonnāžu — ja ir zināma *vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, (maksimālā) koncentrācija izstrādājumā kā masas daļa — var aprēķināt, reizinot *visu izgatavoto un/vai importēto izstrādājumu* kopējo tonnāžu gadā ar *vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, (maksimālo) masas daļu izstrādājumā. *Visu izgatavoto un/vai importēto izstrādājumu* kopējo tonnāžu gadā var iegūt, reizinot izstrādājumu kopējo skaitu ar katra izstrādājuma svaru tonnās.

5. izcēlums

Tādējādi saskaņā ar iepriekš sniegto skaidrojumu izstrādājumos esošas *vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, tonnāžu var aprēķināt, izmantojot šādu vienādojumu:

$$m_{subs.} [t/a] = m_{articles} [t/a] \times Conc_{max\ subs. \ in \ article} \quad (5)$$

$m_{subs.}$	m_{vielai}
$m_{articles}$	$m_{izstrādājumiem}$
$Conc_{max\ subs. \ in \ article}$	$C_{maks. \ vielai \ izstrādājumā}$

Kur:

m_{vielai} ir izstrādājumos esošas *vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, tonnāža [t/gadā];

$m_{izstrādājumiem}$ ir gadā izgatavoto un/vai importēto izstrādājumu tonnāža [t/gadā];

$C_{maks. \ vielai \ izstrādājumā}$ ir izstrādājumā esošas *vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, maksimāla masas daļa.³⁶

Gadā izgatavoto un/vai importēto izstrādājumu kopējo tonnāžu ($m_{izstrādājumiem}$) var aprēķināt, izmantojot šādu vienādojumu:

³⁵ Ja izstrādājumos, kas ir importēti vai izgatavoti vismaz trīs secīgus gadus pēc kārtas, ir esošas vielas, to daudzumus gadā aprēķina, pamatojoties uz šīs vielas vidējo daudzumu iepriekšējos trīs kalendārajos gados. Norādījumi par vielu gada tonnāžu aprēķināšanu un piemēri ir sniegti [Reģistrācijas vadlīniju](#) 2.2.6.3. iedaļā.

³⁶ Vērtība no 0 līdz 1 (50 % = 0,5, 25 % = 0,25, 20 % = 0,2 u. tml.)

$$m_{articles} [t/a] = m_{article\ unit} [t/article] \times n_{articles} [articles/a] \quad (6)$$

$m_{articles}$	M izstrādājumiem
$m_{article\ unit}$	M izstrādājuma vienībai
$n_{articles}$	N izstrādājumiem

Kur:

M izstrādājuma vienībai ir viena izstrādājuma svars [t/izstrādājumu];

N izstrādājumiem ir gadā izgatavoto un/vai importēto izstrādājumu skaits [izstrādājumi/gadā].

Vielas, kam no izstrādājumiem paredzēta izdalīšanās vidē, parasti izdalās kā daļa no maisījumiem, kuru koncentrācija ir zināma biežāk nekā tādu atsevišķu vielu koncentrācija, kam no izstrādājuma paredzēta izdalīšanās vidē. Bieži ir zināma koncentrācija kā *maisījuma, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, maksimālā masas daļa izstrādājumā, kā arī koncentrācija kā vielas maksimālā masas daļa izstrādājumos iekļautā *maisījumā, kuram paredzēta izdalīšanās vidē*. Ja ir zināmas šīs vērtības, tās citu ar citu var reizināt, lai aprēķinātu vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē, maksimālo koncentrāciju izstrādājumā kā masas daļu. Pēc tam saskaņā ar iepriekš aprakstīto var aprēķināt vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē un kas iekļauta izstrādājumos, tonnāžu, reizinot visu izgatavoto un/vai importēto *izstrādājumu* kopējo tonnāžu gadā ar *vielās, kam paredzēta izdalīšanās vidē* un kas iekļauta izstrādājumā, maksimālo masas daļu.

6. izcēlums

Izstrādājumos esošas vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē, tonnāžu var aprēķināt, izmantojot šādu vienādojumu:

$$m_{subs.} [t/a] = m_{articles} [t/a] \times Conc_{max\ mixture\ in\ article} \times Conc_{max\ subs.\ in\ mixture} \quad (7)^{37}$$

$m_{subs.}$	M vielai
$m_{articles}$	M izstrādājumiem
$Conc_{max\ mixture\ in\ article}$	$C_{maks.}$ maisījumam izstrādājumā
$Conc_{max\ subs.\ in\ mixture}$	$C_{maks.}$ vielai maisījumā

Kur:

M vielai un M izstrādājumiem ir definēti 6. izcēlumā;

$C_{maks.}$ maisījumam izstrādājumā ir *maisījuma, kam paredzēta izdalīšanās vidē*, maksimālā masas daļa izstrādājumā;³⁶

$C_{maks.}$ vielai maisījumā ir vielas maksimālā masas daļa *maisījumā, kam paredzēta izdalīšanās vidē*.³⁶

14. piemērs. Tādas vielas tonnāžas aprēķināšana, kam paredzēts izdalīties vidē

³⁷ Kur: $Conc_{max\ mixture\ in\ article} \times Conc_{max\ subs.\ in\ mixture} = Conc_{max\ subs.\ in\ article}$

$Conc_{max\ mixture\ in\ article}$	$C_{maks.}$ maisījumam izstrādājumā
$Conc_{max\ subs.\ in\ mixture}$	$C_{maks.}$ vielai maisījumā
$Conc_{max\ subs.\ in\ article}$	$C_{maks.}$ vielai maisījumā

T krekls satur aromātisku vielu, kam paredzēts izdalīties.

Pieņēmums: aromātiskā viela veido ne vairāk kā 5 masas procentus no T krekla, kura izgatavotais daudzums ir 100 t/gadā. Aromātiskā viela nav citos tā paša izgatavotāja izstrādājumos.

Aromātiskās vielas, kam paredzēts izdalīties, tonnāžu aprēķina, reizinot izgatavoto T kreklu kopējo tonnāžu gadā (100 t/gadā) ar aromātiskās vielas maksimālo masas daļu T krekļā ($5/100 = 0,05$): $100 \times 0,05 = 5$ t/gadā.

Tādu pašu rezultātu var iegūt, izmantojot 5. vienādojumu 5. izcēlumā.

$$m_{\text{subs.}} [t/a] = m_{\text{articles}} [t/a] \times \text{Conc}_{\text{max subs. in article}} = 100 \frac{t}{a} \times 0,05 = 5 \frac{t}{a}$$

$m_{\text{subs.}}$

Mvielai

m_{articles}

Mizstrādājumiem

$\text{Conc}_{\text{max subs. in article}}$

Cmaks. vielai izstrādājumā

Secinājums: Ir pārsniegts 1 t/gadā robežlielums; T krekla izgatavotājam ir jāreģistrē šī aromātiskā viela.

Aprēķinot izstrādājumos esošas *vielas, kam paredzēts izdalīties vidē*, tonnāžu, ir jāņem vērā šādi aspekti:

- jāņem vērā ne tikai daudzumi, kam ir paredzēts izdalīties, bet arī kopējais izstrādājumu daudzums. Tādējādi, ja viela ir arī daļa no izstrādājuma matricas, ir jāņem vērā arī šie daudzumi;
- ir jāņem vērā tikai tas vielas daudzums, kas faktiski ir gala izstrādājumos, t. i., nav jāņem vērā visi daudzumi, kas ir iekļauti izstrādājumos un pēc tam izzūd nākamo ražošanas posmu laikā (piemēram, iztvaikojot vai mazgāšanas rezultātā);
- ja ir paredzēts, ka viela izdalīsies vidē no tā paša izgatavotāja/importētāja dažādiem izstrādājumiem, ir jāsaskaita vielas daudzumi visos šajos izstrādājumos³⁸.

Jāņem vērā, ka saskaņā ar 7. panta 5. punktu *ECHA* var izlemt, ka izstrādājuma izgatavotājam vai importētājam ir jāreģistrē izstrādājumos esoša viela (ja vien tas nav jau izdarīts saskaņā ar 7. panta 1. punktu), ja vielas daudzums pārsniedz 1 tonnu gadā un ir aizdomas, ka viela no izstrādājumiem izdalās vidē, radot apdraudējumu cilvēku veselībai vai videi. Tas var attiekties arī uz gadījumiem, kad vielas izdalīšanas no izstrādājumiem nav paredzēta izdalīšanās.

4.2.1 **Vielu kritiskais koncentrācijas līmenis maisījumā, kam paredzēts izdalīties vidē**

Ja ir zināms tāda maisījuma maksimālais saturs izstrādājumos, kam paredzēts izdalīties vidē, saskaņā ar turpmāk norādīto var aprēķināt vielu kritisko koncentrāciju maisījumā, kuru pārsniedzot, varētu būt jāreģistrē vielas šajos izstrādājumos.

Vielas robežkoncentrāciju *maisījumā, kam no izstrādājumiem paredzēts izdalīties vidē*, kuru pārsniedzot, ir jāreģistrē viela, var aprēķināt, ja ir zināma izstrādājumos iekļautā

³⁸ Piemērs. Uzņēmums X importē trīs izstrādājumus A, B un C, un katrā no tiem gadā ir 60 tonnas vielas. No izstrādājuma A nav paredzēta vielas izdalīšanās; no izstrādājuma B parastos apstākļos izdalās 40 no 60 tonnām; un no izstrādājuma C parastos apstākļos izdalās 10 no 60 tonnām. Tādējādi uzņēmumam X būs jāreģistrē vielas kopējais daudzums izstrādājumos B un C, t. i., 120 tonnas, kas ir 100–1000 t/gadā diapazonā.

maisījuma maksimālā koncentrācija un šo izstrādājumu kopējie izgatavošanas un/vai importa apjomi. Tā kā tonnāžas robežlielums izstrādājumos esošai *vielai, kam paredzēts izdalīties vidē*, ir 1 t/gadā, vielas maksimālo masas daļu, kura ir pieļaujama *maisījumā, kam paredzēts izdalīties vidē*, neradot reģistrācijas pienākumus, var aprēķināt, dalot šo robežlieluma vērtību ar izstrādājumos iekļautā maisījuma kopējo svaru. Šā aprēķina pamatā ir pieņēmums, ka viela ir izstrādājumos atrodas tikai kā tāda maisījuma daļa, kam ir paredzēts izdalīties vidē.

7. izcēlums

Vielas maksimālo masas daļu *maisījumā, kam paredzēts izdalīties vidē*, neradot reģistrācijas pienākumus ($C_{\text{maks. vielai maisījumā}}$)³⁶, var aprēķināt, izmantojot šādu vienādojumu:

$$Conc_{\text{max subs. in mixture}} = \frac{1^{t/a}}{m_{\text{articles}} [t/a] \times Conc_{\text{max mixture in article}}} \quad (8)$$

$Conc_{\text{max subs. in mixture}}$

$C_{\text{maks. vielai maisījumā}}$

m_{articles}

$m_{\text{izstrādājumiem}}$

$Conc_{\text{max mixture in article}}$

$C_{\text{maks. maisījumam izstrādājumā}}$

Kur:

$m_{\text{izstrādājumiem}}$ un $C_{\text{maks. maisījumam izstrādājumā}}$ ir definēti 6. izcēlumā.

15. piemērs. Vielas kritiskais koncentrācijas līmenis maisījumā, kam paredzēts izdalīties vidē

Aromatizēta rotaļlieta (izstrādājums) satur aromātisko vielu maisījumu, kam lietošanas laikā ir paredzēts izdalīties vidē.

Pieņēmums: rotaļlietā nav vairāk par 15 % aromātisko vielu. Uzņēmums importē 30 tonnas šādu rotaļlietu katru gadu. Šis importētājs neimportē un neizgatavo nekādus citus izstrādājumus.

Vielas robežkoncentrāciju aromātisko vielu maisījumā, *kam no rotaļlietām paredzēts izdalīties vidē*, virs kuras ir jāveic reģistrācija, var aprēķināt, dalot rotaļlietās iekļautajā aromātisko vielu maisījumā, *kam paredzēts izdalīties vidē*, esošo vielu robežlielumu 1 t/gadā ar rotaļlietās iekļautā aromātisko vielu maisījuma kopējo svaru [ko var aprēķināt, reizinot katru gadu importēto rotaļlietu kopējo svaru, proti, 30 t/gadā ar aromātisko vielu maisījuma maksimālo masas daļu rotaļlietās ($0,15 = 15/100$): $30 \text{ t/gadā} \times 0,15 = 4,5 \text{ t/gadā}$]: $(1 \text{ t/gadā}) / (4,5 \text{ t/gadā}) = 0,22$, kas ir 22 masas procenti.

Tādu pašu rezultātu var iegūt, izmantojot 8. vienādojumu 7. izcēlumā.

$$Conc_{\text{max subs. in mixture of fragrances}} = \frac{1^{t/a}}{m_{\text{toys(articles)}} \times Conc_{\text{max mixture in toy(article)}}} = \frac{1^{t/a}}{30^{t/a} \times 0.15}$$

$$= 0.22 = 22\%$$

$Conc_{\text{max subs in mixture of fragrances}}$

$C_{\text{maks. vielai aromātisko vielu maisījumā}}$

$m_{\text{toys(articles)}}$

$m_{\text{rotaļlietām (izstrādājumiem)}}$

$Conc_{\text{max mixture in toy(article)}}$

$C_{\text{maks. maisījumam rotaļlietā (izstrādājumā)}}$

Secinājums: tas nozīmē, ka nav jāreģistrē aromātisko vielu maisījumā esošās vielas, kuru koncentrācija nepārsniedz 22 masas procentus. Tā kā tas var neattiekties uz visām aromātisko vielu maisījumā esošajām vielām, ir jāiegūst papildu informācija. Tādēļ rotalīetu importētājs var piegādātājam lūgt norādīt, vai kāda no aromātisko vielu maisījumā esošajām vielām pārsniedz koncentrāciju 22 masas procentu apmērā.

4.3 Atbrīvojumi no reģistrācijas prasībām attiecībā uz vielām, kam paredzēts izdalīties vidē

Noteiktos gadījumos nav piemērojams pienākums reģistrēt vielas, kam no izstrādājumiem paredzēta izdalīšanas vidē, kā aprakstīts 4.2. apakšnodaļā. Šajā apakšnodaļā ir paskaidrots, kādi aspekti ir jāpārbauda, lai noteiktu, vai ir piemērojams šāds atbrīvojums.

4.3.1 Vispārēji atbrīvojumi no reģistrācijas prasībām

Vairākas vielas ir vispārēji atbrīvotas (t. i., vai nu kā tādas, vai maisījumos, vai izstrādājumos) no reģistrācijas³⁹, jo par šīm vielām ir zināms pietiekami daudz informācijas vai arī reģistrācija tiek vienkārši uzskatīta par neatbilstīgu vai nevajadzīgu. Divi no būtiskākajiem atbrīvojumiem⁴⁰ attiecas uz:

1. IV un V pielikuma vielām (atbrīvotas saskaņā ar 2. panta 7. punkta a) un b) apakšpunktu);
2. reģenerētām vielām (2. panta 7. punkta d) apakšpunkts).

REACH regulā paredzētie nosacījumi, kas ir jāievēro, lai izmantotu šos atbrīvojumus, ir aprakstīti [Reģistrācijas vadlīnijās](#).

4.3.2 Atbrīvojums attiecībā uz vielām, kas jau ir reģistrētas šim lietošanas veidam

Saskaņā ar 7. panta 6. punktu izstrādājumos esoša viela nav jāreģistrē, ja viela ir jau reģistrēta šādam lietošanas veidam.

Papildu informācija par šo konkrēto atbrīvojumu, kas attiecas uz pienākumu reģistrēt izstrādājumos esošās vielas, kurām paredzēts izdalīties vidē, ir sniegta 3.3.1. apakšnodaļā.

4.4 Izstrādājumos esošu vielu reģistrācija

Par izstrādājumos esošām vielām, kas ir jāreģistrē, izstrādājumu izgatavotājs/importētājs iesniedz ECHA reģistrācijas dokumentāciju. Šīs reģistrācijas dokumentācijas prasības kopumā ir vienādas gan vielas ražotājiem, gan importētājiem. Tomēr, ja reģistrācijas dokumentācijā ir vajadzīgs ķīmiskās drošības pārskats (daudzums > 10 t/gadā) un viela ir klasificēta kā bīstama vai PBT/vPvB, izstrādājuma izgatavotājam/importētājam savā iedarbības novērtējumā un riska aprakstā ir jāietver tikai izstrādājumu darbmūžs un iznīcināšana. Izņemot minēto, vielām ir piemērojama tāda pati nodalīšana starp esošām vielām un jaunām vielām, tādi paši reģistrācijas termiņi, kā arī tādas pašas datu kopīgas lietošanas prasības, kādas piemēro izstrādājumos esošām vielām kā tādām vai maisījumos. Detalizēti norādījumi par reģistrāciju un datu kopīgu lietošanu ir attiecīgi

³⁹ Šis atbrīvojums attiecas arī uz kandidātu saraksta vielu paziņošanas pienākumiem.

⁴⁰ Ir arī citi vispārēji atbrīvojumi no reģistrācijas, kas var attiekties uz vielu. Plašākai informācijai par šādiem atbrīvojumiem skatīt [Reģistrācijas vadlīnijas](#).

sniegti [Reģistrācijas vadlīnijās](#) un [Vadlīnijās par datu kopīgu lietošanu](#).

5 INFORMĀCIJAS IEGŪŠANA PAR VIELĀM IZSTRĀDĀJUMOS

Ne vienmēr uzņēmumu, kas izgatavo, importē vai laiž tirgū izstrādājumus, rīcībā ir informācija, kas nepieciešama, lai noskaidrotu, vai ir piemērojami pienākumi, kas attiecas uz vielām izstrādājumos. Tādu izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem, no kuriem paredzēta vielu izdalīšanās vidē, ir jāzina visu to *vielu* identitāte, kas ir šajos izstrādājumos un *kam paredzēta izdalīšanās vidē*, kā arī to attiecīgā koncentrācija izstrādājumos. Izstrādājumu izgatavotājiem, importētājiem, izplatītājiem un jebkādiem citiem piegādātājiem ir jāzina, vai izstrādājumos ir kandidātu saraksta vielas un kāda ir to koncentrācija.

Šajā nodaļā sniegti vispārīgi ieteikumi izstrādājumu izgatavotājiem, importētājiem un citiem piegādātājiem par pienākumu izpildi saistībā ar tādas informācijas iegūšanu un izvērtēšanu, kas nepieciešama ar vielām izstrādājumos saistīto pienākumu īstenošanai. Tas jo īpaši attiecas uz gadījumiem, kad piegādātājs nav šo informāciju jau saņēmis no piegādes ķēdes. Turpmāk 5. papildinājumā ir aprakstītas papildu pieejas.

Ar šajās vadlīnijās aprakstītajiem galvenajiem principiem nodrošina vienu pieeju tādu praktisku risinājumu izstrādei un īstenošanai, kas nodrošinātu *REACH* regulas prasību izpildi un tās mērķu sasniegšanu. Var būt pieejamas arī citas pieejas, ja vien tās nodrošina atbilstību regulai un tās mērķu sasniegšanu.

Tas, cik lieli centieni uzņēmumam ir jāīsteno, lai iegūtu vajadzīgo informāciju, lielā mērā ir atkarīgs no tā, vai uzņēmumam ir kvalitātes vadības sistēma un/vai alternatīvs veids, kā nodrošināt izejmateriālu un izstrādājumu sastāvdaļu izsekojamību. Šādas sistēmas var ietvert, piemēram, uzņēmumā īstenotos izstrādājumu testus, piegādātāju revīzijas un trešo pušu sertifikācijas. Parasti šo pasākumus īsteno rutīnas veidā, lai pilnveidotu procesus un produktus, kā arī uzlabotu klientu apmierinātību. Citas pieejas vajadzīgās informācijas iegūšanai ietver iepirkuma un līgumu specifikācijas un piegādātāju deklarācijas par izstrādājumiem un materiālu sastāvu. Tāpat var izmantot konkrētus rīkus, piemēram, IT rīkus, lai pārsūtītu informāciju un pārvaldītu saziņu piegādes ķēdēs, novērtētu risku un projektētu un izstrādātu produktus.

Jāņem vērā, ka arī [ECHA vielu informācijas izplatīšanas portālā](#) izstrādājumu piegādātājiem ir pieejama būtiska informācija, kas ir zināma par vielām (piemēram, identifikācija, īpašības, lietošanas veidi).

5.1 Informācija no piegādes ķēdes

Daudzos gadījumos izstrādājumos esošās vielas var identificēt un to daudzumus var aprēķināt tikai tad, ja attiecīgo informāciju nodrošina piegādes ķēdes dalībnieki. Tādēļ informācijas sniegšana piegādes ķēdē ir svarīgākais un efektīvākais veids, kā apkopot informāciju, kas vajadzīga savu pienākumu noteikšanai saskaņā ar *REACH* regulu. Lai gan ķīmiskā analīze ir iespējams veids, kā identificēt un kvantificēt izstrādājumos esošās vielas, tā ir laikietilpīga un dārga un to kompleksi īsteno.

5.1.1 Standartizēta *REACH* regulas informācija, ko sniedz ES piegādātāji

Informāciju, kas ir nepieciešama, lai noteiktu un ievērotu *REACH* regulas prasības attiecībā uz vielām izstrādājumos, nereti ir iegūstama no standartizētās informācijas, kuru sniedz ES piegādātāji un kura ir jāsniedz saskaņā ar 33. pantu un citiem *REACH* noteikumiem. **Vienu un maisījumu piegādātājiem**, piemēram, ir saviem klientiem jānodrošina drošības datu lapas saskaņā ar 31. pantu vai, ja drošības datu lapa nav

nepieciešama, jāsniedz pieejamā un attiecīgā drošības un regulatīvo prasību informācija (piemēram, par to, ka vajadzīga licence vai ka ir piemēroti ierobežojumi) saskaņā ar 32. pantu. Šis pienākums ir piemērojams arī tad, ja vielu vai maisījumu piegādā konteinerā vai nesējmateriālā.

ES **izstrādājumu izgatavotājs** saņem drošības datu lapu par kandidātu saraksta vielu kā tādu vai maisījumā, kas izmantots izstrādājuma izgatavošanā. Tādējādi izgatavotājam ir pieejama informācija par izgatavotajā izstrādājumā iekļauto kandidātu saraksta vielu.

Ja viela, kam nepieciešama drošības datu lapa, ir reģistrēta daudzumā, kurš ir vienāds ar vai pārsniedz 10 t/gadā, šīs vielas (kā tādas vai maisījumā) saņēmējiem to piegādātājs drošības datu lapas pielikumā norāda attiecīgos iedarbības scenārijus. Iedarbības scenārijos apraksta, kā viela tiek izmantota tās dzīves ciklā, un iesaka, kā kontrolēt iedarbību uz cilvēkiem un vidi. Šie iedarbības scenāriji ietver vielas iekļaušanu izstrādājumos un izrietošos vielas dzīves cikla posmus, arī izstrādājumu darbmūžu un nodošanas atkritumos dzīves cikla posmu. Tādēļ iedarbības scenārijos ietvertā informācija var izstrādājuma izgatavotājiem jo īpaši noderēt, sagatavojot klientiem sniedzamo informāciju, kā noteikts 33. pantā.

5.1.2 Brīvprātīgi informācijas rīki informācijas apmaiņai par izstrādājumiem

Noteiktas IT sistēmas un rīki atvieglo standartizētas informācijas sniegšanu un pārsūtīšanu kompleksās piegādes ķēdēs un racionalizē informācijas plūsmu. Tāpat šīs sistēmas un rīki var palīdzēt noteikt un īstenot izstrādājumu izgatavotāju un vielu sintezētāju un ražotāju pienākumus konkrētās piegādes ķēdēs.

Ir izstrādātas vai pielāgotas vairākas nozaru un vispārīgākas informācijas sistēmas un rīki, lai atvieglotu kompleksu piegādes ķēžu pārvaldību. Tos var izmantot, lai piegādes ķēdē efektīvi iegūtu un sniegtu informāciju par vielām izstrādājumos.

5.1.3 Informācijas pieprasīšana no augstāk stāvošiem piegādes ķēdes dalībniekiem

Ja ar saņemto vai pieejamo informāciju nepietiek, lai pārbaudītu atbilstību *REACH* regulai un lai pildītu tās prasības, izstrādājumu izgatavotājiem, importētājiem un citiem piegādātājiem ir jāapsver iespēja vajadzīgo informāciju iegūt ar aktīvu pieprasījumu starpniecību piegādes ķēdes ietvaros. Efektivitātes, atbilstības un turpmāku regulatīvo darbību ietekmes paredzēšanas ziņā vislabākā pieeja ir vispusīga pārskata par izstrādājumos un maisījumos esošajām vielām un to (precīzu) koncentrāciju gūšana no piegādātājiem. Ja šāda pieeja nav sekmīga, izstrādājumu piegādātājiem ir jākoncentrē uzmanība uz pašu svarīgāko informāciju, kura nepieciešama kā alternatīva. Šajā saistībā, pieprasot informāciju no citiem piegādes ķēdē augstāk stāvošiem dalībniekiem, ir jāņem vērā turpmāk uzskaitītie aspekti:

- var būt lietderīgi piegādātājus informēt par to, kādēļ informācija ir nepieciešama, par ko var nezināt jo īpaši ārpusvienības piegādātāji. Šajā sakarā *ECHA* tīmekļa vietnē ir pieejamas vairākas [publikācijas](#), kurās skaidrota pamatinformācija un *REACH* ietekme. Daži no šiem dokumentiem ir pieejami dažādās valodās, kas palīdz novērst valodu barjeras;
- daudzos gadījumos nav nepieciešams izstrādājumu vai maisījumu precīzs sastāvs (kas nereti ir konfidenciāla informācija), lai noteiktu, vai ir izpildītas prasības attiecībā uz vielām izstrādājumos. Var būt iespējams izslēgt paziņošanas vai informācijas sniegšanas pienākumus attiecībā uz vielām izstrādājumos, izslēdzot vai ierobežojot tādu vielu klātbūtni, kas ir kandidātu saraksta viela licencēšanas vajadzībām. Piemēram, to var panākt, piegādes līgumos nosakot kritērijus. Šajos

gadījumos piegādātāji varētu, piemēram, izsniegt sertifikātus, kas garantē, ka to izstrādājumu (vai maisījumu) izgatavošanā neizmanto noteiktas vielas vai ka to koncentrācija izstrādājumos (vai maisījumos) nepārsniedz noteiktu līmeni.

Mazāk vēlama pieeja parasti ir pieprasījums, lūdzot piegādes ķēdē augstāk stāvošiem dalībniekiem sniegt konkrētu informāciju par konkrētu vielu, jo īpaši kandidātu saraksta vielu, klātbūtni (un koncentrāciju) tā vietā, lai lūgtu informāciju par izstrādājumu vai maisījumu precīzu sastāvu;

- informācijas pieprasījumiem, ko iesniedz piegādes ķēdē augstāk stāvošiem dalībniekiem un kas attiecas uz vielām maisījumos, kuriem paredzēts no izstrādājumiem izdalīties vidē, vajadzētu būt orientētiem uz vielām, kas pārsniedz koncentrāciju, kura aprēķināta kā kritiska (kā parādīts 4.2.1. apakšnodalījā). Tas tā ir tādēļ, ka izstrādājumā esošā **maisījuma, kam paredzēts izdalīties vidē**, koncentrācija ir biežāk zināma nekā atsevišķas **vielas, kurai paredzēts izdalīties vidē**, koncentrācija.

Tomēr var būt gadījumi, kad saziņa piegādes ķēdē nav efektīva. Šādos gadījumos var izmantot citus līdzekļus, lai iegūtu informāciju par vielām izstrādājumos — piemēram, nozares zināšanu, publiski pieejamu informācijas avotu un ķīmisko analīžu rezultātu kombināciju. Turpmāk 5. papildinājumā ir izklāstīta iespējama pakāpeniska pieeja kandidātu saraksta vielu identificēšanai un klātbūtnes apstiprināšanai izstrādājumos.

5.1.4 No piegādātājiem saņemtās informācijas izvērtēšana

Ja informāciju pieprasa no piegādes ķēdē augstāk stāvošiem dalībniekiem, piegādātāji par saviem produktiem nereti izsniedz **atbildības deklarācijas**, ko var integrēt arī IT sistēmās vai rīkos. Šo deklarāciju saturs ir rūpīgi jānovērtē, lai pārliecinātos, ka tās var izmantot kā apliecinājumu par izstrādājuma piegādātāja atbildību REACH regulai. Šajā saistībā ir jāņem vērā turpmāk uzskaitītie aspekti:

- kas tiek deklarēts? Vai tas ir svarīgi izstrādājuma piegādātājam, jo īpaši izgatavotājam vai importētājam, lai pārliecinātos par atbildību?;
- vai deklarācija ir nepārprotami saistīta ar piegādātāju un piegādātajiem izstrādājumiem?;
- kas ir izdevis deklarāciju? Vai parakstītājs ir pilnvarots parakstīties tā uzņēmuma vārdā, kurš veic piegādi?;
- vai ir iemesls bažām saistībā ar deklarācijas derīgumu?
Ja jā, ir jāpieprasa deklarācijas pavaddokumenti.

Tāpat nav ieteicams bez jautājumiem pieņemt piegādātāju nodrošinātos testa ziņojumus. Šādi ziņojumi ir jāpārbauda, lai pārliecinātos, ka tie pierāda atbildību. Ja testa ziņojumus izmanto atbildības pārbaudes dokumentēšanai, ir jāņem vērā turpmāk uzskaitītie aspekti.

- Testa ziņojumā vajadzētu būt šādai informācijai:
 - analīzē iesaistītās laboratorijas nosaukumam un adresei;
 - parauga saņemšanas datumam un testa veikšanas datumam;
 - ziņojuma unikālajam identifikatoram (piemēram, sērijas numuram) un izdošanas datumam;
 - testētā parauga un vielas(-u) nepārprotamam identifikatoram un aprakstam;
 - izmantotajām parauga sagatavošanas un analītiskajām metodēm, tostarp atsaucēm uz izmantotajiem standartiem un jebkādām novirzēm no šiem

standartiem;

- testa metodes kvalitatīvās noteikšanas robežām (*LOD*) vai kvantitatīvās noteikšanas robežām (*LOQ*);
- testa rezultātiem (ar mērījumu vienību), kā arī testa rezultātu ticamības līmenim;
- tās personas vārdam, uzvārdam un parakstam, kas apstiprinājusi ziņojumu.
- Ir jāpārbauda, vai testā iegūtā vielas koncentrācija patiešām ir zem attiecīgās robežkoncentrācijas (piemēram, zem 0,1 % robežlieluma vai kritiskā koncentrācijas līmeņa vielām *maisījumā, kam paredzēta izdalīšanās vidē*).
- Laika gaitā var mainīties izejmateriāli un produkta apstrāde, kā rezultātā atšķiras piegādātās produktu partijas. Tādēļ ir jāpārliedzinās, ka ziņojumā dokumentētais tests tika veikts pašlaik piegādātajam produktam.
- Ir zināmā mērā jāizprot testā izmantotās metodes. Ja metožu apraksts ir neskaidrs, no piegādātāja jāpieprasa skaidrojums, lai nepieļautu pārpratumus un iespējamu neatbilstību.

5.2 Izstrādājumos esošu vielu ķīmiskā analīze

Izstrādājumos esošas vielas var identificēt un to koncentrāciju kvantificēt, izmantojot analītiskas metodes. Ja citas informācijas iegūšanas metodes izrādās nesekmīgas vai ir pārāk sarežģītas, var veikt ķīmisko analīzi, lai iegūtu informāciju par izstrādājumu sastāvu.

Noteiktās situācijās ķīmiskā analīze var būt lietderīga. To var izmantot, lai iegūtu informāciju, kas vajadzīga, lai nodrošināšanu atbilstību *REACH* regulai, kā arī lai apstiprinātu no piegādātājiem saņemto informāciju. To var veikt rutīnas veidā tikai minētajiem mērķiem vai apvienot ar atbilstības pārbaudīšanu saskaņā ar citiem tiesību aktiem vai produktu kvalitātes kontroles testiem. Noteiktu izstrādājumu (piemēram, rotaļlietu, apavu) gadījumā ķīmisko analīžu veikšana ir pat ierasta prakse attiecībā uz konkrētām vielām izgatavošanā izmantotajās izejvielās.

Jāatzīmē, ka ķīmiskās analīzes var dot neskaidrus rezultātus un/vai būt ļoti dārgas, un tādēļ tās nav ieteicamas kā labākais informācijas iegūšanas veids.

5.2.1 Ar ķīmiskām analīzēm saistītās problēmas

Ja veic izstrādājumos esošu vielu ķīmisko analīzi, jāpatur prātā turpmāk uzskaitītie aspekti.

- Var būt grūti iegūt reprezentatīvu paraugu izstrādājuma analizēšanai. Piemēram, dažādām partijām var būt atšķirīgi sastāvi.
- Izstrādājuma matricā ietvertās vielas var būt nepieciešams no tās ekstrahēt⁴¹.
 - Rezultātā var tikt izraisītas ķīmiskas reakcijas, kuras varētu "radīt" vielas, kādas izstrādājumā neeksistē.
 - Ekstrahēšana var būt nepilnīga, tādēļ var nebūt iespējams iegūt visu vielu saturu no matricas.
- Ir pieejamas dažādas analītiskās metodes, lai analizētu dažādu vielu klātbūtni

⁴¹ Vielās, kam no izstrādājumiem ir paredzēts izdalīties vidē, principā var atdalīt no izstrādājumiem bez ekstrahēšanas vai īpašām metodēm, tādēļ parasti vajadzētu būt iespējai iegūt attiecīgos paraugus ķīmiskās analīzes veikšanai.

paraugā un tās identificētu.

- Vairumā gadījumu mērījumos tiks identificētas ķīmiskās sastāvdaļas paraugā. Jāņem vērā, ka vielas var sastāvēt no vairākām sastāvdaļām (papildu informāciju skatīt [Vadlīnijās par vielu identificēšanu](#)).
- Dažas analītiskās metodes var uzrādīt konkrētu elementu (piemēram, halogēnu) klātbūtni, nevis konkrētu vielu klātbūtni.
- Ja nav zināma vielas, kas rada iespējamās bažas, identitāte, var būt grūti izvēlēties piemērotas analītiskās metodes. Turklāt, ja izstrādājumā atrodas un ir iekļauts liels skaits dažādu vielu, var būt nepieciešamas vairākas analīzes, lai identificētu visas vielas.
- Vielu koncentrācijas kvantitatīvajiem mērījumiem ir vajadzīga papildu analīze.

5.2.2 Izstrādājumos esošu vielu ķīmisko analīžu plānošana

Ķīmiskās analīzes ir rūpīgi jāplāno, ņemot vērā to, kādu informāciju var iegūt un ar kādām metodēm. Ja veic analīzi, sadarbībā ar pieredzējušām laboratorijām un uz pieejamo metožu pamata ir jāizstrādā stratēģija. Testēšanas stratēģijā un rezultātu interpretēšanā ir jāņem vērā visa pārējā pieejamā informācija par analizēto izstrādājumu, piemēram, informācija, ko sniegušas rūpniecības nozares organizācijas, pētniecības iestādes un akreditētas ķīmiskās analīzes laboratorijas. Nav nekādu oficiālu prasību par to, kādas metodes un laboratorijas ir jāizmanto; uzņēmumam pašam ir jānovērtē metožu un laboratoriju piemērotība. Tomēr, kad vien tas ir iespējams un piemēroti, ir jāizmanto esošās standarta metodes un atbilstīgas akreditētas laboratorijas.

Ķīmiskās analīzes plānošanai ir ierosināti šādi posmi:

- jāapspriežas ar ekspertiem vai jāizpēta nozares informācijas avoti, lai precizētu, kādas vielas ir jāmeklē (piemēram, daudzu izstrādājumu gadījumā var izslēgt gāzveida vielu klātbūtni);
- jāizstrādā testēšanas posmu stratēģija, t. i., vispārēja analīze, precīza analīze un identificēšana, piemēram, ar daļēji kvantitatīvām metodēm;
- jānosaka, kura(-s) izstrādājuma daļa(-s) ir jāanalizē, proti, izstrādājumā esošie šķidrums, gāzes vai pulveris, no izstrādājuma matricas ekstrahētas vielas, izstrādājuma daļas, kas, visticamāk, satur SVHC u. tml.
- jāveic ķīmiskā analīze, lai identificētu vielas.

papildinājums. 1. Citās vadlīnijās aplūkoti jautājumi

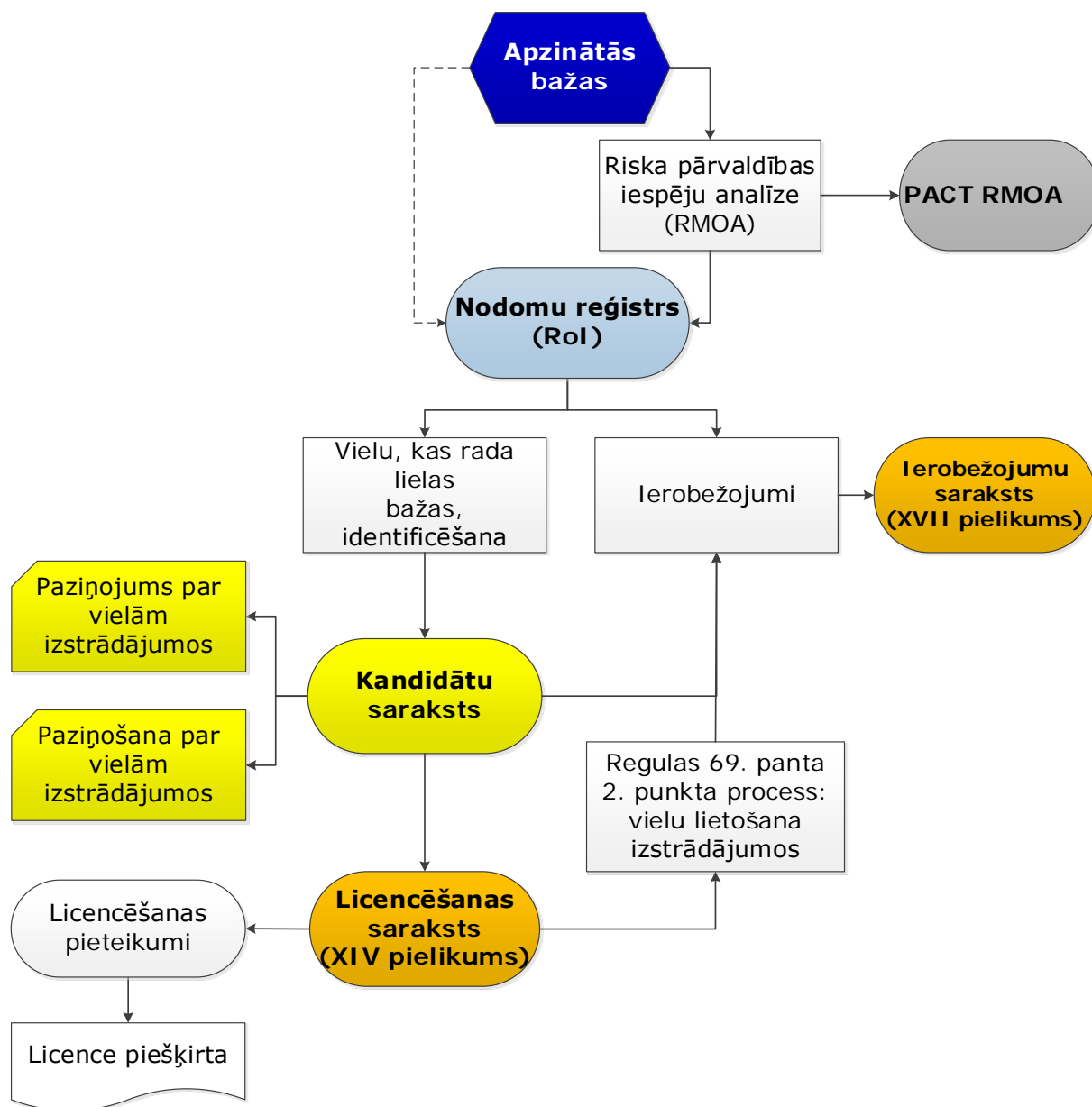
Izstrādājumu importētājiem, izgatavotājiem un citiem piegādātājiem var būt arī citas funkcijas un attiecīgi papildu pienākumi saskaņā ar *REACH* regulu, nevis tikai tie, kas ir detalizēti aprakstīti šajās vadlīnijās. Piemēram, ja izstrādājumu izgatavotājs iegādājas vielas ES teritorijā, lai tās izmantotu savu izstrādājumu izgatavošanai, tam ir jāpilda arī prasības, kas attiecas uz pakārtotajiem lietotājiem⁴². Ja tā vietā vielas tiek iegādātas ārpus ES, izstrādājumu izgatavotājs ir vielu importētājs, kuram jāpilda saistītie pienākumi, piemēram, jāveic reģistrācija⁴³. Tādēļ kopumā uzņēmumiem ir ieteicams noteikt savus pienākumus, izmantojot *ECHA* tīmekļa vietnē pieejamo [Navigatoru](#). Navigators palīdz nozares pārstāvjiem noteikt savus pienākumus saskaņā ar *REACH* regulu un atrast atbilstīgus norādījumus par šo pienākumu izpildi. Turpmāk 2. papildinājumā ir uzskaitītas visas attiecīgās *REACH* regulas daļas, kas attiecas uz izstrādājumu izgatavotājiem, importētājiem un piegādātājiem.

Licencēšanas un ierobežojumu prasības attiecas ne tikai uz uzņēmumiem, kas vielas izmanto izstrādājumu izgatavošanai, bet kopumā uz pakārtotajiem lietotājiem, arī izstrādājumu izgatavotājiem. Uz izstrādājumu importu var attiekties ierobežojumi. Tādēļ citās vadlīnijās ir sniegti detalizēti norādījumi par šīm procedūrām (kā izklāstīts turpmāk tekstā).

Turpmāk 5. attēlā ir parādīti galvenie *REACH* regulas procesi vai darbības, kas var attiekties uz izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem. Tāpat tajā ir noteikti galvenie attiecīgie vielu saraksti, kas pieejami *ECHA* tīmekļa vietnē.

⁴² Skatīt *Vadlīnijas pakārtotajiem lietotājiem*: <http://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach>.

⁴³ Skatīt *Reģistrācijas vadlīnijas*: <http://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach>.

5. attēls. REACH regulas procesi vai darbības, kas var attiekties uz izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem, un attiecīgie vielu saraksti.

Jāņem vērā, ka pārtrauktā līnija nozīmē, ka vielu varētu iekļaut nodomu reģistrā bez iestādes veiktas riska pārvaldības iespēju analīzes (RMOA); □ ir process vai darbība; ○ ir ECHA tīmekļa vietnē pieejams vielu saraksts (oranžā vai dzeltenā krāsā — tiesību akta tekstā minētie saraksti; pelēkā krāsā — tiesību akta tekstā neminētie saraksti; gaiši zilā krāsā — saraksts, kam ir abas raksturīgās pazīmes⁴⁴); ■ parāda nozares pienākumus, kas aplūkoti šajās vadlīnijās.

Riska pārvaldības iespēju analīzes (RMOA) un vielu, kas rada lielas bažas (SVHC), identifikācijas procesi ir sīkāk paskaidroti 3.1. nodaļā, kur ir aplūkota arī šādu vielu sarakstu funkcija: publiskā sektora darbību koordinācijas instruments (PACT), nodomu

⁴⁴ Piemēram, nodomu reģistrs, kas attiecas uz ierobežojuma XV pielikumu, ir minēts REACH regulas 69. panta 5. punktā.

reģistrs (*RoI*) un kandidātu saraksts.

Kandidātu saraksta vielu, kas vēlāk ir iekļauta *REACH* regulas XIV pielikumā (licencēšanas saraksts), nevar laist tirgū vai lietot pēc norādītā datuma (rieta datuma), ja vien nav piešķirta **licence** konkrētam tās lietošanas veidam vai ja uz šo lietošanas veidu licencēšana neattiecas. Visiem ES izstrādājumu izgatavotājiem, kas šādu vielu kā tādu vai maisījumā iekļauj izgatavotajos izstrādājumos, ir jāpārbauda, vai šādam lietošanas veidam ir vajadzīga licencēšana pēc rieta datuma.

Licencēšanas saraksta vielas ES piegādātājam ir šis fakts jānorāda drošības datu lapas (*SDS*) 15.1. iedaļā⁴⁵ vai — attiecīgā gadījumā — informācijā, ko sniedz saskaņā ar *REACH* regulas 32. pantu. Izstrādājuma izgatavotājs kā pakārtotais lietotājs var lietot licencējamu vielu, ja tās lietošanas veids atbilst tādas licences noteikumiem, kas piešķirta augstāk stāvošam piegādes ķēdes dalībniekam. Šādos gadījumos etiķetē un drošības datu lapas 2. iedaļā ir jānorāda arī licences numurs. Izstrādājuma izgatavotājs var arī izlemt pats pieteikties uz licenci savām vajadzībām⁴⁶. Šis lēmums ir jāpieņem, tiklīdz viela tiek iekļauta XIV pielikumā, lai nodrošinātu, ka laikus var sagatavot pietiekami kvalitatīvu licencēšanas pieteikumu. Ja izstrādājumu izgatavotājs pats importē šādas vielas, tam ir jāiesniedz licencēšanas pieteikums, lai turpinātu lietot vielas. Informācija par licencēšanas procedūru un licencētu vielu izmantošanas paziņošanu ir pieejama [Vadlīniju pakārtotajiem lietotājiem](#) 8. nodaļā un [Vadlīnijās par licencēšana pieteikuma sagatavošanu](#).⁴⁷

Licencēšana nav vajadzīga, ja vielu importē ES kā importētu izstrādājumu neatņemamu daļu.

Uz izstrādājumos esošo vielu saturu var attiekties ierobežojumi vai aizliegums saskaņā ar **ierobežošanas** procedūru⁴⁸. Izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem ir pienākums ievērot *REACH* regulas XVII pielikumā noteiktos ierobežojumus un nosacījumus⁴⁹. Saraksts ar vielām, uz ko attiecas XVII pielikuma ierobežojumi, ir pieejams *ECHA* tīmekļa vietnē.⁵⁰

Informācija par *REACH* regulā noteikto ierobežojumu ievērošanu ir izklāstīta [Vadlīniju pakārtotajiem lietotājiem](#) 8. nodaļā. Piegādātājiem *SDS* 15.1. iedaļā vai — attiecīgā gadījumā — citā informācijā, ko sniedz saskaņā ar *REACH* regulas 32. pantu, ir jānorāda, vai uz to piegādāto vielu kā tādu vai maisījumos attiecas ierobežojumi. Ja ierobežojumi tiek piemēroti, piegādātājam ir nekavējoties jāsniedz atjaunināta drošības datu lapa vai cita informācija (*REACH* regulas 31. panta 9. punkta c) apakšpunkts).

Attiecībā uz licencēšanas saraksta vielu un laiku pēc rieta datuma *ECHA* saskaņā ar *REACH* 69. panta 2. punktu novērtē, vai tiek pienācīgi kontrolēti ar šīs vielas izmantošanu izstrādājumos saistītie riski. Ja *ECHA* secina, ka tie netiek pienācīgi kontrolēti, tā

⁴⁵ Skatiet [Vadlīniju par drošības datu lapu sagatavošanu](#) 3.15. apakšnodaļu:

<http://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-reach>.

⁴⁶ Papildu informācijai skatīt tīmekļa lapu *Pieteikuma stratēģijas izstrāde*:

<http://echa.europa.eu/applying-for-authorisation/develop-an-application-strategy>.

⁴⁷ Skatiet arī tīmekļa lapu *Kā pieteikties licences saņemšanai?*: <http://echa.europa.eu/applying-for-authorisation>.

⁴⁸ Vispārējā procedūra ir noteikta *REACH* regulas 69.–73. pantā. Papildu informācija ir pieejama attiecīgajā lapā *ECHA* tīmekļa vietnē: <http://echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/restriction/>.

⁴⁹ Jāatzīmē, ka *REACH* regulā ar juridiskiem grozījumiem var tikt ieviestas izmaiņas un ka, izskatot tiesību akta tekstu, ir jāņem vērā visas pieņemtās grozījumu regulas. Regulas, ar ko groza *REACH* regulu, ir pieejamas [ECHA tīmekļa vietnē](#).

⁵⁰ Pieejams: <https://echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/restrictions/substances-restricted-under-reach>.

sagatavo XV pielikuma dokumentāciju, ierosinot ierobežot šos lietošanas veidus. Šāda priekšlikuma rezultātā var tikt ierobežota šādas vielas klātbūtne izstrādājumos, arī importētos izstrādājumos.⁵¹

Jāņem vērā, ka papildus *REACH* regulai ir citi atsevišķi piemērojami tiesību akti, kas joprojām attiecas uz bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu. Starp tiem ir konkrētiem produktiem piemērojami tiesību akti, piemēram, Direktīva 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (*RoHS* direktīva), Direktīva 2009/48/EK par rotaļlietu drošumu, Direktīva 2000/53/EK par nolietotiem transportlīdzekļiem (*ELV* direktīva) vai Regula (EK) Nr. 850/2004 par noturīgiem organiskajiem piesārņotājiem (*POP*).

⁵¹ Papildu informācija ir pieejama attiecīgajā lapā *ECHA* tīmekļa vietnē:
<http://echa.europa.eu/addressing-chemicals-of-concern/restriction/echas-activities-on-restrictions>.

papildinājums. 2. REACH regulas daļas, kas ir sevišķi būtiskas izstrādājumu piegādātājiem

Šādas REACH regulas daļas ir sevišķi būtiskas izstrādājumu izgatavotājiem, importētājiem un piegādātājiem:

- **3. panta 3. punktā** ir definēts izstrādājums REACH regulas izpratnē (aplūkots šajās vadlīnijās);
- **7. pantā** ir noteikts, pie kādiem apstākļiem izstrādājumu izgatavotājiem un importētājiem ir jāreģistrē vai jāpaziņo vielas izstrādājumos (daļēji aplūkots šajās vadlīnijās);
- **23. un 28. pantā** ir noteikti esošu vielu provizoriskās reģistrācijas un reģistrācijas termiņi;
- **29. un 30. pantā** ir noteikti reģistrētāju datu kopīgas lietošanas pienākumi un pienākums piedalīties Forumos informācijas apmaiņai par vielām (SIEF);
- **57. un 59. pantā** ir noteikti kritēriji vielām, kas rada lielas bažas (SVHC), un procedūra vielu iekļaušanai SVHC kandidātu sarakstā licencēšanas vajadzībām.
- **33. pantā** ir noteikts izstrādājumu piegādātāju pienākums saņēmējiem un patērētājiem sniegt informāciju par SVHC to izstrādājumos (aplūkots šajās vadlīnijās);
- **XVII pielikumā** ir uzskaitīti ierobežojumu nosacījumi, kas var attiekties uz konkrētām izstrādājumos esošām vielām.

REACH regulai un regulām, ar ko to groza, var piekļūt [ECHA](#) tīmekļa vietnē.

papildinājums. 3. Robežgadījumi saistībā ar izstrādājumiem un vielām/maisījumiem konteineros vai uz nesējvielām.

Vadlīniju 2.3. apakšnodalā ir sniegta darbplūsma un paskaidrots, kā nošķirt:

- a) izstrādājumus, kuros viela/maisījums ir neatņemama daļa; un
- b) izstrādājuma (kas funkcionē kā konteiners vai nesējmateriāls) un vielas/maisījuma apvienojumus.

Turpmāk norādītajos piemēros, kuru secinājumi ir apkopoti tālāk minētajā tabulā, ir parādīts, kā izmantot darbplūsmu un galvenajās vadlīnijās uzskaitītos indikatīvos jautājumus, kā arī kā izdarīt attiecīgos secinājumus. Jāatzīmē, ka šajā papildinājumā ietvertie robežgadījumi nav izsmeļoši. Piemēri ir jāizmanto kā palīgs lēmumu pieņemšanā par līdzīgiem robežgadījumiem, piemēram, rakstīšanai izmantojamus materiālus (analogi printera kasetnei) varētu uzskatīt par izstrādājuma (kas funkcionē kā konteiners) un vielas/maisījuma apvienojumu.

6. tabula. Vadlīniju 3. papildinājumā aprakstīto robežgadījumu apkopojums

Objekts	Secinājums	
	<u>izstrādājums</u> , kurā viela/maisījums ir neatņemama daļa	<u>izstrādājuma</u> (kas funkcionē kā konteiners vai nesējmateriāls) un <u>vielas/maisījuma</u> apvienojums
printera kasetne		x
izsmidzināms krāsas flakons		x
termometrs ar šķidrumu	x	
printera lente		x
mitrā tīrīšanas salvete		x
vaska lenta slēpēm		x
līm lente paklāju nostiprināšanai	x	
akumulators	x	
maisījš ar žāvēšanas aģentu		x
detektora caurulīte	x	
svece		x

7. tabula. Robežgadījumi saistībā ar vielām/maisījumiem konteineros (turpinājums ir 8. tabulā)

Objekts	Izsmidzināms krāsas flakons	Printera kasetne	Termometrs ar šķidrumu
Funkcija	Krāsas izsmidzināšana uz virsmas	Tonera/tintes uzklāšana uz papīra	Temperatūras mērīšana un rādīšana
4.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta un izmantotu neatkarīgi no tā, vai viela/maisījums joprojām principā spētu (lai gan, iespējams, neērtā vai vienkāršā veidā) pildīt funkciju?	JĀ , vienalga varētu izmantot krāsu, pat ja tā tiktu izņemta no izsmidzināmā flakona.	JĀ , ja toneri/tinti izņemtu un ievietotu cita veida drukas vai rakstīšanas ierīcē, tā joprojām spētu pildīt savu funkciju.	NĒ , ja šķidrumu izņemtu, tas joprojām varētu paplašināties un sarauties temperatūras izmaiņu ietekmē, bet nemērītu un nerādītu apkārtējo temperatūru.
4.b jautājums. Vai objekts galvenokārt funkcionē (t. i., saskaņā ar funkciju) kā konteiners vai nesējviela vielas/maisījuma vai tā reakcijas produktu izdalīšanai vidē vai kontrolētai piegādei?	JĀ , izsmidzināmā flakona galvenais mērķis ir kontrolēti izsmidzināt maisījumu (tas kontrolē ātrumu un izdalīšanas veidu).	JĀ , kasetnes galvenais mērķis ir kontrolēti piegādāt toneri/tinti (tā nodrošina derīgumu printerim un kontrolē tonera/tintes izdalīšanu).	NĒ , objekta funkcija nav nodrošināt vielas vai maisījuma piegādi.
4.c jautājums. Vai vielu/maisījumu patērē (t. i., iztērē, piemēram, ķīmiskas vai fizikālas modifikācijas dēļ) vai izvada (t. i., tas izdalās no objekta) objekta lietošanas posmā, tādējādi padarot objektu par nelietderīgu un novedot pie tā darbmūža beigām?	JĀ , izsmidzināmo flakonu parasti likvidē atsevišķi no krāsas.	JĀ , toneri/tinti parasti patērē kasetnes lietošanas laikā un kasetni likvidē atsevišķi.	NĒ , šķidrumu un konteineru likvidē kopā.
Secinājums	<u>izstrādājuma</u> un <u>vielas/maisījuma</u> apvienojums	<u>izstrādājuma</u> un <u>vielas/maisījuma</u> apvienojums	skatīt 9. tabulu

8. tabula. Robežgadījumi saistībā ar vielām/maisījumiem konteineros (turpinājums no 7. tabulas)

Objekts	Akumulators	Maisiņš ar žāvēšanas aģentu	Detektora caurulīte ⁵²
Funkcija	Elektriskās strāvas nodrošināšana	Gaisa mitruma absorbēšana	Vielu koncentrācijas mērīšana gaisā
4.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta un izmantotu neatkarīgi no tā, vai viela/maisījums joprojām principā spētu (lai gan, iespējams, neērtā vai vienkāršā veidā) pildīt funkciju?	NĒ , elektrolītu un elektrodu aktīvie materiāli paši par sevi nespēj radīt elektrisko strāvu ārpus akumulatora. Arī, ievietoti citos konteineros, kam nebūtu īpašas akumulatora konstrukcijas, tie nespētu radīt enerģiju. Akumulatora "konteineru daļa" bez elektrolīta arī nespēj pildīt savu funkciju. Tomēr ir dažādi elektrolītu veidi, ko varētu izmantot vienā akumulatora korpusā.	JĀ , žāvēšanas aģents turpinātu absorbēt mitrumu.	NĒ , lai izmērītu koncentrāciju, ir vajadzīgs detektora caurulītes lineāls.
4.b jautājums. Vai objekts galvenokārt funkcionē (t. i., saskaņā ar funkciju) kā konteiners vai nesējviela vielas/maisījuma vai tā reakcijas produktu izdalīšanai vidē vai kontrolētai piegādei?	NĒ , elektrolītu un elektrodu aktīvie materiāli neizdalās vidē no akumulatora, tādējādi konteineru funkcija nav tos "piegādāt", un tas nekontrolē to izdalīšanos.	NĒ , žāvēšanas aģents neizdalās no maisiņa.	NĒ , mērķis nav piegādāt vielu, jo šā objekta mērķis ir ķīmiska reakcija objektā.

⁵² Detektora caurulīte ir stikla caurulīte, kas satur ķīmiskus reaģentus, kuru krāsa var izmainīties, ja cauri caurulītei virzās gaisa parauga plūsma. Attiecīgā iekrāsotā laukuma garums attiecībā pret lineālu uz caurulītes nodrošina gaisa paraugā esošas konkrētas ķīmiskās vielas koncentrācijas mērījumu. Eiropas standarts, kas nosaka prasības attiecībā uz detektora caurulītēm, ir EN 1231.

Objekts	Akumulators	Maisiņš ar žāvēšanas aģentu	Detektora caurulīte ⁵²
4.c jautājums. Vai vielu/maisījumu patērē (t. i., iztērē, piemēram, ķīmiskas vai fizikālas modifikācijas dēļ) vai izvada (t. i., tas izdalās no objekta) objekta lietošanas posmā, tādējādi padarot objektu par nelietderīgu un novedot pie tā darbmūža beigām?	JĀ, objekta lietošanas posmā elektrolīts lielākoties tiek patērēts, jo darbmūža galā akumulators vairs nenodrošina elektrisko strāvu.	JĀ, žāvēšanas aģenta aktivitāte laika gaitā samazinās; objekta darbmūža galā žāvēšanas aģents vairs neabsorbē mitrumu.	JĀ, objekta darbmūža galā, t. i., pēc tam, kad ar vielu ir notikusi krāsas maiņas reakcija, viela ir patērēta, t. i., ir izmantots tās lietderīgās īpašības.
Secinājums	skatīt 9. tabulu	<u>izstrādājuma</u> un <u>vielas/maisījuma</u> apvienojums	skatīt 9. tabulu

9. tabula. Papildu indikatīvie jautājumi robežgadījumiem saistībā ar vielām/maisījumiem konteineros

Objekts	Termometrs ar šķidrumu	Akumulators	Detektora caurulīte
5.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta, vai objekts zaudētu spēju sasniegt paredzēto mērķi?	JĀ, objekts bez šķidruma nefunkcionē.	JĀ, maisījumiem ir jābūt konteinerā (katram atsevišķā nodalījumā ar vajadzīgajiem elektrodziem), lai radītu elektrisko strāvu.	JĀ, bez ķīmiska reaģenta caurulītē nav iespējams mērīt koncentrāciju.
5.b jautājums. Vai objekta galvenais mērķis ir kāds cits, nevis piegādāt vielu/maisījumu vai tā reakcijas produktus?	JĀ, vielas/maisījuma piegādāšana nav objekta galvenā funkcija. Termometrs satur šķidrumu un nodrošina formu tā izplešanās regulēšanai, kas ir vajadzīgs, lai mērītu un parādītu pareizu temperatūru. Tā mērķis nav piegādāt šķidrumu.	JĀ, galvenais mērķis ir nodrošināt elektrisko strāvu.	JĀ, viela/maisījums detektora caurulītē reaģē caurulītes iekšienē, un tam nav paredzēts izdalīties no caurulītes.
5.c jautājums. Vai objektu tā darbmūža beigās parasti izmet kopā ar vielu/maisījumu, t. i. to iznīcinot?	JĀ, šķidrumu un konteineru likvidē kopā.	JĀ, likvidēšanas laikā akumulatorā joprojām ir maisījumi.	JĀ, likvidēšanas laikā detektora caurulītē joprojām ir ķīmiskais reaģents.
Secinājums	<u>izstrādājums</u>, kurā viela/maisījums ir neatņemama daļa	<u>izstrādājums</u>, kurā viela/maisījums ir neatņemama daļa	<u>izstrādājums</u>, kurā viela/maisījums ir neatņemama daļa

10. tabula. Robežgadījumi saistībā ar vielām/maisījumiem uz nesējmateriāliem

Objekts	Printera lente	Mitrā tīrīšanas salvete	Svece
Funkcija	Tintes uzklāšana uz papīra	Netīrumu noņemšana no virsmām	Liesmas radišana
4.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta un izmantotu neatkarīgi no tā, vai viela/maisījums joprojām principā spētu (lai gan, iespējams, neērtā vai vienkāršā veidā) pildīt funkciju?	JĀ , tinte joprojām spētu pildīt funkciju, proti, uzklāt tinti uz papīra.	JĀ , tīrīšanu parasti varētu veikt, izmantojot maisījumu kā tādu, lai gan tas nebūtu tik ērti.	NĒ , bez degļa maisījums neradītu liesmu.
4.b jautājums. Vai objekts galvenokārt funkcionē (t. i., saskaņā ar funkciju) kā konteiners vai nesējviela vielas/maisījuma vai tā reakcijas produktu izdalīšanai vidē vai kontrolētai piegādei?	JĀ , galvenā funkcija ir uzklāt tinti uz papīra.	NĒ , objekta galvenā funkcija ir noņemt netīrumus no virsmām.	JĀ , deglis maisījumu kontrolēti nogādā līdz liesmai.
4.c jautājums. Vai vielu/maisījumu patērē (t. i., iztērē, piemēram, ķīmiskas vai fizikālas modifikācijas dēļ) vai izvada (t. i., tas izdalās no objekta) objekta lietošanas posmā, tādējādi padarot objektu par nelietderīgu un novedot pie tā darbmūža beigām?	JĀ , kad lentu likvidē, lielākā daļa tintes ir izlietota.	JĀ , tīrīšanas līdzekļi lielākoties tiek izlietoti ⁵³ , un salveti likvidē atsevišķi.	JĀ , sveces lietošanas posmā maisījums sadeg.
Secinājums	<u>izstrādājuma</u> un <u>vielas/maisījuma</u> apvienojums	<u>izstrādājuma</u> un <u>vielas/maisījuma</u> apvienojums	<u>izstrādājuma</u> un <u>vielas/maisījuma</u> apvienojums

⁵³ To uzskata par patiesību, lai gan realitātē liela daļa tīrīšanas līdzekļa patiesībā nav izlietota, jo tā funkcija ir izdalīties, ciktāl tas ir praktiski vajadzīgs.

11. tabula. Indikatīvu jautājumu izmantošana attiecībā uz spiedienjutīgām līmlentēm⁵⁴

Objekts	Vaska lenta slēpēm (piemērs līmlentēm, kas uzklāj vielas/maisījumus uz virsmas, savukārt nesējmateriāls kalpo tikai kā atdalāma aizsargkārtā un atvieglo izmantošanu; izmantošanas laikā lipīgais slānis var izmantīt savu formu)	Līmlente paklāju nostiprināšanai (piemērs līmlentēm, kas neuzklāj vielas/maisījumus uz virsmas un sastāv no lipīga slāņa(-iem) un pamatnes vai iekšējās armatūras)
Funkcija	Vaska izklāšana uz slēpju virsmas	Divu substrātu saturēšana kopā
4.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta un izmantotu neatkarīgi no tā, vai viela/maisījums joprojām principā spētu (lai gan, iespējams, neērtā vai vienkāršā veidā) pildīt funkciju?	JĀ , lipīgais slānis spēj savu mērķi īstenot (kam nav obligāti jābūt salipšanai), lai gan izmantošana nebūs tik ērta.	NĒ , lēntas funkciju nosaka mijiedarbība starp pamatni vai armatūru un adhezīvu.
4.b jautājums. Vai objekts galvenokārt funkcionē (t. i., saskaņā ar funkciju) kā konteiners vai nesējviela vielas/maisījuma vai tā reakcijas produktu izdalīšanai vidē vai kontrolētai piegādei?	JĀ , lēntas funkcija ir kontrolēt vielas vai maisījuma uzklāšanu.	NĒ , lēntas funkcija nav vienkārši kontrolēt lipīgā slāņa izdalīšanos vai izklāšanu.
4.c jautājums. Vai vielu/maisījumu patērē (t. i., iztērē, piemēram, ķīmiskas vai fizikālas modifikācijas dēļ) vai izvada (t. i., tas izdalās no objekta) objekta lietošanas posmā, tādējādi padarot objektu par nelietderīgu un novedot pie tā darbmūža beigām?	JĀ , lipīgo slāni un nesējmateriālu tā attiecīgā lietderīgās izmantošanas laika beigās likvidē atsevišķi.	NĒ , līmlentes lietošanas posmā adhezīvu neiztērē un neizvada.
Secinājums	<u>izstrādājuma un vielas/maisījuma</u> apvienojums	skatīt 12. tabulu

⁵⁴ Tabulā izmantotie termini ir definēti saskaņā ar EN 12481:

Pamatne: elastīgs materiāls, piemēram, audums, folija vai papīrs, ko var pārklāt ar spiedienjutīgu līmlenti.

Armatūra: materiāls, kas nostiprina aizmuguri un/vai adhezīvu.

Atdalāma aizsargkārtā: noņemams materiāls, kas aizsargā līmlentes lipīgo daļu.

Substrāts: virsma vai materiāls, pie kura piestiprina līmlenti.

12. tabula. Papildu indikatīvu jautājumu izmantošana attiecībā uz spiedienjutīgām līmlentēm

Objekts	Līmlente paklāju nostiprināšanai
5.a jautājums. Ja vielu/maisījumu izņemtu vai nodalītu no objekta, vai objekts zaudētu spēju sasniegt paredzēto mērķi?	JĀ, lipīgais slānis bez pamatnes vai armatūras nespēj pildīt lentas paredzēto funkciju.
5.b jautājums. Vai objekta galvenais mērķis ir kāds cits, nevis piegādāt vielu/maisījumu vai tā reakcijas produktus?	JĀ, lentas funkcija ir pielipt pie substrāta un nodrošināt papildu īpašības, pateicoties pamatnei vai iekšējai armatūrai.
5.c jautājums. Vai no objekta tā darbmūža beigās parasti atbrīvojas kopā ar vielu/maisījumu, t. i. to iznīcinot?	JĀ, adhezīvs lentas darbmūža galā paliek uz lentas.
Secinājums	<u>izstrādājums</u>, kurā viela/maisījums ir neatņemama daļa

papildinājums. 4. Gadījumi, kad ir precīzi jānosaka robeža starp vielām/maisījumiem un izstrādājumiem dabīgu vai sintētisku materiālu pārstrādes secībā

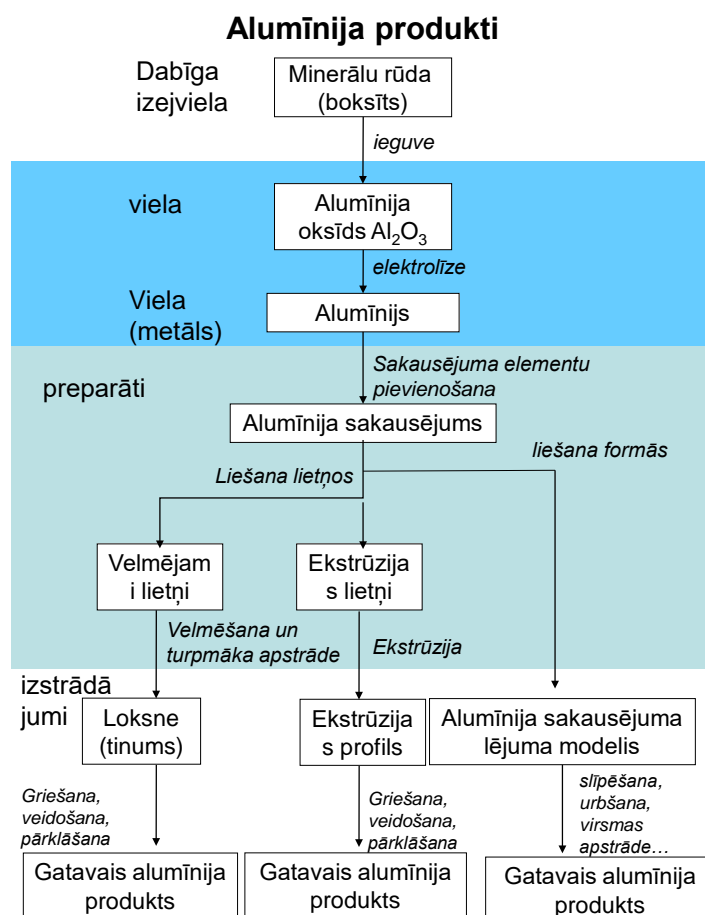
Vadlīniju 2.3. apakšnodaļas pamattekstā ir skaidrojumi un indikatīvi jautājumi, kas palīdz izvērtēt objektu ķīmiskā sastāva nozīmi salīdzinājumā ar to formu/virsmu/struktūru attiecībā uz objektu funkciju. Proti, 6.a–6.d indikatīvos jautājumus var izmantot, lai noteiktu izejvielas pārejas punktu no vielas/maisījuma uz izstrādājumu tā apstrādes laikā. Šajā papildinājumā ir parādīta izstrādājuma definīcijas piemērošana dažādu veidu izejvielām. Šeit ir sniegti piemēri atbildēm uz 6.a–6.d indikatīvajiem jautājumiem un parādīts, kā tie varētu palīdzēt pieņemt lēmumu par to, vai objekts uzskatāms par izstrādājumu.

Jāatzīmē, ka pat ļoti līdzīga veida materiāliem robeža starp vielu/maisījumu un izstrādājumu var atšķirties (piemēram, var nebūt viena risinājumu visu veidu šķiedrām). Tādēļ nevajadzētu izdarīt secinājumus par tā paša veida izejvielām dažādās nozarēs, jo izejvielām var būt atšķirīgas funkcijas. Attiecīgi lēmums par to, vai izejviela ir izstrādājums, jāpieņem katrā gadījumā atsevišķi. Tomēr balstoties uz šo vadlīniju 2.3. apakšnodaļas un šā papildinājuma principiem, rūpniecības nozares var izstrādāt papildu piemērus.

Turpmāk sniegti norādījumi par to, kad un kā noteikt minēto robežu izejvielu apstrādes un dažādu gala izstrādājumu izgatavošanas laikā četrās nozarēs, proti, metālu, tekstilizstrādājumu (sadarbībā ar neausto izstrādājumu nozari), papīra un plastmasas nozarē. Piemēru mērķis ir parādīt lēmuma pieņemšanas procesu, un jāuzsver, ka šaubu gadījumā ir jāveic rūpīga izpēte saskaņā ar indikatīvajiem jautājumiem. Atbilstoši iepriekš izklāstītajam turpmāk norādītos piemērus vajadzētu izmantot, ņemot vērā tekstā minētos izņēmumus.

16. piemērs. Alumīnija apstrāde kā metālapstrādes piemērs

Alumīnija apstrādes piemērs parāda pārejas punktu boksīta apstrādes laikā līdz alumīnija gatavajiem izstrādājumiem. Jāatzīmē, ka citu metālu (piemēram, dzelzs/tērauda) apstrādē var būt citi pārejas punkti. Attēlā turpmāk ir atspoguļoti dažādie apstrādes posmi un izejvielas attiecīgais statuss.

6. attēls. Pāreja no boksīta uz alumīnija gala produktu

Pārejas punkts no maisījuma⁵⁵ uz izstrādājumu ir noteikts starp velmēšanas lietņiem un loksnēm, ekstrūzijas lietņiem un ekstrūzijas profiliem un alumīnija sakausējumu un sakausējuma lējuma gabaliem. Turpmāk ir izklāstīts iespējamais lēmuma pieņemšanas process ar pamata vadlīniju tekstā ietvertā 6.a–6.d indikatīvā jautājuma palīdzību.

⁵⁵ Iepriekš saukts par "preparātu", kā minēts attēlā.

13. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos alumīnija pārstrādes posmos (1. daļa)

Objekts	Velmēšana un ekstrūzijas lietņi	Ritulis/ekstrūzijas profils	Gatavs izstrādājums, piemēram, pārklāta loksne/gatavs izstrādājums
6.a jautājums. Vai objektam ir vēl kāda funkcija papildus turpmākai pārstrādei?	NĒ , ir vajadzīga turpmāka apstrāde, piemēram, griešana vai štancēšana, lai nodrošinātu konkrētu funkciju.	JĀ , alumīnija ekstrūzijas profilus nereti var tieši izmantot celtniecības darbos. Jāņem vērā, ka citiem metāla sakausējumu rituļiem var būt nepieciešama būtiska turpmāka apstrāde un tiem nav salīdzināma gala lietošanas veida.	JĀ , pārklāto loksni varētu izmantot autobūvē. Modificētiem ekstrūzijas profiliem varētu būt vairāki pielietojumi, piemēram, kā caurules vai pēc anodēšanas kā durvju un logu rāmji.
6.b jautājums. Vai pārdevējs objektu laiž tirgū un/vai klients galvenokārt ir ieinteresēts objektu iegādāties tā formas/virsmas/struktūras dēļ (un mazāk tā ķīmiskā sastāva dēļ)?	NĒ , velmēšanas lietņa pārdevējs/pircējs piedāvā/iegādājas konkrētu ķīmisko sastāvu. Lietņa forma nosaka nākamā apstrādes posma būtību (velmēšana), bet netiek uzskatīta par svarīgāku nekā ķīmiskais sastāvs.	Neskaidrs.	JĀ , materiāla forma, virsma un struktūra parasti ir pircējam svarīgāka nekā ķīmiskais sastāvs.
6.c jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objektam veic tikai "vieglu apstrādi", t. i., nav nekādu būtisku formas izmaiņu?	NĒ , pirms velmēšanas/ekstrūzijas lietņiem nav konkrētas formas. Pēc velmēšanas/ekstrūzijas lietņi ir ievērojami lielāki, un tiem ir pilnīgi cita forma, kas tiek apzināti veidota procesa laikā.	JĀ , rituļu pārstrāde loksnes un ekstrūzijas profilu pārstrāde durvju un logu rāmjos sastāv no "vieglās pārstrādes" posmiem (piemēra, griešana, pārklāšana). Materiāliem kopumā ir tāda pati forma pirms un pēc procesa.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
6.d jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objekta ķīmiskais sastāvs saglabājas nemainīgs?	NĒ , ķīmiskais sastāvs varētu mainīties materiāla turpmākas apstrādes laikā (piemēram, virsmas pārklājuma uzklāšanas laikā).	NĒ , loksnes ķīmiskais sastāvs varētu mainīties materiāla turpmākas apstrādes laikā (piemēram, virsmas pārklājuma uzklāšanas laikā).	Turpmāka apstrāde nenotiek.
Secinājums	viela/maisījums	izstrādājums	izstrādājums

Izejvielu veidi, proti, metāla un sakausējuma pusfabrikāti, kas līdzīgi rituļiem un profiliem, ir šādi: stieņi, sagataves (piemēram, grieztas, mehāniski apstrādātas, presētas

u. tml.), spole (pārklāta un nepārklāta), ekstrūzijas profili, plēves un pavedieni, folija un lentes, kalumi, plāksnes, cauruļvadi un caurules (lietas, bezšuvju un metinātas), cauruļvadu un cauruļu armatūra, sinterēti pusfabrikāti un gatavi izstrādājumi, loksnes un sloksnes (pārklātas un nepārklātas), štancējumi, stiepjū troses un stieples (pārklātas un nepārklātas).

Turpmāk ir analizēti divi alumīnija lietņu apstrādes veidi (kas atspoguļoti 6. attēlā iepriekš) saistībā ar robežu starp maisījuma un izstrādājuma statusu.

Alumīnija sakausējums – velmēšanas lietņi – rituļi

Velmēšanas lietņiem parasti nav lietošanas beigu pielietojuma funkcijas, kas liecina, ka parasti tie ir maisījumi. Šeit nav skaidrības par to, vai ritulim pašam par sevi ir gala funkcija, un tas ir atkarīgs no konkrētā gadījuma. Jebkurā gadījumā ir vajadzīgs griešanas vai štancēšanas process, lai nodrošinātu konkrētu funkciju. Tā kā to parasti uzskatītu par vieglu apstrādi, šis jautājums liek domāt, ka ritulis ir izstrādājums.

Pircēja/pārdevēja ieinteresētība ķīmiskajā sastāvā salīdzinājumā ar formu/virsmu un struktūru parasti mainās pārejas posmā no lietņa uz rituli/profilu. Lai gan sastāvam vienmēr ir nozīme saistībā ar materiāla kvalitāti, pircējs pirmām kārtām izvēlētos objektu formu. Velmēšanas lietņu gadījumā formu uzskata par svarīgu (tā nosaka nākamo apstrādes posmu), bet parasti tā netiek uzskatīta par svarīgāku nekā ķīmiskais sastāvs. Tas liecina, ka lietnis ir maisījums, savukārt ritulis parasti ir izstrādājums.

Tā kā velmēšanas lietņi tikai nosaka, kāda veida turpmāku pārstrādi veic izejvielai, rituļa forma jau nosaka, ka no tā var izgatavot tikai loksnes. Velmēšanas process būtiski un daudzos veidos izmaina lietņu formu. Rituļa griešana/štancēšana un turpmākā apstrāde tikai izmaina pamatformu, un to var uzskatīt par vieglu apstrādi. "Viegla apstrāde" šajā nozarē ietver, piemēram, griešanu, urbšanu, caurduršanu, virsmas apstrādi, pārklāšanu u. tml., bet neietver tādus procesus kā kausēšanu, ekstrūziju, sinterēšanu u. tml., kuras laika tiek iznīcināta vai būtiski mainīta forma. Tas liecina par to, ka velmēšanas procesa laikā loksnes/rituļos tiek izmainīts izejvielas statuss.

Visas apstrādes laikā netiek izmainīts materiāla (alumīnija sakausējuma) ķīmiskais pamatsastāvs, lai gan pārklāšanas vai virsmas apstrādes (piemēram, anodēšanas) vai zīšanas (piemēram, smērvielas uzklāšanas, eļļošanas u. tml.) laikā var tikt pievienotas vielas/maisījumi. Šis jautājums šajā piemērā nav lietderīgs rādītājs, jo nesniedz skaidras norādes par izejvielas statusu.

Alumīnija sakausējums – ekstrūzijas lietņi – ekstrūzijas profili

Jau pirmais jautājums ļauj nešaubīgi secināt, ka ekstrūzijas lietņiem nav lietošanas beigu funkcijas un ka tādēļ pastāv norāde, ka tie ir maisījumi, savukārt ekstrūzijas profili, ko var tieši izmantot, lai īstenotu konkrētu funkciju, nepārprotami ir izstrādājumi.

Pircēja/pārdevēja ieinteresētība ķīmiskajā sastāvā salīdzinājumā ar formu/virsmu un struktūru parasti mainās pārejas posmā no lietņa uz profilu. Saistībā ar ekstrūzijas profilu ekstrūzijas lietņu formai nav nekādas nozīmes, tādēļ lietņu pircējam interesētu tikai materiāla ķīmiskais sastāvs. Tas skaidri liecina par to, ka lietņi ir maisījumi.

Ekstrūzijas process būtiski un daudzos veidos izmaina lietņu formu, savukārt ar ekstrūzijas profiliem veiktie apstrādes posmi izmaina tikai to pamatformu. Tas parāda, ka materiāla pārejas punktam vajadzētu būt pēc ekstrūzijas procesa. Visas apstrādes laikā netiek izmainīts materiāla (alumīnija sakausējuma) ķīmiskais pamatsastāvs, lai gan pārklāšanas vai virsmas apstrādes (piemēram, anodēšanas) vai iezīšanas (piemēram, smērvielas uzklāšanas, eļļošanas u. tml.) laikā var tikt pievienotas vielas/maisījumi. Arī šajā gadījuma jautājums nepalīdz noteikt pārejas punktu.

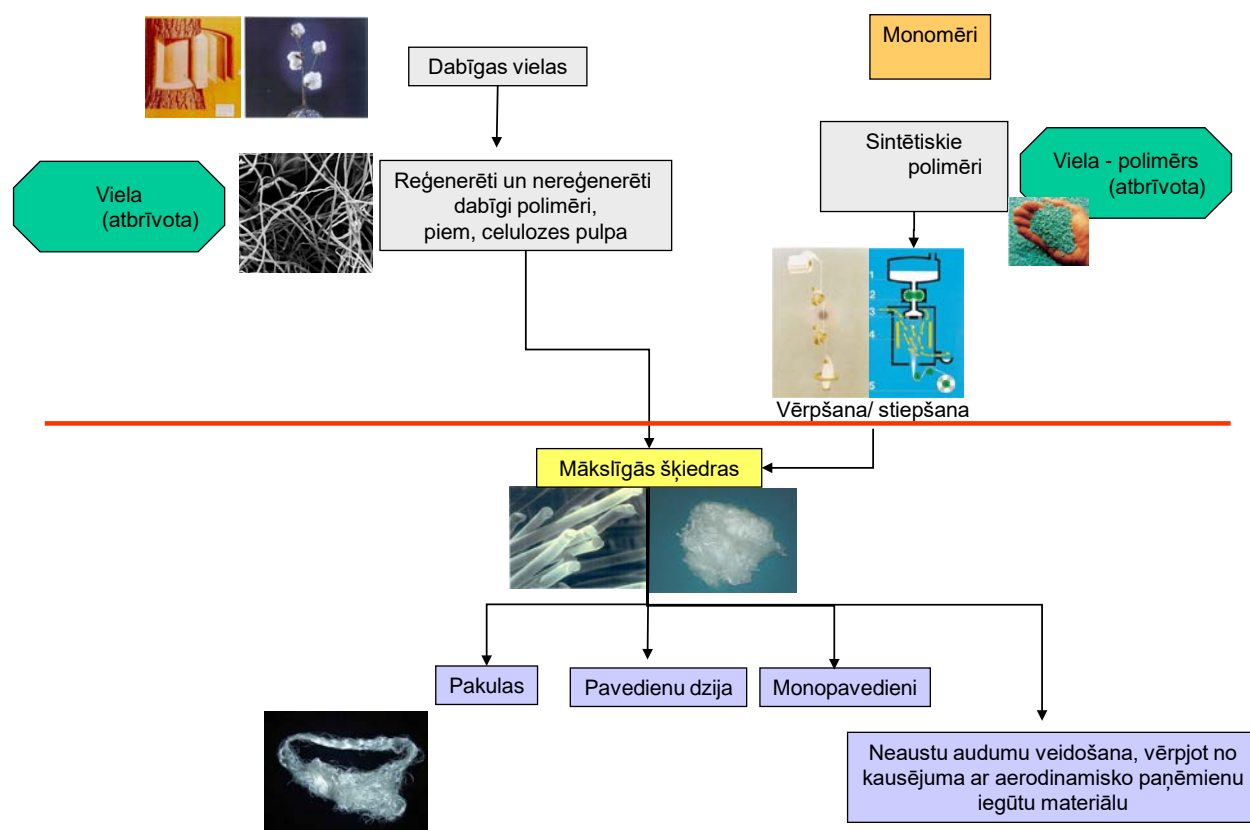
14. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos alumīnija pārstrādes posmos (2. daļa)

Objekts	Sakausējuma lietnis pārkausēšanai	Sakausējuma lējuma gabals	Alumīnija gala produkts
6.a jautājums. Vai objektam ir vēl kāda funkcija papildus turpmākai pārstrādei?	NĒ.	JĀ.	JĀ, alumīnija gatavus izstrādājumus izmanto autobūvē, mājsaimniecības ierīcēs un pēc anodēšanas arhitektūrā un celtniecībā.
6.b jautājums. Vai pārdevējs objektu laiž tirgū un/vai klients galvenokārt ir ieinteresēts objektu iegādāties tā formas/virsmas/struktūras dēļ (un mazāk tā ķīmiskā sastāva dēļ)?	NĒ, sakausējuma pārkausēšanas lietņu pārdevējs/pircējs drīzāk piedāvā/iegādājas konkrētu ķīmisko sastāvu, nevis konkrētu formu. Lietņu forma nenosaka nākamo apstrādes posmu (kausēšanas un liešanas) būtību.	JĀ, sakausējuma lējuma gabala (lējums) pircējs ir ieinteresēts, lai tam jau būtu pamatforma un struktūra. Ķīmiskais sastāvs (parasti) ir mazāk svarīgs par formu/virsmu/struktūru.	JĀ, materiāla forma, virsma un struktūra parasti ir pircējam svarīgāka nekā ķīmiskais sastāvs.
6.c jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objektam veic tikai "vieglu pārstrādi", t. i., nav nekādu būtisku formas izmaiņu?	NĒ; tā kā kausēšanas procesā sakausējuma pārkausēšanas lietņu forma pilnībā zūd, tiem nav konkrētas formas. Pēc liešanas iegūst pilnībā citu formu, ko apzināti izveido procesa gaitā.	JĀ, sakausējuma lējumu gabalu (lējumu) pārstrāde gala produktos ietver, piemēram, slīpēšanu, urbšanu, virsmas apstrādi. Materiāliem kopumā ir tāda pati forma pirms un pēc procesa.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
6.d jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objekta ķīmiskais sastāvs saglabājas nemainīgs?	NĒ, sakausējuma lietņa ķīmiskais sastāvs pārkausēšanas laikā nemainās, bet pēc tam sakausējuma lējuma gabala (lējuma) ķīmiskais sastāvs varētu izmainīties turpmākas apstrādes (piemēram, anodēšanas) laikā.	NĒ, sakausējuma lējuma gabala (lējuma) ķīmiskais sastāvs varētu izmainīties turpmākas apstrādes (piemēram, anodēšanas) laikā.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
Secinājums	viela/maisījums	izstrādājums	izstrādājums

Sakausējuma lējuma gabalam līdzīgi izejvielu veidi ir šādi: lējumi (piemēram, centrēdzes liešana, spiedienliešana, precīzā liešana, smilts veidnes u. tml.), nepārtrauktās liešanas formas (piemēram, stieņi, sagataves, blūmi, apaļstieņi, jēlplakņi). Apstākļi ir parasti jāapsver katrā gadījumā atsevišķi, lai pieņemtu galīgo lēmumu par materiāla statusu.

17. piemērs. Tekstilizstrādājumu un neausto izstrādājumu apstrāde

Jāņem vērā, ka šo piemēru nevar tieši attiecināt uz visu veidu (sintētiskām) šķiedrām; piemēram, ļoti atšķiras sintētiskās minerālās šķiedras un sintētiskie polimēri. Attēlā ir parādīti dažādi apstrādes posmi un metodes, ko izmanto tekstilizstrādājumu un neausto izstrādājumu nozarē. Neatkarīgi no izejvielas veida (sintētisks vai dabisks materiāls) apstrādes posmu "sintētiskas tekstilšķiedras un neaustās šķiedras" uzskata par izstrādājumu. Tādējādi jebkādu turpmāku apstrādi uzskata par izstrādājumu apstrādi.

7. attēls. Pāreja no izejvielas uz gala tekstilizstrādājumiem/neaustiem produktiem

15. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos tekstilizstrādājumu/neausto izstrādājumu apstrādes posmos

Objekts	Sintētiskais polimērs	Sintētiskā šķiedra	Vilkšanas troses
6.a jautājums. Vai objektam ir vēl kāda funkcija papildus turpmākai pārstrādei?	NĒ.	JĀ, sintētiskās šķiedras varētu, piemēram, tikt izmantotas kā spilvenu pildījums vai kā zobu diegs.	JĀ, vilkšanas trosēm ir dažādas funkcijas.
6.b jautājums. Vai pārdevējs objektu laiž tirgū un/vai klients galvenokārt ir ieinteresēts objektu iegādāties tā formas/virsma/struktūras dēļ (un mazāk tā ķīmiskā sastāva dēļ)?	NĒ, saistībā ar polimēriem ieinteresētība nepārprotami attiecas uz to ķīmiskajām īpašībām, nevis formu.	JĀ, parasti personai, kas iegādājas sintētisko šķiedru, materiāla forma, virsma un struktūra ir svarīgāka.	JĀ, vilkšanas troses forma ir pircējam svarīgāka nekā ķīmiskais sastāvs.
6.c jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objektam veic tikai "vieglu pārstrādi", t. i., nav nekādu būtisku formas izmaiņu?	NĒ, polimēram vēl pagaidām nav konkrētas formas. Vērpjot/velkot tiek izgatavotas šķiedras, kam ir forma un struktūra ("diametrs"), kuru apzināti izveido apstrādes laikā.	JĀ, pirms apstrādes šķiedrām jau ir konkrēta forma, ko turpina attīstīt nākamajos apstrādes posmos, piemēram, griešanas, vīšanas un gala apstrādes posmā. Šķiedra pati par sevi pastāv tādā pašā veidā kā iepriekš, bet tagad ir "sasaistīta".	Turpmāka apstrāde nenotiek.
6.d jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objekta ķīmiskais sastāvs saglabājas nemainīgs?	NĒ, pirms ekstrūzijas tiek izmainīts sastāvs (piedevas, šķērssekcionešana).	JĀ, cilvēka radītas šķiedras ķīmiskais sastāvs var tikt izmainīts, lai uzlabotu šķiedras apstrādājamību, vai krāsošanas laikā. Tomēr šķiedras pamatsastāvs nemainās.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
Secinājums	viela/maisījums	izstrādājums	izstrādājums

Attiecībā uz sintētiskām šķiedrām dažu pielietojumu gadījumā uz pirmo jautājumu var atbildēt nešaubīgi, jo sintētiskām šķiedrām jau ir cita funkcija, nevis tikai pakļaušana turpmākai apstrādei, savukārt citu lietojumu galvenā funkcija ir turpmāka apstrāde. Tādējādi šķiedra principā jau var būt izstrādājums. Tas pats attiecas uz vilkšanas trosi.

Sintētiskās šķiedras pircējam parasti visvairāk interesē konkrētas formas, nevis konkrēta sastāva materiāla iegāde. Tas, ka šķiedras ar atšķirīgu sastāvu var cita citu aizstāt, ir vēl viens rādītājs, kas liecina, ka lielāka nozīme ir fizikālajām īpašībām.

Vilkšanas troses pircējam neapšaubāmi vairāk interesē vilkšanas troses forma nekā tās ķīmiskais sastāvs.

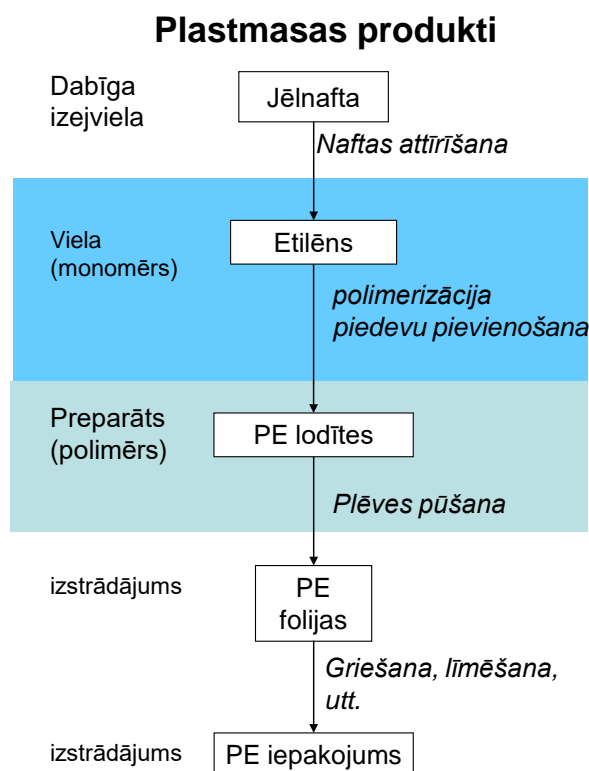
Ekstrūzijas/vilkšanas veids nosaka šķiedras diametru, tādēļ tieši šajā apstrādes posmā tiek apzināti izveidota šķiedras forma. Tāpat šajā posmā šķiedrām piešķir citas īpašības, piemēram, stiprību, pagarināšanu vai saraušanos. Sintētiskās šķiedras tiek "savienotas" dažādos procesos, lai izgatavotu gatavus izstrādājumus, piemēram, vilkšanas trosi. Šie procesi galvenokārt ir mehāniski un neizmaina šķiedras pamatstruktūru, bet vienkārši "sakopo" to lielākās vienībās.

Pēc ekstrūzijas/vilkšanas dažādu apstrādes veidu rezultātā var tikt izmainīts polimēra ķīmiskais pamatsastāvs (atkarībā no turpmākās apstrādes veida).

Piemērs parāda, ka posms, kurā funkciju nosaka forma, virsma un struktūra, var būt kāds ļoti agrīns izejvielas apstrādes posms. Turklāt struktūra ir šķiedras būtiskā fizikālā īpašība, jo tās vispārējā forma turpmākas apstrādes laikā būtiski nemainās.

18. piemērs. Polimēru apstrāde

Polimēru apstrādes nozarē pārejas punktu no maisījuma uz izstrādājumu nosaka pēc polimēra granulu pārveidošanas. Tieši pārveidošanas process no maisījuma izveido izstrādājumu. Attēlā ir parādīts viens produkta/procesa piemērs, ko var uzskatīt par tipisku polimēru apstrādes nozarē, tādēļ tas atspoguļo arī citus procesus, piemēram, kalandrēšanu, presēšanu zem spiediena u. tml.

8. attēls. Pāreja no jēlnaftas uz plastmasas produktiem

16. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos polimēru apstrādes posmos

Objekts	Polimēru granula	Polietilēna folijas	Polietilēna iepakojums
6.a jautājums. Vai objektam ir vēl kāda funkcija papildus turpmākai pārstrādei?	NĒ.	JĀ, ir iespējams tiešs pielietojums (iekpojums) arī bez turpmākas apstrādes.	JĀ, iepakojums.
6.b jautājums. Vai pārdevējs objektu laiž tirgū un/vai klients galvenokārt ir ieinteresēts objektu iegādāties tā formas/virsmas/struktūras dēļ (un mazāk tā ķīmiskā sastāva dēļ)?	NĒ, pārveidotājs atlasa polimēru granulas pēc to ķīmiskā sastāva. Formai nav nozīmes.	JĀ, foliju pircēju visvairāk interesē to forma. Daudzām funkcijām var izmantot folijas ar dažādiem ķīmiskajiem sastāviem.	JĀ.
6.c jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objektam veic tikai "vieglu pārstrādi", t. i., nav nekādu būtisku formas izmaiņu?	NĒ, pārveides vienība apzināti veido polimēru materiāla formu, kas nosaka tā funkciju.	JĀ, turpmāka apstrāde neizmaina struktūru, tikai modificē to.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
6.d jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objekta ķīmiskais sastāvs saglabājas nemainīgs?	NĒ, pirms ekstrūzijas piedevas pievieno izejvielai, lai iegūtu konkrētu funkcionalitāti.	JĀ, folijas ķīmiskais sastāvs kā tāds turpmākas apstrādes posmos nemainās, bet uz tās varētu izveidot uzdruku.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
Secinājums	viela/maisījums	izstrādājums	izstrādājums

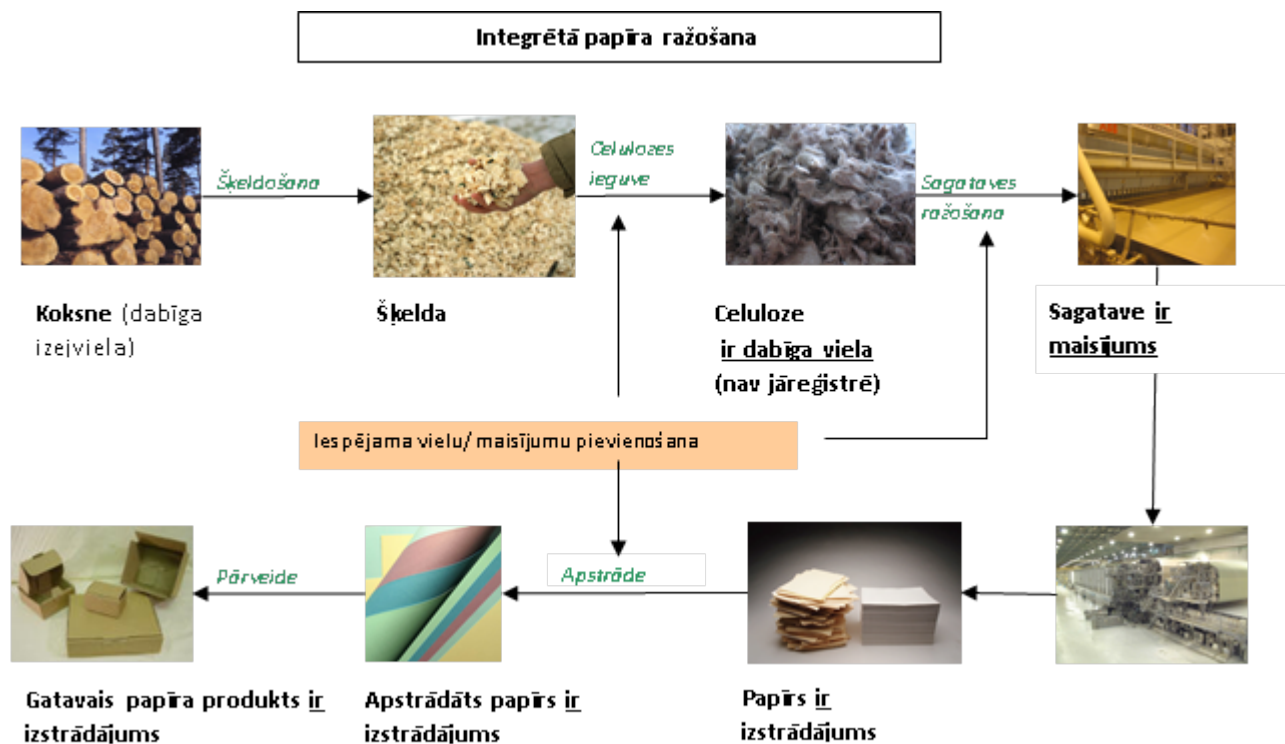
Lai gan polimēru granulām vēl pagaidām nav lietošanas beigu funkcijas, pārveidotajiem materiāliem tāda, visticamāk, ir. Piemērā polimēru foliju var tieši izmantot iepakojumam, kā arī izmantot un modificēt turpmākā apstrādē.

Pārveides vienībā tiek izmainīta polimēru savienojumu uzbūve un struktūra. Iegūtā materiāla uzbūve un struktūra turpmākajā apstrādē saglabājas.

Polimēru nozarē tas nozīmē, ka tādi procesi kā, piemēram (bet ne tikai), cauruļu ekstrūzija, plēves pūšana, spiedienliešana, lokšņu formēšana, rotācijas formēšana, putošana, kompresijas formēšana, šķiedras vēršana vai lentas ieciršanas kalandrēšana, pārklāšana vai presēšana zem spiediena iezīmē izteiktu pāreju no maisījuma uz izstrādājumu.

19. piemērs. Papīra apstrāde

Pārejas punkts no maisījuma uz izstrādājumu ir starp sagatavi un izžāvēto papīru.

9. attēls. Vispārējā pārejas punkta no koksnes uz papīra izstrādājumiem ilustratīvs piemērs

17. tabula. Indikatīvo jautājumu izmantošana dažādos papīra apstrādes posmos

Objekts	Sagatave	Papīrs	Pastkarte
6.a jautājums. Vai objektam ir vēl kāda funkcija papildus turpmākai pārstrādei?	NĒ.	JĀ, varētu izmantot, piemēram, iepakojumam.	JĀ.
6.b jautājums. Vai pārdevējs objektu laiž tirgū un/vai klients galvenokārt ir ieinteresēts objektu iegādāties tā formas/virsmas/struktūras dēļ (un mazāk tā ķīmiskā sastāva dēļ)?	NĒ, sagatave lielākoties ir šķidrā formā, tādēļ tai vēl nav nekādas formas, virsmas vai struktūras.	JĀ, pircējam vissvarīgākā ir forma.	JĀ.
6.c jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objektam veic tikai "vieglu pārstrādi", t. i., nav nekādu būtisku formas izmaiņu?	NĒ, pēc atūdeņošanas/žāvēšanas sagatavei pirmo reizi piešķir konkrētu formu, virsmu un struktūru.	JĀ, turpmāka apstrāde (šajā gadījumā: griešana, drukāšana) neizmaina pamatstruktūru. Lai gan izmainās forma un virsma, "papīra" īpašības jau nosaka funkciju.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
6.d jautājums. Vai turpmākas pārstrādes laikā objekta ķīmiskais sastāvs saglabājas nemainīgs?	NĒ, var tikt pievienotas ķīmiskās vielas.	JĀ, virsmas apstrādes, līmēšanas u. tml. laikā var tikt pievienotas vielas.	Turpmāka apstrāde nenotiek.
Secinājums	viela/maisījums	izstrādājums	izstrādājums

No papīra mašīnas iegūtajam papīram jau varētu būt lietošanas beigu funkcija, piemēram, iepakojums pildījuma materiālam. Lai gan tam veic turpmāku apstrādi, lai labāk sasniegtu tā konkrēto mērķi, papīram jau ir funkcija papildus tā izejvielas statusam turpmākai apstrādei.

Atūdeņotais papīrs ir izejvielas pirmais posms, kam ir konkrēta forma, virsma un struktūra. Tādēļ nekādiem izejvielas iepriekšējiem ražošanas posmiem nevar būt izstrādājuma statuss.

Papīra turpmākā apstrāde var būtiski izmainīt papīra vispārējo formu. Tomēr struktūra nemainās.

papildinājums. 5. Ieteikumi prasību izpildei saistībā ar kandidātu saraksta vielām izstrādājumos

Šis papildinājums papildina vadlīniju 3. un 5. nodaļu. Šeit ir ierosinātas iespējamās pieejas un piemēri, risinot sarežģījumus, kas varētu rasties, cenšoties noteikt, kuras kandidātu saraksta vielas varētu būt izstrādājumos, kas ir iekļauti kompleksos objektos.

Šīs pieejas un ieteikumi galvenokārt ir vērsti uz ļoti kompleksiem objektiem. Tomēr tie var attiekties arī uz vienkāršākiem kompleksiem objektiem un pat uz (atsevišķiem) izstrādājumiem.

Ar izstrādājumos esošām kandidātu saraksta vielām saistītās prasības ir vienmēr jānovērtē katrā gadījumā atsevišķi attiecībā uz katru kompleksā objektā iekļauto izstrādājumu un jo īpaši atkarībā no tā, kā tie ir savienoti vai samontēti kopā. Vadlīniju 3. nodaļā izklāstītie vienkāršu scenāriju principi ir piemērojami vienkāršākajiem, kā arī ļoti kompleksajiem objektiem.

Var būt grūti (jo īpaši importētājiem) noteikt kandidātu saraksta vielu klātbūtni un koncentrāciju visos izstrādājumos, kas savienoti vai samontēti kopā ļoti kompleksā objektā, ja šādu izstrādājumu skaits ir liels. Jāatzīmē arī, ka šajos gadījumos var būt grūti identificēt un nošķirt visus izstrādājumus. Atkarībā no gadījuma un atrašanās vietas piegādes ķēdē dalībniekiem var nākties izmantot vai nu "augšupēju" pieeju (t. i., no vienkāršākajām sastāvdaļām — izstrādājumiem vai vienkāršākajiem kompleksajiem objektiem — līdz ļoti kompleksiem objektiem), vai "lejupēju" pieeju (t. i., no ļoti kompleksa objekta līdz vienkāršākajām sastāvdaļām), vai abu šo pieeju apvienojumu attiecībā uz visiem šādā objektā iekļautiem izstrādājumiem, lai iegūtu savu pienākumu izpildei nepieciešamo informāciju.

Īstenojot REACH regulas prasības attiecībā uz kandidātu saraksta vielām izstrādājumos, ja šie izstrādājumi ir savienoti vai samontēti kopā, izstrādājumu izgatavotāju un importētāju, kā arī citu izstrādājumu piegādātāju, pienākums ir izmantot labāko pieeju, to pielāgojot katram atsevišķam gadījumam. Vienmēr ir ieteicams dokumentēt piemērotās pieejas un pamata apsvērumus, lai katra persona, uz kuru attiecas pienākumi, varētu pamatot savus secinājumus klientiem un valstu izpildes iestādēm.

Pieeja, lai identificētu, kuri izstrādājumi satur konkrētas kandidātu sarakstā ietvertas vielas

Šīs pieejas pamatā ir saiknes izveide ar konkrētu kandidātu saraksta vielu klātbūtni izstrādājumos, izmantojot šo izstrādājumu izgatavošanā izmantotos materiālus. Ir daži publiski avoti, tostarp informācija ECHA vielu informācijas izplatīšanas portālā un citi ieteikumi ECHA tīmekļa vietnē, kur sniegta informācija par to, kādas vielas varētu būt konkrētos materiālos. Šie informācijas avoti var palīdzēt dalībniekiem noteikt, kādas kandidātu saraksta vielas, visticamāk, būs izstrādājumā, kas satur šādus materiālus.

Šī pieeja palīdzētu izstrādājumu (ES un trešo valstu) piegādātājiem, jo īpaši izstrādājumu ES importētājiem un izgatavotājiem:

- samazināt to kandidātu saraksta vielu skaitu, kas varētu būt iekļautas materiālos, kurus izmanto to izstrādājumos, kā arī labāk aplēst to klātbūtnes vai neesības iespējamību;
- iegūt informāciju par kandidātu saraksta vielu iespējamiem koncentrācijas diapazoniem šādos materiālos, kas varētu palīdzēt aplēst iespējamus daudzumus izstrādājumā;

- pievērsties vai orientēties uz informācijas sniegšanu piegādes ķēdē un/vai ķīmisko analīzi.

Šīs pieejas ietvaros var īstenot turpmāk norādītos posmus.

1. posms. *Kandidātu sarakstā ietvertu vai šim sarakstam potenciāli pievienojamu SVHC atrašana.*

Plašāku informāciju par šo posmu skatīt šo vadlīniju 3.1. apakšnodaļā.

2. posms. *Visu izstrādājumu noteikšana (piemēram, ļoti kompleksā objektā) un izstrādājumu un to izgatavošanā izmantoto materiālu sastāva noteikšana.*

Šo pamatinformāciju vajadzētu pieprasīt no izstrādājuma(-u) piegādātāja(-iem). Materiālus, no kā izgatavoti attiecīgie izstrādājumi, var identificēt dažādās granularitātes pakāpēs atkarībā no informācijas, kas apkopota no izstrādājuma piegādātājiem vai citiem avotiem. Identificētos materiālus var sadalīt materiālu grupās (piemēram, plastmasa, metāli, tekstilizstrādājumi u. tml.) un apakšgrupās (piemēram, plastmasas materiāliem: polietilēns (PE), polipropilēns (PP), polikarbonāts (PC), polivinilhlorīds (PVC), polistirols (PS), akrilnitrila-butadiēna-stirola polimērs (ABS), poliesteri, poliuretāni, neiloni, epoksīdsveķi u. tml.; tekstilizstrādājumiem: sintētiskās šķiedras, dabiskās šķiedras u. tml.).

3. posms. *Pārbaudes veikšana, lai noskaidrotu, kuras kandidātu saraksta vielas, visticamāk, ir izmantotas materiālos, no kā izgatavoti attiecīgie izstrādājumi.*

Pēc attiecīgajos izstrādājumos esošo materiālu identificēšanas iepriekšējā posmā šajā posmā, pamatojoties uz izmantotajiem materiāliem, novērtē, kuri izstrādājumi, visticamāk, satur kandidātu saraksta vielas un — pēc tam — kuras vielas tie varētu saturēt. Šajā novērtējumā izstrādājumu (ES un ārpus Savienības) piegādātāji meklē norādes pieejamajā informācijā, arī ECHA vielu informācijas izplatīšanas portālā, par konkrētu vielu neesamību materiālā (piemēram, vielas fizikālā stāvokļa dēļ) vai par to, kuras vielas, visticamāk, ir materiālā paredzētā lietošanas veida dēļ vai kā piemaisījumi, kas izriet no izgatavošanas procesa.

Novērtējuma veikšanai cita starpā var noderēt šāda informācija:

- vielas tehniskā(-s) funkcija(-s), kas ir vajadzīga(-s), lai panāktu konkrētu materiāla kvalitāti vai funkcionalitāti⁵⁶;
- konkrētas vielas, par kurām ir sniegta informācija, ka tās ir materiālā (piemēram, atklātas analītiskos mērījumos) vai ka to materiālā nav (piemēram, pamatojoties uz nozares zināšanām vai materiāla un kandidātu saraksta vielas fizikāli ķīmiskajām īpašībām);
- vielu un materiālu galvenie lietošanas veidi izstrādājumos⁵⁷;
- vielas tipiskie koncentrācijas diapazoni materiālā;
- vielas regulatīvais statuss (t. i., ierobežota REACH regulas XVII pielikumā vai ar licenci vai reglamentēta konkrētā produktu tiesību aktā, piemēram, Rotaļlietu direktīvā).

Zināšanas par to, kādi materiāli ir izmantoti konkrētā izstrādājuma kategorijā, var apvienot ar zināšanām par to, kādas kandidātu saraksta vielas varētu būt izmantotas šādos materiālos. Piemēram, ja ir zināms, ka izstrādājumu galvenokārt izgatavo,

⁵⁶ Definīcija un tehnisko funkciju saraksts ir pieejams [Vadlīniju par informācijas prasībām un ķīmiskās drošības novērtējumu R.12. nodaļā "Lietošanas veidu apraksts"](#).

⁵⁷ Piemēram, izmantojot lietošanas veida kategorijas lietošanas veida deskriptoru nozari (SU), ķīmiskā produkta kategorijas (PC) un/vai izstrādājuma kategoriju (AC), vai precīzāku informāciju, kas ir pieejama. Papildu informācija par lietošanas veidu deskriptoriem un to, kā aprakstīt lietošanas veidus, ir pieejama [Vadlīniju par informācijas prasībām un ķīmiskās drošības novērtējumu R.12. nodaļā "Lietošanas veidu apraksts"](#).

izmantojot konkrētu plastmasu, un arī ka šādā plastmasā tiek izmantots īpašs plastifikators, tas palīdz atbildēt uz jautājumu par to, vai šis plastifikators potenciāli ir izstrādājumā.

4. posms. *Identificētās kandidātu saraksta vielas klātbūtnes apstiprināšana attiecīgajos izstrādājumos.*

Kandidātu saraksta vielu klātbūtni izstrādājumos varētu apstiprināt, pieprasot informāciju no augstāk stāvošiem piegādes ķēdes dalībniekiem un novērtējot piegādātāju sniegto informāciju, kā skaidrots 5.1. apakšnodaļā. Kā papildu instrumentu informācijas plūsmai piegādes ķēdē var arī izmantot ķīmisko analīzi, kā skaidrots 5.2. apakšnodaļā.

Piemērojot šo pieeju, var rasties daži sarežģījumi. Piemēram, var būt grūti identificēt kandidātu saraksta vielas, kas izstrādājumos ir kā piemaisījumi vai nu no ražošanas vai izgatavošanas procesiem, vai kā piesārņojums. Turklāt importētājiem var arī rasties sarežģījumi saistībā ar tādu kandidātu saraksta vielu izmantošanu importētos izstrādājumos, ko ES vairs neizmanto materiālu un izstrādājumu ražošanā un izgatavošanā, t. i., ja importētāji nav informēti par šo vielu iepriekšējiem lietošanas veidiem.

20. piemērs. Pieeja, lai identificētu, kuri izstrādājumi var saturēt konkrētas kandidātu sarakstā ietvertas vielas — ārtelpām paredzēta jakas

Eiropas Savienībā reģistrēts uzņēmums importē ārtelpām paredzētas jakas, kas atgrūž mitrumu un netīrumus un ir elpojošas un vieglas. Ārtelpām paredzēto jaku importētājs ir no sava ārpussavienības piegādātāja saņēmis jaku vispārīgu aprakstu, kas ietver informāciju par šī piegādātāja tipiskas jakas materiāliem un izstrādājumiem.

Izstrādājuma nosaukums	Materiāls	Izstrādājuma svars (kg)
Viršējais slānis	100 % poliesteris	0,2
Iekšējais slānis	100 % poliesteris	0,05
Ieliktnis	91 % poliesteris, 9 % elastāns	0,1
Membrāna	Politetrafluoretilēns (PTFE)	0,025
3 rāvējslēdzēji (ņemot vērā tikai plastmasas izstrādājumus, nevis metāla izstrādājumu)	Poliamīds	0,015
4 lipekļstiprinājumi	Poliamīds	0,005
8 pogas	Metāla	0,02
1 aukla	Poliesteris	0,005

Importētājs vēlas uzzināt, vai jakā iekļautajos izstrādājumos varētu būt kandidātu saraksta vielas, lai noteiktu savus informācijas sniegšanas pienākumus saskaņā ar REACH regulas 33. pantu, kā arī iespējamu pienākumu paziņot kandidātu saraksta vielas saskaņā ar 7. panta 2. punktu

Izpildot iepriekš uzskaitītos posmus, izstrādājuma importētājs var identificēt kandidātu saraksta vielas, kas, visticamāk, ir dažādos izstrādājumos, kuri iekļauti vai pievienoti ārtelpām paredzētajai jakai, lai savam ārpussavienības piegādātājam pieprasītu konkrētu papildu informāciju. Šie posmi paši par sevi nenodrošina pārlicību par to, vai izstrādājumā ir vai nav konkrēta kandidātu saraksta viela.

Tādēļ 3. posmā importētājam ir jākoncentrē uzmanība uz informācijas meklēšanu par kandidātu saraksta vielām, ko parasti satur vai kas parasti tiek izmantotas:

- apģērba/ārtelpām paredzētu jaku izgatavošanā, jo īpaši lietošanas veidiem, kas saistīti ar ārtelpām paredzētām jakām (piemēram, AC5, SU5 un PC34);
- tabulā iepriekš minēto materiālu ražošanā vai apstrādē, jo īpaši saistībā ar attiecīgajām tehniskajām funkcijām, kas, visticamāk, nodrošinās vajadzīgās materiālu īpašības (piemēram, poliestera gadījumā importētājs aplūko tādas tehniskās funkcijas kā mīkstinātāja, stabilizatora, gala apstrādes līdzekļa, antistatiska līdzekļa, netīrumu atgrūšanas līdzekļa, impregnēšanas līdzekļa un pigmenta/krāsas funkcijas).

Importētājs arī vēlas uzzināt, vai ir tādas kandidātu saraksta vielas, kuru klātbūtne identificētajos materiālos ir mazāk ticama. Šajā nolūkā importētājs meklē informāciju par kandidātu saraksta vielām, kuru klātbūtne šajos materiālos ir mazāk ticama.

Apvienojot visu apkopoto informāciju, importētājs varēja sagatavot sarakstus ar mazāku skaitu kandidātu saraksta vielu, kuras varētu būt dažādajos materiālos, kas izmantoti ārtelpām paredzētajās jakās iekļautajos izstrādājumos (piemēram, tiek prognozēts, ka no poliestera šķiedrām izgatavotos izstrādājumos varētu būt aptuveni 20 kandidātu saraksta vielas).

Tagad ārtelpām paredzēto jaku importētājs var savam trešo valstu piegādātājam pieprasīt konkrētu papildu informāciju.

Izmantojot šo pieeju, tiek būtiski samazināts to kandidātu saraksta vielu skaits, kuras tiek identificētas kā potenciāli esošas izstrādājumos. Tādējādi uzņēmumi var ietaupīt laiku un resursus, sazinoties ar piegādātājiem un klientiem, palielināt savu pārlicību par atbilstības nodrošināšanu un arī samazināt iespējamo ķīmisko analīžu, kā arī konsultāciju izmaksas.

Tomēr šī pieeja ir jāizmanto piesardzīgi. Šīs pieejas rezultāts vienīgi sniedz norādes par konkrētu kandidātu saraksta vielu klātbūtnes iespējamību konkrētā materiālā un attiecīgi izstrādājumā. Rezultāti ir jāapvieno ar papildu informāciju, kas saņemta no piegādātājiem, vai, ja nav citas iespējas, jāapstiprina ar ķīmisko analīzi. Izstrādājuma ES piegādātājs joprojām ir atbildīgs par tirgū laistajiem izstrādājumiem un par atbilstību REACH regulas prasībām, kas attiecas uz vielām izstrādājumos.

Visu tādu izstrādājumu noteikšana un nošķiršana, kas savienoti vai samontēti kopā ļoti kompleksā objektā

Jo īpaši importētājiem var būt problemātiski identificēt un nošķirt visus izstrādājumus, kas savienoti vai samontēti kopā gatavos izstrādājumos, piemēram, gaisa kuģī, automobilī vai elektroniskā iekārtā. Piemērā turpmāk ir parādīts, kā to īstenot attiecībā uz iespiedshēmas plati.

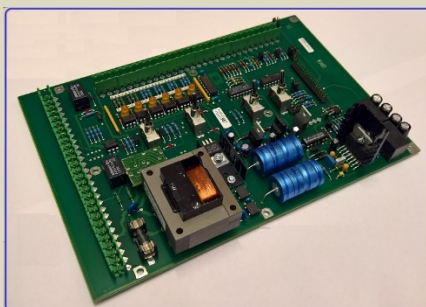
21. piemērs. Izstrādājumi, kas savienoti vai samontēti kopā ļoti kompleksā objektā — iespiedshēmas plate

Piezīme. Šajā piemērā ir aplūkoti tikai galvenie izsveramie jautājumi; tas nav paredzēts kā izsmeljošs piemērs.

Elektronikas produkti, piemēram, iespiedshēmas plates, parasti ir izgatavoti no liela skaita izstrādājumu, kas savienoti vai samontēti kopā un uz ko var attiekties REACH

regulas prasības attiecībā uz kandidātu saraksta vielām izstrādājumos. Daži no izstrādājumiem, kas izmantoti kā sastāvdaļas, ir savienoti kopā (piemēram, salīmēti, salodēti u. tml.), izmantojot vielas un/vai maisījumus.

Iespiedshēmas plate cita starpā sastāv no plakanas kārtainas plates ar iespiestām stieplēm, kondensatoriem, rezistoriem, tranzistoriem, induktoriem, diodēm, mikroprocesoriem, mikroshēmām, ventilatoriem un skrūvēm. Šie objekti nereti ir savienoti kopā, izmantojot vielas/maisījumus (piemēram, lodmetālus, adhezīvus). Gan iespiedshēmas plate, gan pievienotie izstrādājumi un vielas/maisījumi, sastāv no virknes dažādu materiālu, piemēram, cietās un mīkstās plastmasas, metāliem, keramikas, stikla u. tml.

Iespiedshēmas platē iekļauto izstrādājumu noteikšana un nošķiršana

Iespiedshēmas plate ir izgatavota, samontējot vai savienojot daudzus izstrādājumus. Katram no šiem izstrādājumiem ir atsevišķi jānovērtē REACH regulas prasību par vielām izstrādājumos piemērojamība. Tomēr lielais izstrādājumu skaits un tas, ka daudzi no tiem ir pie iespiedshēmas plates pielodēti un/vai pielīmēti, var neļaut viegli noteikt, kurš no tiem jau bija izstrādājums pirms iespiedshēmas plates izgatavošanas.

Efektīvākais veids, kā noteikt iespiedshēmas platē iekļautos izstrādājumus, ir procesa atpakaļejoša izsekošana piegādes ķēdē līdz brīdim, kad viena vai vairākas vielas vai maisījumi tika pārveidoti par izstrādājumu un/vai iekļauti izstrādājumā vai kompleksā objektā (piemēram, pārklājums, adhezīvs).

Ja šāda noteikšana nav iespējama, pamatojoties uz pieejamo informāciju, ES importētājs vai ES izgatavotājs var izmantot citus vispārātzītus principus, lai mēģinātu identificēt katru iespiedshēmas platē esošo izstrādājumu.

Piemēram, attiecīgais dalībnieks var apsvērt visus šādus aspektus:

- a) izstrādājumi un kompleksi objekti, ko var fiziski demontēt vai atdalīt; un tad to pašu atsevišķi paveikt attiecībā uz katru komplekso objektu, līdz tiek noteikti visi izstrādājumi;
- b) objekti, kas jau bija izstrādājumi (nevis vielas vai maisījumi) pirms samontēšanas vai savienošanas ar iespiedshēmas plati (ietverot objektus, ko vairs nav iespējams fiziski demontēt vai atdalīt);
- c) materiāli, kas izstrādājumos vai kompleksos objektos tika iekļauti, izmantojot vielas vai maisījumus (piemēram, pārklājumi, adhezīvi, lodmetāli).

Saistībā ar šo pieeju var būt nepieciešama papildu informācijas apmaiņa ar piegādātājiem piegādes ķēdē. Lai iegūtu informācija, kas nepieciešama atbilstības nodrošināšanai, attiecīgajai(-ām) piegādes ķēdei(-ēm) ir jāpiemēro iepriekš izklāstītā pieeja.

Vadlīniju 3. nodaļā minētie principi ir piemērojami saistībā ar iespiedshēmas platē vai

kādā no tajā iekļautajiem izstrādājumiem vai kompleksajiem objektiem esošajām kandidātu saraksta vielām un kandidātu saraksta vielas saturošiem maisījumiem.

Principā ES dalībniekiem, kuri veic vienīgi iespiedshēmas plašu montāžu, ir no piegādātājiem jāsaņem attiecīgā informācija, kas izriet no to pienākumiem saskaņā ar *REACH* regulu (piemēram, 31. vai 32. pantu — attiecībā uz vielām vai maisījumiem; 33. panta 1. punktu — attiecībā uz izstrādājumiem). Iespiedshēmas plašu importētājiem ir jāpārlicinās, ka tie saņem pietiekamu informāciju, lai izpildītu savus informācijas sniegšanas un paziņošanas pienākumus (piemēram, saistībā ar līgumiem, kas noslēgti ar ārpussavienības piegādātājiem).

Iespiedshēmas platē ir iekļauts liels skaits izstrādājumu un kompleksu objektu. Atverēs uzmontētie kondensatori ir šādu kompleksu objektu piemēri iespiedshēmas platē.

Atverēs uzmontētos kondensatorus pie iespiedshēmas platēm pielodē vai pielīmē iespiedshēmas plašu izgatavotājs. Kondensators ir izgatavots no, piemēram, elektriskajiem vadītājiem, dielektriķa, savienotājiem, stieplēm un apvalka.

Iepriekš aprakstītā pieeja attiecībā uz iespiedshēmas plati ir piemērojama, piemēram, arī kondensatoram, jo īpaši lai noteiktu visus tajā iekļautos izstrādājumus. Izvēloties šo pieeju, iespiedshēmas plates ES izgatavotājam ir no sava piegādātāja jāsaņem attiecīgā informācija par kondensatora sastāvdaļām. Kondensatora importētājs var saņemt attiecīgo informāciju par kondensatora sastāvdaļām (un, iespējams, par to, kā tas ir izgatavots) no sava ārpussavienības piegādātāja.

Lai izpildītu informācijas sniegšanas un paziņošanas pienākumus attiecībā uz kondensatoru, iespiedshēmas plates ES importētājam vai ES izgatavotājam ir jāiegūst informācija par tādu kandidātu saraksta vielu klātbūtni, kuru daudzums kondensatorā iekļautajos izstrādājumos pārsniedz 0,1 % (pēc masas), kā paredz 3. nodaļā izklāstītie principi. Turklāt, ja tas ir praktiski iespējams, var būt piemērojamas 5. nodaļā izklāstītās pieejas.

Iepriekš aprakstītais attiecībā uz kondensatoru ir piemērojams jebkuram citam iespiedshēmas platē iekļautam kompleksam objektam (piemēram, tranzistoram, mikroprocesoram, ventilatoram).

papildinājums. 6. Ilustratīvi gadījumi, ko var izmantot, lai pārbaudītu, vai ir piemērojamas 7. un 33. panta prasības

Šajā papildinājumā ir ietverti piemēri, kuru mērķis ir vispusīgāk aptvert vairākus jautājumus. Tie parāda, kā piemērot 1.2. apakšnodalās 1. attēlā atspoguļotā plūsmas grafika dažādos posmus (un, visbeidzot, kā izmantot šīs vadlinijas), lai pārbaudītu reģistrācijas prasības saskaņā ar *REACH* regulas 7. panta 1. punktu (22. piemērs) un informācijas sniegšanas un paziņošanas prasības saskaņā ar *REACH* regulas 7. un 33. pantu (23. piemērs). Jāatzīmē, ka prasības attiecībā uz vielām izstrādājumos ir jānovērtē katrā gadījumā atsevišķi.

22. piemērs. Aromatizētas bērnu rotaļlietas

Šajā piemērā aplūkotās aromatizētās bērnu rotaļlietas ir izstrādājumi (nevis kompleksi objekti) un satur aromātiskās vielas, kam ir paredzēts izdalīties vidē. Piemērs ir izvēlēts, lai parādītu, kā izstrādājumu importētājs var novērtēt, vai ir piemērojami reģistrācijas pienākumi, un izvērtēt informāciju, ko ārpussavienības piegādātājs ir sniedzis par vielām, kuras ir no tā ārpussavienības piegādātāja importētajā izstrādājumā.

Turpmāk atspoguļota ārpussavienības piegādātāja sniegtā informācija.

- Informācija par to vielu saturu, kam paredzēts izdalīties vidē: a) rotaļlieta ar citrona aromātu satur *D*-limonēnu (smaržviela); b) aromātisko vielu maisījumā, kam paredzēts izdalīties vidē, nav kandidātu saraksta vielu.

Pieņem, ka:

- imports gadā: 1 miljons aromatizēto rotaļlietu;
- rotaļlietas (izstrādājuma), kas satur aromātisko vielu maisījumu, svars: 20 g;
- nav nekādas informācijas par reģistrāciju;
- nav nekādas informācijas par kandidātu saraksta vielu klātbūtni rotaļlietā, izņemot aromātisko vielu maisījumu.

Vielas identificēšana

Lai iegūtu informāciju par vielām, kas no aromatizētajām rotaļlietām (izstrādājumiem) izdalīsies vidē, importētājs veic šādas analīzes:

- 1 aromātiskās vielas analīzi;
- 2 rotaļlietai ar citrona aromātu veic emisiju testu, lai analizētu izdalīšanos vidē;
- 3 ekstrahējamo organisko savienojumu skrīningu, izmantojot *GC/MS*⁵⁸.

Aromātisko vielu analīzē kopā atklāj 11 aromātiskās vielas; ir iespējams identificēt vielu nosaukumus un EK un CAS numurus. Emisiju testa laikā atklājas dažādi savienojumi, ko identificē ar vielas nosaukumu. Ekstrahējamo savienojumu skrīninga laikā pēc nosaukuma identificē tikai vienu vielu. EK un CAS numurus sameklē [vielu informācijas izplatīšanas portālā](#) *ECHA* tīmekļa vietnē un citās publiskās toksikoloģijas datubāzēs. Klasifikāciju meklē *ECHA* [Klasifikācijas un marķējumu sarakstā](#)⁵⁹. Piemērā uzmanība tiek koncentrēta uz aromātisko vielu *D*-limonēns.

⁵⁸ *GC/MS* — gāzu hromatogrāfija/masas spektrometrija.

⁵⁹ Vai saskaņoto ierakstu tabulā Klasificēšanas, marķēšanas un iepakojšanas VI pielikumā, kas pieejams: <http://echa.europa.eu/information-on-chemicals/annex-vi-to-clp>.

Informācija par vielas (*D*-limonēna) koncentrāciju

Rotaļlietās noteica *D*-limonēna koncentrāciju. Klasifikāciju ieguva no ECHA [Klasifikācijas un marķējumu saraksta](#).

Informācija par *D*-limonēnu rotaļlietās

<i>Vielas identifikatori</i>	<i>Harmonizētā klasifikācija</i>	<i>Koncentrācija rotaļlietā (mg/kg)⁶⁰</i>
Nosaukums: <i>D</i>-limonēns EK Nr. 227-813-5 CAS Nr. 5989-27-5 Indeksa Nr. 601-029-00-7	Uzliesm. šķidr. 3; H226 Ādas kairin. 2; H315 Ādas sens. 1; H317 Akūta toksicitāte ūdens videi 1; H400 Hroniska toksicitāte ūdens videi 1; H410	800

Informācija par izmantoto *D*-limonēna daudzumu

D-limonēna daudzumu aromatizētajās rotaļlietās var aprēķināt kā daudzumu katrā rotaļlietā (800 mg/kg × 0,02 kg/rotaļlietā = 16 mg/rotaļlietā), ko reizina ar gadā importēto rotaļlietu skaitu (1 000 000 rotaļlietas/gadā). *D*-limonēna daudzums gadā importētajās rotaļlietās ir 16 kg/gadā, kas nesasniedz 1 t/gadā.

Importētājs var arī aprēķināt, kādu skaitu rotaļlietu var importēt, līdz tiek sasniegts 1 t/gadā robežlielums attiecībā uz *D*-limonēnu. Šo skaitu var aprēķināt, daļot vielas tonnāžas robežlielumu ar šīs vielas daudzumu tonnās katrā izstrādājumā. Šajā gadījumā (1 t/gadā)/(16 × 10⁻⁹ t/rotaļlietā) = 62,5 × 10⁶ rotaļlietas/gadā; tātad importētājs var importēt 62,5 miljonus rotaļlietu gadā, līdz tiek sasniegts 1 t/gadā robežlielums attiecībā uz *D*-limonēnu, kad ir jāveic reģistrācija.

8. izcēlums

Maksimālo skaitu izstrādājumu, ko var importēt (vai izgatavot), līdz tiek sasniegts 1 t/gadā tonnāžas robežlielums ($n_{\text{maks. izstrādājumiem}}$) attiecībā uz vielu, kurai no izstrādājumiem paredzēta izdalīšanās vidē, kad ir jāveic reģistrācija, var aprēķināt arī ar turpmāk norādīto vienādojumu.

$$n_{\text{max articles}} = \frac{1/a}{\text{Conc}_{\text{subst. in article}} \times m_{\text{article unit}} [t/\text{article}]} \quad (9)$$

$n_{\text{max articles}}$

$\text{Conc}_{\text{subst. in article}}$

$m_{\text{article unit}}$

$t/\text{article}$

$n_{\text{maks. izstrādājumiem}}$

$C_{\text{vielai izstrādājumā}}$

$m_{\text{izstrādājuma vienībai}}$

$t/\text{izstrādājumu}$

Kur:

$C_{\text{vielai izstrādājumā}}$ ir izstrādājumā esošās vielas, kam paredzēta izdalīšanās vidē, masas daļa;

$m_{\text{izstrādājuma vienībai}}$ ir viena izstrādājuma svars [t/izstrādājumu].

⁶⁰ Saskaņā ar direktīvu par rotaļlietu drošumu (Direktīva 2009/48/EK), ja rotaļlietai vai tās sastāvdaļām pievieno *D*-limonēnu, kura koncentrācija pārsniedz 100 mg/kg, uz rotaļlietas, uz piestiprinātas etiķetes, uz iepakojuma vai pievienotajā brošūrā norāda šīs vielas nosaukumu.

Šajā piemērā:

$$n_{\max \text{ toys}} = \frac{1^{t/a}}{\text{Conc}_{\text{subst. in toy}} \times m_{\text{toy unit}} [t/\text{toy}]} = \frac{1}{(800 \times 10^{-6}) \times (20 \times 10^{-6})} = 62.5 \times 10^6 \text{ rotaļlietas/gadā,}$$

$n_{\max \text{ articles}}$
 $\text{Conc}_{\text{subs. in toy}}$
 $m_{\text{toy unit}}$
 t/toy

$n_{\text{maks. izstrādājumiem}}$
 $C_{\text{vielai rotaļlietā}}$
 $m_{\text{rotaļlietas vienībai}}$
 $t/\text{izstrādājumu}$

Rezultāts, kas iegūts 9. vienādojumā, ir tāds pats, kā paskaidrotais rezultāts tekstā.

Lēmuma pieņemšanas procesa atspoguļojums

Piemērs. Rotaļlieta ar citrona aromātu (*D*-limonēns)

1. Funkcija piegādes ķēdē

Vai esat objekta ES izgatavotājs vai importētājs?

Jā.

2. Vai jūsu objekts ir izstrādājums saskaņā ar REACH regulu?

Vai jūsu objekts ir izstrādājums? (Skatiet 2. un 4. nodaļu)

Jā. Uzņēmums importē rotaļlietas, kas ir izstrādājumi, jo forma nosaka to funkciju.

3. Reģistrācijas pienākums saskaņā ar REACH regulas 7. panta 1. punktu

Vai no izstrādājuma ir paredzēta vielu izdalīšanās vidē? (Skatiet 4. nodaļu)

Rotaļlietas (izstrādājuma) lietošanas laikā aromātiskās vielas izdalās vidē. Izdalīšanās ir rotaļlietas papildu īpašība, jo pretējā gadījumā rotaļlieta nebūtu smaržīga. Tādēļ šī izdalīšanās ir paredzēta (parastos vai vispārēji paredzamos lietošanas apstākļos).

→ **Secinājums par reģistrāciju** Reģistrācija var būt nepieciešama, ja kopējais daudzums ir > 1 t/gadā. (Skatiet 5. punktu turpmāk).

4. Informācijas sniegšanas pienākumi saskaņā ar REACH regulas 33. pantu

Vai izstrādājums satur kandidātu sarakstā ietvertu SVHC?

(Skatiet 3., 4. un 5. nodaļu)

Tā kā importētāja rīcībā ir ierobežota informācija, ko tam sniedzis ārpussavienības piegādātājs, un rezultāti no ķīmiskās analīzes, ko tas izlēma veikt, importētājs varētu rīkoties šādi, lai iegūtu papildu informāciju par kandidātu saraksta vielu klātbūtni rotaļlietās:

- 1) pieprasīt informāciju piegādes ķēdē (ārpussavienības piegādātājs), jautājot, vai izstrādājumā vai izstrādājuma izgatavošanā izmantotajā vielā/maisījumā ir iekļauta kāda no kandidātu saraksta vielām, vai saņemot apstiprinājumu, ka izstrādājumā nav kandidātu saraksta vielu;
- 2) apkopot informāciju par nozares zināšanām un vielām raksturīgo sastāvu šāda veida izstrādājumā, tādiem standartiem kā direktīva par rotaļlietu drošumu u. tml. Importētājs šo informāciju salīdzinātu ar kandidātu sarakstu licencēšanas vajadzībām un, iespējams, tam rastos šaubas, ka var izslēgt kandidātu saraksta vielu klātbūtni (skatīt 5. papildinājumu). Pamatojoties uz noskaidroto, importētājs var savam ārpussavienības piegādātājam pieprasīt papildu informāciju;
- 3) plānot un veikt kandidātu saraksta vielu skrīningu, izmantojot analītiskas metodes,

- ja no ārpussavienības piegādātāja neizdodas iegūt nekādu informāciju un ja pastāv iespēja, ka saturā ir SVHC (skatīt rezultātus iepriekš);
- 4) pārbaudīt, vai identificētās vielas ir ietvertas kandidātu sarakstā (vai PACT vai nodomu reģistra sarakstā);
 - 5) pārbaudīt, vai skrīninga analizē identificēto vielu koncentrācijas pārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju; ja koncentrācija pārsniedz šo robežlielumu, aprēķināt šo vielu daudzumu un novērtēt, vai varētu būt pārsniegts paziņošanas tonnāžas robežlielums.

5. Reģistrācijas pienākums saskaņā ar REACH regulas 7. panta 1. punktu (turpinājums)

Vai aromātisko vielu maisījuma kopējais daudzums ir > 1 t/gadā (ir jāņem vērā visi šādi izstrādājumi, kas ir uzņēmumā)?

JĀ. Aromātisko vielu maisījuma (kurā ir 11 aromātiskās vielas) kopējais daudzums ir aptuveni 2 t/gadā.

To vielu identificēšana, kam no izstrādājumiem paredzēts izdalīties vidē

Kopā rotaļlietā identificēja 11 aromātiskās vielas. Emisiju testa laikā atklāja un identificēja vairākus savienojumus un ieguva informāciju par to klasifikāciju.

Analīzes rezultātā noskaidroja tikai vielu nosaukumus. Tika apmeklēts [vielu informācijas izplatīšanas portāls](#) un [Klasifikācijas un marķējumu saraksts](#) ECHA tīmekļa vietnē, lai noskaidrotu CAS numuru un klasifikāciju.

Šajā gadījumā turpmākā rīcība attiecas tikai uz *D*-limonēnu, ko identificēja ķīmiskajā analizē.

Vai vielas ir atbrīvotas no reģistrācijas?

NĒ. *D*-limonēns nav atbrīvots no reģistrācijas.

Visu to vielu daudzuma noteikšana, kam paredzēts izdalīties vidē (jāņem vērā un jāsaskaita visi šādi izstrādājumi, kas ir uzņēmumā)

Pamatojoties uz ķīmisko analīzi, tiek noteikts, ka rotaļlietā *D*-limonēna saturs, kam paredzēts izdalīties vidē, ir 800 mg/kg. *D*-limonēna saturs rotaļlietā ir 16 mg, un katras rotaļlietas svars ir 20 g.

Vai kopējais daudzums ir > 1 t/gadā?

Tiek pieņemts, ka šī rotaļlieta ir vienīgais uzņēmuma importētais izstrādājums, kas satur *D*-limonēnu. *D*-limonēna daudzums gadā ir aprēķināts 16 kg apmērā gadā, kas nesasniedz 1 t/gadā.

→ **Secinājums par reģistrāciju** Importētajās rotaļlietās esošā *D*-limonēna reģistrācija nav nepieciešama, jo kopējā tonnāža ir < 1 t/gadā.

6. Nobeiguma secinājums

Secinājums. *D*-limonēns, kam no importētajām rotaļlietām ir paredzēts izdalīties vidē, nav jāreģistrē.

Piezīmes par šo gadījumu

Importētājs, iespējams, importē rotaļlietas ar vairāku citu aromātisko vielu maisījumiem, kam arī ir jāveic izvērtējums. Ir jāidentificē katra viela, kam paredzēts izdalīties vidē.

Papildus aromātiskajām vielām rotaļlietā ir arī citas vielas. Tādēļ veica arī emisiju testu. Emisiju testā identificēja vairākas gaistošas vielas, kas izdalās gaisā. Šajā gadījumā tika

analizēta tikai izdalīšanās, nevis saturs. Emisiju tests neietvēra aromātiskās vielas (aromātisko vielu maisījumu).

Aromātisko vielu analīzi un emisiju testu, kura laikā rotāllietās un vielās, kas no tām izdalās, tika meklēti konkrēti zināmi savienojumi (tika uztvertas un analizētas emisijas), papildināja ar gāzu hromatogrāfijas/masspektrometrijas (*GC-MS*) skrīningu attiecībā uz ekstrahējamiem organiskajiem savienojumiem, kurā atklāja un pēc spektriem raksturoja savienojumus. Tomēr emisiju testā atklātos savienojumus neatklāja *GC-MS* analīzē, tādēļ ar šo metodi nebija iespējams noteikt gaistošo vielu saturu.

Šis gadījums parāda, cik grūti ir nodrošināt pilnīgu dokumentāciju par vielām, kam no izstrādājuma ir paredzēts izdalīties vidē, pamatojoties uz ķīmisko analīzi. Ja iespējams, dokumentāciju par vielu, kam no izstrādājuma ir paredzēts izdalīties vidē, identitāti un daudzumu vajadzētu sagatavot, pamatojoties uz izstrādājumam izmantotās formulas sastāvu. Importētu izstrādājumu gadījumā dokumentācija var ietvert tādus pavaddokumentus kā piegādātāju vēstules vai sertifikātus, kuros, piemēram, norādīts izstrādājumā esošo aromātisko vielu maisījumu saturs.

23. piemērs. Divritenis

Divritenis ir piemērs, kas atspoguļo kompleksa objekta izgatavošanu, apvienojot vairākus izstrādājumus (vai vienkāršākus kompleksus objektus), kas ir mehāniski samontēti un/vai savienoti kopā, izmantojot vielu(-s)/maisījumu(-us).

Divritenis ir izgatavots, samontējot vai savienojot kopā vairākus izstrādājumus, kas var saturēt kandidātu saraksta vielas. Dažas no tām tiek arī bieži tirgotas kā rezerves daļas un var tikt divritenī nomainītas.

Uzņēmums ir izlēmis katru gadu importēt 10 000 viena veida divriteņu. Importētājs ir savam ārpussavienības piegādātājam lūdzis sniegt divriteņu un tajos iekļauto izstrādājumu vispārīgu aprakstu, kā arī divriteņu un tajos iekļauto izstrādājumu specifikācijas. Lai izpildītu savus pienākumus saistībā ar REACH regulas noteikumiem attiecībā uz vielām izstrādājumos, importētājs ir izlēmis izmantot vadlīniju 5. papildinājumā aprakstīto pieeju un ieteikumus.

Importētājs izpildīja papildinājumā izklāstītajā pieejā norādītos posmus, lai noteiktu, kuri izstrādājumi varētu saturēt konkrētas kandidātu saraksta vielas. Pieejas 2. posmā importētājs izlēma sagatavot sarakstu ar visiem izstrādājumiem, kas ir savienoti vai samontēti divritenī.

Pamatojoties uz šā trešo valstu piegādātāja sniegto aprakstu un specifikācijām, importētājs identificēja visus divritenī iekļautos izstrādājumus:

- rāmis: piemēram, augšējā caurule, apakšējā caurule, sēdekļa caurule, sēdekļa balsts, ķēdes balsts, priekšējā caurule; šie metāla izstrādājumi ir salodēti kopā, lai izveidotu rāmi; pēc tam rāmis ir nokrāsots;
- sēdekļa daļas: piemēram, sēdekļi, sēdekļa balsts, sēdekļa slīdes, sēdekļa skava, sēdekļa balsta skavas, skrūves, uzgriežņi, blīves;
- priekšējā daļa: piemēram, rokturi, amortizators, priekšējās bremzes, priekšējo bremžu troses, dakšas, bremžu pārsegi, bremžu sviras, ātrumpārslēga sviras;
- riteņi: piemēram, spieķi, rumba, stīpas, riepas, kameras ar ventīļiem un uzvāžņiem;
- citi: piemēram, pedāļi, kloķa pleci, priekšējā ātruma pārslēga svira, aizmugurējā ātruma pārslēga svira, ātruma pārslēga trišu mehānisms, ķēde, priekšējie ķēdes rati, (aizmugurējais) klusters, ātruma pārslēga troses, aizmugurējās bremzes,

aizmugurējo bremžu troses, riteņu prizmas atstarotāji, aizmugurējais atstarotājs, lampa, lampas korpuss, skrūves, uzgriežņi, blīves u. tml.

Importētājs jau var noteikt izstrādājumus dažos no kompleksajiem objektiem (piemēram, krāsots rāmis, sēdekļis, sēdekļa balsts, stīpas, spieķi, riteņu prizmas atstarotāji). Citos kompleksajos objektos importētājs, pamatojoties uz pieejamo informāciju, nevar noteikt visus (atsevišķos) izstrādājumus, kas savienoti vai samontēti objektā (piemēram, amortizators, lampa, ātruma pārslēgi, klusters, riepas, riepu kameras, bremzes). Saistībā ar tiem importētājam ir no sava ārpussavienības piegādātāja jāpieprasa papildu informācija par izstrādājumiem un materiāliem, kas izmantoti kā sastāvdaļas.

Pēc divritenī samontēto vai savienoto dažādo izstrādājumu un/vai objektu noteikšanas importētājs sagrupē tos pēc dažādajiem materiāliem, no kuriem tie izgatavoti, pamatojoties uz pieejamo informāciju. Gadījumos, kad nav iespējams noteikt visus objektā izmantotos materiālus, importētājs izlemj piegādātājam pieprasīt papildu informāciju.

Turpmāk sarakstā sniegts piemērs ar materiāliem, kādi varētu būt divritenī iekļautajos (atsevišķajos) izstrādājumos vai objektos. Šis saraksts nav paredzēts kā izsmeļošs vai precīzs.

Materiāls	Izstrādājuma/objekta nosaukums (objekti, kas satur dažādus materiālus, ir uzskaitīti vairākkārt)
Mīkstā plastmasa	Sēdekļis, rokturi, plastmasas caurulītes kā trošu apvalki, pedāļi, kameras uzvāžņi
Cietā plastmasa	Bremžu pārsegi, bremžu sviras, ātruma pārslēga sviras, riteņu prizmas atstarotāji, aizmugurējie atstarotāji, lampas korpuss
Gumija	Riepas, kameras, stīpu bremžu kluči (bremzes), blīves
Metāla materiāli	Krāsots metāla rāmis, troses, bremzes, amortizators, spieķi, rumba, stīpas, kameras ventilis, kloķa pleci, ātruma pārslēgi, ķēde, priekšējie ķēdes rati, (aizmugurējais) klusters, skrūves, uzgriežņi
Pārklājumi/krāsas	Krāsots metāla rāmis, sēdekļa balsts, sēdekļa slīdes, sēdekļa skava, sēdekļa balsta skava, dakšas, skrūves, uzgriežņi
Stikls	Lampa
Nav zināms	Riepas

Pamatojoties uz atrasto un apkopoto informāciju, importētājs spēja sagatavot sarakstus ar mazāku skaitu kandidātu saraksta vielu, kuras varētu būt dažādajos materiālos, kas uzskaitīti tabulā iepriekš un izmantoti divritenī iekļautajos izstrādājumos vai kompleksajos objektos.

Tādējādi importētājs savam ārpussavienības piegādātājam pieprasa papildu informāciju par:

- (atsevišķiem) izstrādājumiem objektos gadījumos, kad importētājam neizdevās tos visus noteikt, un par to sastāvu;
- materiāliem, no kā izgatavoti izstrādājumi/objekti (gadījumos, kad šāda informācija jau nebija pieejama);
- kandidātu saraksta vielu iespējamo klātbūtni un koncentrāciju konkrētajos

izstrādājumos/objektos, kas iekļauti iepriekš minētajos "saīsinātajos" sarakstos. Pieprasījumā importētājs arī pamato savu pieprasījumu.

Pēc pieprasījuma importētājs no sava ārpussavienības piegādātāja saņem detalizētu un uzticamu informāciju.

Tā kā divriteņi ir iekļauts liels skaits izstrādājumu, turpmāk šajā piemērā uzmanība tiks koncentrēta uz šādiem izstrādājumiem/objektiem:

- plastmasas rokturi;
- krāsots metāla rāmis;
- piepūšamās caurules (kas atrodas starp riepām un riteņa stīpām);
- riepas.

Importētājs no sava ārpussavienības piegādātāja saņēma detalizētu informāciju, kas izklāstīta turpmāk.

Rokturi

Rokturi ir izgatavoti no plastmasas (PVH) ar presēšanu zem spiediena.

Rokturi sver 50 g un satur 0,5 % (pēc masas) 1. kandidātu saraksta vielas.

Piepūšamās kameras

Piepūšamā kamera sastāv no elastīgas gumijas apaļas caurules formā, metāla ventiļa piepūšanai un uzvāžņa. Virtulim līdzīgā kamera sver 100 g un satur 2. kandidātu saraksta vielu 20 % (pēc masas) koncentrācijā.

Krāsots metāla rāmis

Izmantojot metāla sakausējumu, kopā salodētas dažādas metāla caurules (kā norādīts iepriekš). Tērauds un lodmetāls nesatur nevienu kandidātu saraksta vielu. Krāsotais metāla rāmis sver 7 kg; kopējais cauruļu garums ir 2,5 m, diametrs — 3 cm. Krāsas pārklājuma biezums ir 0,2 mm, blīvums — 2 g/cm³. Krāsas negaistošo vielu saturs (cietās vielas) ir 45 % (pēc masas), un krāsa satur 1,8 % (pēc masas) 3. kandidātu saraksta vielas.

Divriteņa riepas

Divriteņa skavas riepa sastāv no apvalka, protektora un diviem riepās bortiem.

Apvalks sastāv no pamata slāņa. Slānis ir izgatavots no auduma, kura pavedieni sastāv no neilona šķiedrām, kas valcētājā samaisītas un piesūcinātas ar gumijas maisījumu. Katrs borts satur tērauda stiepļu kūli, kas pārklāts ar gumijas slāni. Protektors ir ekstrudēts gumijas profils, kas pirms saistīšanās veidnē pārvilkts pār riepās apvalku zem spiediena un augstā temperatūrā. Saistīšanās process veicina vulkanizāciju starp dažādajiem riepās materiāliem un nodrošina riepās gala formu un struktūru.

Auduma neilona šķiedras un bortu tērauda stieples tiek riepā iekļautas izgatavošanas laikā. Apvalka izgatavošanā izmantotā gumija satur 4. kandidātu saraksta vielu 10 % (pēc masas) koncentrācijā. Protektora (gumijas profila) izgatavošanā izmantotais gumijas maisījums satur to pašu kandidātu saraksta vielu 4 % (pēc masas) koncentrācijā. Arī gumijas slānis katrā bortā satur 4. kandidātu saraksta vielu 1 % (pēc masas) koncentrācijā. Gumijas svars apvalkā ir 0,15 kg, protektorā — 0,20 kg un bortos — 0,03 kg. Sacietējusi riepa, kas satur neilona audumu, tērauda stiepļu kūli un gumiju, sver 0,5 kg. Vulkanizācijas laikā bortu gumijas materiāli, apvalks un protektori saistās kopā, un rezultātā tiek iegūta galīgā riepās gumijas daļa. Šīs gumijas ar atšķirīgu sastāvu pēc vulkanizācijas vairs nevar nodalīt. Šķiet, ka vulkanizācija izmaina bortos esošā tērauda stiepļu kūļa pārklājošā gumijas slāņa formu un virsmu, jo pēc šā procesa tas ir iekļauts galīgajā gumijas riepā.

Lēmuma pieņemšanas procesa atspoguļojums, izmantojot vadliniju 1.2. apakšnodaļas plūsmas diagrammu

Piemērs. Divriteņi — stūres rokturi, piepūšamās kameras, krāsots metāla rāmis, riepas

1. Funkcija piegādes ķēdē

Vai esat objekta ES izgatavotājs vai importētājs?

JĀ. Importētājs importē divriteņus, tādēļ tas ir jāuzskata par rokturu, piepūšamo kameru (tostarp elastīgu apaļās formas gumijas cauruli), krāsotā metāla rāmja un riepu importētāju.

2. Vai jūsu objekts ir izstrādājums saskaņā ar REACH regulu?

Vai jūsu objekts ir izstrādājums? (Skatiet 2. nodaļu)

JĀ. Divriteņi iekļautie rokturi, elastīgā apaļās formas gumijas caurule piepūšamajās kamerās, krāsotais metāla rāmis un riepas ir izstrādājumi vai kompleksi objekti, kas satur izstrādājumus.

3. Reģistrācijas pienākums saskaņā ar REACH regulas 7. panta 1. punktu

Vai no izstrādājuma ir paredzēta vielu izdalīšanās vidē? (Skatiet 4. nodaļu)

NĒ.

→ Secinājums par reģistrāciju Reģistrācija nav nepieciešama

4. Informācijas sniegšanas pienākumi saskaņā ar REACH regulas 33. pantu

Vai izstrādājums satur kandidātu sarakstā ietvertu SVHC?

(Skatiet 3. un 5. nodaļu)

JĀ.

Izstrādājums	viela, kura ir kandidātu sarakstā	Koncentrācija/ % pēc masas	Kandidātu saraksta vielu izstrādājumos kopējā tonnāža/ t/gadā**
Rokturi	1. kandidātu saraksta viela	0,5	0,005
Elastīgas apaļās formas gumijas caurules	2. kandidātu saraksta viela	20	0,4
Krāsoti metāla rāmji	3. kandidātu saraksta viela	0,05	Nav attiecināms
Divriteņa riepas	4. kandidātu saraksta viela	4,7	0,5

* Skatiet turpmāk iedaļā "Kandidātu saraksta vielas koncentrācijas noteikšana".

** Skatiet turpmāk iedaļā "Šīs kandidātu saraksta vielas kopējā daudzuma tonnās aprēķināšana visos gada laikā importētajos izstrādājumu veidos".

Kandidātu saraksta vielu koncentrācijas noteikšana

Informāciju par 1. kandidātu saraksta vielas koncentrāciju rokturos un par 2. kandidātu saraksta vielas koncentrāciju elastīgajā apaļās formas gumijas caurulē sniedza ārpussavienības piegādātājs, un šīs koncentrācijas ir norādītas tabulā iepriekš.

Krāsots metāla rāmis

Krāsotā metāla rāmja dati:

- krāsotā metāla rāmja svars: 7 kg;
- cauruļu kopējais garums: 2,5 m;
- caurules diametrs: 3 cm = 0,03 m;
- krāsas pārklājuma biezums: 0,2 mm = 0,0002 m;
- sausās krāsas blīvums: 2 g/cm³;
- izmantotās krāsas negaistošo vielu saturs (cietās vielas): 45 % (pēc masas);
- 3. kandidātu saraksta vielas koncentrācija šķidrājā krāsā: 1,8 % (pēc masas).

3. kandidātu saraksta vielas masas procentus krāsotajā metāla rāmī ($C_{3, \text{ saraksta vielai rāmī}}$) nosaka, dalot 3. kandidātu saraksta vielas svaru krāsotajā metāla rāmī ($m_{3, \text{ saraksta vielai rāmī}}$) ar tā kopējo svaru ($m_{\text{krāsotajam rāmim}} = 7 \text{ kg}$).

[*Tas atbilst 1. izcēluma 1. vienādojumam*].

Tomēr 3. kandidātu saraksta vielas svars krāsotajā metāla rāmī nav zināms un ir jāaprēķina. Tā vērtība ir vienāda ar šīs vielas daudzumu sausajā krāsā, kas iekļauta rāmī, un to aprēķina trīs posmos.

Pirmkārt, aprēķina rāmī iekļautās sausās krāsas svaru. Šo daudzumu aprēķina, reizinot rāmī iekļautās krāsas tilpumu, ko iegūst, reizinot krāsotās virsmas laukumu ar krāsas slāņa biezumu un ar sausās krāsas blīvumu.

Kopējā nokrāsotā virsma (aptuveni): (cauruļu kopējais garums) \times (cauruļu diametrs $\times \pi$) = 2,5 m \times (0,03 m $\times \pi$) \approx 0,24 m², kur π ir aptuveni 3,14.

Sausās krāsas tilpums: kopējā nokrāsotā virsma \times krāsas slāņa biezums = 0,24 m² \times 0,0002 m = 4,7 \times 10⁻⁵ m³.

Sausās krāsas svars: sausās krāsas tilpums \times sausās krāsas blīvums = (4,7 \times 10⁻⁵ m³) \times (2 \times 10³ kg/m³) = 0,094 kg.

Otrkārt, aprēķina rāmja krāsošanā izmantoto (šķidrās krāsas) daudzumu. Rāmī iekļautās sausās krāsas masa ir vienāda ar krāsas negaistošo saturu. Tādēļ izmantotās krāsas svaru aprēķina, reizinot sausās krāsas svaru (0,094 kg) ar koeficientu 100/45, iegūstot: 0,094 kg \times (100/45) = 0,21 kg.

Treškārt, 3. kandidātu saraksta vielas svaru rāmī iekļautajā krāsā iegūst, reizinot vielas masas daļu (1,8 % procenti = 0,018) ar krāsošanai izmantoto krāsas daudzumu: 0,018 \times 0,21 kg = 0,0038 kg.

Visbeidzot, kā minēts iepriekš, 3. kandidātu saraksta vielas saturu (masas procentos) krāsotajā metāla rāmī iegūst, dalot $m_{3, \text{ saraksta vielai rāmī}} = 0,004 \text{ kg}$ ar $m_{\text{krāsotajā rāmī}} = 7 \text{ kg}$: 0,0038 kg/7 kg \approx 0,00054 = 0,05 % masas procenti.

3. kandidātu saraksta vielas koncentrācija rāmī ir 0,05 % (pēc masas), kas nepārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju.

3. kandidātu saraksta vielas koncentrāciju (masas procentos) rāmī ($C_{3, \text{ saraksta vielai rāmī}}$) var arī aprēķināt, izmantojot 2. izcēluma 2. vienādojumu.

3. kandidātu saraksta vielas koncentrāciju sausajā krāsā ($C_{3, \text{ saraksta vielai krāsā}}$) ir jākorrigē ar koeficientu 100/45, jo krāsā ir (daļēji) gaistošas vielas, kas iztvaiko, kamēr krāsa tiek uzklāta uz metāla rāmja. Tādējādi $C_{3, \text{ saraksta vielai krāsā}} = (100/45) \times 1,8 \% = 4 \text{ masas procenti}$.

Krāsas koncentrāciju krāsotajā metāla rāmī aprēķina šādi: $C_{\text{krāsai rāmī}} = 0,094 \text{ kg}/7 \text{ kg} = 1,3 \text{ masas procenti}$.

Tādējādi 3. kandidātu saraksta vielas koncentrāciju (masas procentos) rāmī iegūst:

$$Conc_{\text{subst.3 in frame}} = Conc_{\text{subst.3 in paint}} \times Conc_{\text{paint in frame}} = (0.040) \times (0.013) \approx 0.05\% \text{ w/w}$$

$Conc_{\text{subst.3 in frame}}$

$C_{3, \text{ saraksta vielai rāmī}}$

Conc_{subst.3 in paint}
Conc_{paint in frame}

C₃ saraksta vielai krāsā
C_{krāsai rāmī}

Riepa

Riepas dati:

- sacietējušas riepas kopējais svars: 0,5 kg;
- riepas gumijas apvalka svars: 0,15 kg;
- 4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija gumijas apvalkā: 10 % (pēc masas);
- riepas gumijas protektora svars: 0,2 kg;
- 4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija gumijas protektorā: 4 % (pēc masas);
- abu bortu gumijas slāņa svars: 0,03 kg;
- 4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija gumijas bortos: 0,03 % (pēc masas).

Vulkanizācijas laikā visas gumijas daļas kļūst par riepas gumijas daļas neatņemamām daļām. Tādēļ 4. kandidātu saraksta vielas kopējo daudzumu riepas gumijā aprēķina, saskaitot šo vielu kopējo daudzumu katrā gumijas daļā: 4. kandidātu saraksta vielas svars gumijas apvalkā [4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija × riepas gumijas apvalka svars = 0,10 × 0,15 kg] + 4. kandidātu saraksta vielas svars protektorā [4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija × riepas gumijas protektora svars = 0,04 × 0,2 kg] + 4. kandidātu saraksta vielas svars bortu gumijas slānī [4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija × abu bortu gumijas slāņa svars = 0,01 × 0,03 kg] = 0,015 kg + 0,008 kg + 0,0003 kg = 0,023 kg

Tādējādi 4. kandidātu saraksta vielas koncentrāciju riepas gumijā aprēķina, dalot 4. kandidātu saraksta vielas kopējo svaru riepas gumijā ar sacietējušās riepas kopējo svaru = 0,023 kg/0,50 kg = 0,047 = 4,7 % (pēc masas).
[Tas atbilst 1. izcēluma 1. vienādojumam].

4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija riepas ir 4,7 % (pēc masas), kas pārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju.

Vai koncentrācija pārsniedz 0,1 % (pēc masas)?

JĀ, rokturu, elastīgo apaļās formas gumijas cauruļu un divriteņa riepu gadījumā (skatīt iepriekš). Kandidātu saraksta vielas koncentrācija katrā no šiem izstrādājumiem pārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju.

→ **Secinājums par informācijas sniegšanu piegādes ķēdē zemāk stāvošiem dalībniekiem:** informācija ir jāsniedz saskaņā ar 33. pantu, kā skaidrots vadlīniju 3.2.1. un 3.4.1. apakšnodalā, par divriteņos iekļautajiem rokturiem, elastīgajām apaļās formas gumijas caurulēm (rieņu piepūšamajās kamerās) un divriteņu rieņiem.

5. Kandidātu saraksta vielu izstrādājumos paziņošana saskaņā ar REACH regulas 7. panta 2. punktu

Jāaprēķina katras kandidātu saraksta vielas kopējais daudzums tonnās visos gadā importētajos izstrādājumu veidos, ja tās koncentrācija pārsniedz 0,1 % (pēc masas) robežkoncentrāciju.

Gadā importēto divriteņu skaits ir 10 000. Tādēļ rokturu, elastīgo apaļās formas gumijas cauruļu un divriteņa rieņu skaits importētajos divriteņos ir 20 000 katrai no šīm vienībām (n rokturiem; n kamerām; n rieņiem).

- 1. kandidātu saraksta vielas kopējā daudzuma aprēķināšana importētajos rokturos

Tā kā roktura svars ($m_{\text{rokturiem}}$) ir 0,050 kg, importēto rokturu kopējo svaru aprēķina, reizinot importēto vienību skaitu ar katras vienības svaru tonnās ($0,050 \text{ kg}/1000 = 0,00005 \text{ t}$): $20\,000 \text{ (vienības/gadā)} \times 0,000050 \text{ (t/vienību)} = 1 \text{ t/gadā}$. 1. kandidātu saraksta vielas daudzumu tonnās gadā importētajos rokturos iegūst, reizinot to kopējo svaru (1 t/gadā) ar šīs kandidātu saraksta vielas koncentrācijas vērtību masas daļā ($0,5 \text{ masas procenti} = 0,005$): $1 \text{ t/gadā} \times 0,005 = 0,005 \text{ t/gadā}$.
1. kandidātu saraksta vielas kopējais daudzums visos rokturos, kas satur vairāk par $0,1 \%$ (pēc masas) šīs vielas, ir $0,005 \text{ t/gadā}$, un tas nepārsniedz 1 t/gadā robežlielumu.

Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 3. vienādojumu 3. izcēlumā.

1. kandidātu saraksta vielas koncentrācija katrā rokturī ($C_{\text{rokturiem}}$) ir norādīta tabulā iepriekš.

$$m_{CL \text{ subst. 1 in handlebars}} [t/a] = \left(Conc_{CL \text{ subst. 1 in handlebars}} \right) \times \left(\frac{m_{\text{handlebar}} [kg / \text{handlebar}]}{1000} \right) \times \left(n_{\text{handlebars}} [\text{handlebars} / a] \right)$$

$m_{CL \text{ subst. 1 in handlebars}}$

$m_{CL \text{ 1. saraksta vielai rokturos}}$

$Conc_{CL \text{ subst. 1 in handlebars}}$

$C_{CL \text{ 1. saraksta vielai rokturos}}$

$m_{\text{handlebar}}$

m_{rokturim}

kg/handlebar

kg/rokturī

$n_{\text{handlebars}}$

$n_{\text{rokturiem}}$

handlebars/ a

rokturi/gadā

$$m_{CL \text{ subst. 1 in handlebars}} [t/a] = (0.005) \times \left(\frac{0.05}{1000} \right) \times (20,000) = 0.005$$

$m_{CL \text{ subst. 1 in handlebars}}$

$m_{CL \text{ 1. saraksta vielai rokturos}}$

- 2. kandidātu saraksta vielas kopējā daudzuma aprēķināšana importētajās elastīgajās apaļās formas gumijas caurulēs

Aprēķinu veic tāpat kā importētajiem rokturiem (skatīt iepriekš). Importēto elastīgo apaļās formas gumijas cauruļu kopējais svars ir 2 t/gadā [$= 20\,000 \text{ (vienības/gadā)} \times 0,0001 \text{ (t/vienību)}$], un 2. kandidātu saraksta vielas daudzums tonnās gadā elastīgajās gumijas caurulēs ir $0,4 \text{ t/gadā}$ [$= 2 \text{ t/gadā} \times 0,2$].

2. kandidātu saraksta vielas kopējais daudzums tonnās gadā visās elastīgajās apaļās formas gumijas caurulēs, kas satur vairāk par $0,1 \%$ (pēc masas) šīs vielas, ir $0,4 \text{ t/gadā}$, un tas nepārsniedz 1 t/gadā robežlielumu.

Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 3. vienādojumu 3. izcēlumā.

2. kandidātu saraksta vielas koncentrācija katrā elastīgajā gumijas kamerā ($C_{\text{kamerām}}$) ir norādīta tabulā iepriekš.

$$m_{CL \text{ subst. 2 in tubes}} [t/a] = \left(Conc_{CL \text{ subst. 2 in tubes}} \right) \times \left(\frac{m_{\text{tube}} [kg / \text{tube}]}{1000} \right) \times \left(n_{\text{tubes}} [\text{tubes} / a] \right)$$

$m_{CL \text{ subst. 2 in tubes}}$

$m_{CL \text{ 2. saraksta vielai kamerās}}$

$Conc_{CL \text{ subst. 2 in tubes}}$

$C_{CL \text{ 2. saraksta vielai kamerās}}$

m_{tube}

m_{kamerai}

n_{tubes}

$n_{\text{kamerām}}$

tubes/ a

kameras/gadā

$$m_{CL \text{ subst. 2 in tubes}} [t/a] = (0.2) \times \left(\frac{0.1}{1000} \right) \times (20,000) = 0.4$$

$m_{CL \text{ subst. 2 in tubes}}$

$m_{CL \text{ 2. saraksta vielai kamerās}}$

- 4. kandidātu saraksta vielas kopējā daudzuma aprēķināšana importētajās divriteņu riepās

Aprēķinu veic tāpat kā importētajiem rokturiem (skatīt iepriekš). Importēto riepu

kopējais svars ir 10 t/gadā [= 20 000 (vienības/gadā) × 0,0005 (t/vienību)], un 4. kandidātu saraksta vielas daudzums tonnās gadā divriteņu riepās ir (aptuveni) 0,5 t/gadā [= 10 t/gadā × 0,047].
4. kandidātu saraksta vielas kopējais daudzums tonnās gadā divriteņu riepās, kas satur vairāk par 0,1 % (pēc masas) šīs vielas, ir aptuveni 0,5 t/gadā, un tas nepārsniedz 1 t/gadā robežlielumu.

Tādu pašu rezultātu iegūst, izmantojot 3. vienādojumu 3. izcēlumā.
4. kandidātu saraksta vielas koncentrācija katrā divriteņa riepā ($C_{\text{riepām}}$) ir norādīta tabulā iepriekš.

$$m_{CL \text{ subst. 4 in tyres}} [t/a] = (Conc_{CL \text{ subst. 4 in tyres}}) \times \left(\frac{m_{\text{tyre}} [kg/tyre]}{1000} \right) \times (n_{\text{tyres}} [tyres/a])$$

$m_{CL \text{ subst. 4 in tyres}}$

$m_{CL \text{ 4. saraksta vielai riepās}}$

$Conc_{CL \text{ subst. 4 in tyres}}$

$C_{CL \text{ 4. saraksta vielai riepās}}$

m_{tyre}

m_{riepai}

$kg/tyre$

$kg/riepu$

n_{tyres}

$n_{\text{riepām}}$

$tyres/a$

$riepas/gadā$

$$m_{CL \text{ subst. 4 in tyres}} [t/a] = (0.047) \times \left(\frac{0.5}{1000} \right) \times (20,000) = 0.47 \approx 0.5$$

$m_{CL \text{ subst. 4 in tyres}}$

$m_{CL \text{ 4. sarakstavielai riepās}}$

Vai kandidātu saraksta vielas kopējais daudzums ir > 1 t/gadā?

Nē. 1., 2. un 4. kandidātu saraksta vielas kopējie daudzumi attiecīgi visos importētajos divriteņos iekļautajos rokturos, elastīgajās apaļās formas gumijas caurulēs un divriteņu riepās (skatīt tabulu iepriekš) nepārsniedz 1 t/gadā robežlielumu.

→ **Secinājums par vielu izstrādājumos paziņošanu saskaņā ar REACH 7. panta 2. punktu:** kandidātu saraksta vielu importētajos divriteņos iekļautajos rokturos, elastīgajās apaļās formas gumijas caurulēs un riepās paziņošana importētājam nav jāveic, jo kopējie daudzumi nepārsniedz 1 t/gadā robežlielumu.

6. Nobeiguma secinājums

Secinājums. Ir jāsniedz informācija piegādes ķēdē zemāk stāvošiem dalībniekiem un patērētājiem pēc pieprasījuma saskaņā ar 33. pantu par kandidātu saraksta vielām, kuras ir importētajos divriteņos iekļautajos rokturos, elastīgajās apaļās formas gumijas caurulēs (riepu piepūšamajās kamerās) un divriteņu riepās. Importētājam nav paziņošanas pienākuma attiecībā uz šīm kandidātu saraksta vielām.

Eiropas Ķimikāliju aģentūra

P.O. 400, FI-00121, Helsinki

<http://echa.europa.eu>